

Institute for
Social
Integration

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

**МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ
ЗА ГРАЖДАНСКО УЧАСТИЕ
И ПРОЗРАЧНОСТ
В МЕСТНАТА ВЛАСТ**

НОЕМВРИ 2022

ДОКЛАД

ПО ПРОЕКТ:

**„МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ ЗА ГРАЖДАНСКО
УЧАСТИЕ И ПРОЗРАЧНОСТ В МЕСТНАТА ВЛАСТ“**

НОЕМВРИ 2022 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Увод и рамки на изследването	3
ИЗСЛЕДВАНИ ТЕМИ, ОБЕКТИ И ПРАКТИКИ В НАБЛЮДАВАНИТЕ ОБЩИНИ	4
БИТОВИ УСЛОВИЯ И ФИЗИЧЕСКИ ДОСТЪП В СГРАДИТЕ НА ОБЩИНСКИТЕ АДМИНИСТРАЦИИ	9
ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ НА ОБЩИНТЕ. ПРОЗРАЧНОСТ И ДОСТЪПНОСТ ДО ИНФОРМАЦИЯТА	16
ГРАЖДАНСКИ ИСКАНИЯ И ПОЛИТИКИ. ПРИСЪСТВИЕ НА ГРАЖДАНИТЕ НА ЗАСЕДАНИЯ НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ. ПИТАНИЯ И ВЪПРОСИ.	23
ПУБЛИЧНИ ОБСЪЖДАНЯ И ОБЩЕСТВЕНИ СЪВЕТИ. МЕСТНИ ИНИЦИАТИВИ И УЧАСТИЕ НА ГРАЖДАНИТЕ В ТЯХ. ПУБЛИЧНОСТ ПРЕЗ СОЦИАЛНИТЕ МРЕЖИ	39
ИЗСЛЕДВАНИ ОБЕКТИ, ТЕМИ И ПРАКТИКИ В СТОЛИЧНА ОБЩИНА	74
ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ – ФАКТОР В КОРУПЦИОННОТО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ?	83
ФОКУС ГРУПИ – ОБОБЩЕНИЕ И РЕЗУЛТАТИ	85
ИНФОРМАЦИЯ ЗА АВТОРИТЕ	119

I. УВОД И РАМКИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Европейската харта за местно самоуправление, приета през 1985 г., се е превърнала в еталон за защита на правата на местните и регионални власти. Нейната основна цел е да компенсира липсата на единни европейски стандарти за измерване и защита правата на местните власти, които са най-близо до гражданите и им дават възможност ефективно да участват в процеса на вземане на решения, засягащи ежедневиия живот. В този контекст, представителите на местната власт имат важни задължения и отговорности пред локалните общности, като трябва да осигурят възможност за активно гражданско участие и прозрачност в дейността на съответните административни единици, за да може те да бъдат обект на ефективен граждански контрол.

Именно това обуславя реализацията на настоящия проект – да се направи мониторинг на дейността на десет общини в страната, за да се установи до колко има положителни практики по отношение на гражданско участие, прозрачност, достъп до обществена информация и наличие на порочни корупционни практики.

Чрез специално изработена методологична рамка, проектът реализира мониторинг на дейността по отношение на гражданско участие, прозрачност и достъп до обществена информация, както и отчитане на евентуални корупционни практики на **10 общини** в страната:

- София
- Троян
- Благоевград
- Силистра
- Приморско
- Елин Пелин
- Белене
- Варна
- Асеновград
- Плевен

Подборът на общините бе направен чрез географско разпределение, базирайки се на критериите за малка, средна и голяма община, съответно от Северна и Южна България и Крайморския регион, който сам по себе си има своите специфики на управление. Освен това, изборът на общини е съобразен и със съответното политическо управление, с цел да се потърсят маркери, присъщи за една или друга политическа доктрина по отношение на реализиране на политиките, подлежащи на мониторинг. В извадката е включена и Столична община. В рамките на мониторинга се реализира и теренно проучване.

II. ИЗСЛЕДВАНИ ТЕМИ, ОБЕКТИ И ПРАКТИКИ В НАБЛЮДАВАНИТЕ ОБЩИНИ

Мониторинговият процес протече в две направления – документално проучване (деск рисърч) и теренно проучване.

1. Анализирани теми при документалното проучване:

Изследване и анализ на интернет страница/и на общината, ОбС, общински структури за актуалност, достъпност, обратна връзка, налична информация в т.ч.:

- За заседанията на ОбС и постоянни комисии в т.ч. правилата за работа, програмите, телефон и имейл за връзка с експерти, лице за контакт; възможност за предварително запознаване от гражданите с материалите за заседанията; възможност за присъствено участие и отправяне на въпроси и мнения от гражданите по дн.ред на заседанията;
- Приемни на кмета, съветниците: Място график, телефони и имейли за контакт и записване; Къде, с каква честота, изключения; Среци и приемни по квартали и населени места? Индивидуални или групови? С участие на депутати или не?
- Информация за цялата общинска собственост в т.ч. населено място, район, квартал, адрес, парцел.
- Достъп до доклади и приложения към тях по градоустройствени и други въпроси засягащи публична собственост зелена система, училища, детски градини, читалища, паметници, спортни обекти; Към докладите има ли достъп до

информация за становищата на селски/районни кметове, гл.архитект, дирекция общ.собственост, както информация за ОУП и ПУП със скици в цвят и мащаб;

- Питанията на общинските съветници и отговорите по тях;
- Справка за поименното гласуване на съветниците по всяка точка;
- При обсъждания на определени въпроси, доклади и предложения общински съветници запознати ли са предварително с мненията на гражданите?
- Какъв е реда и практиката за обсъждане на извънредни въпроси в дневния ред на ОбС и ПК в общината?
- Публично излъчват ли се заседанията на ОбС в интернет или по друг начин?

Изследване и анализ на публичните обсъждания в общината на бюджета, ОУП, ПУП, отчет на кмета, европейски и частни проекти и др. в т.ч. в отделните села и квартали, срокове и начини на обявяване, организация на обсъжданията, резултати от тях;

Изследване и анализ на възможностите за информация и прозрачност в работата на общинските предприятия и фирми и др.структури в общината извършващи обществени услуги-ВиК, ЕРП, културни домове, спортин комплекси, музеи и т.н.

Наличие на обществени съвети в т.ч. младежки, художествени, спортни, териториални, към селски кметове, начин на комуникация и участие във вземането на решения, делегирани бюджети и т.н.?

Наличие на отчети на кмета и съветниците пред организациите които са ги издигнали и публични такива пред всички граждани в т.ч. и писмени в листовки, печатни издания и др. Оценки на кмета и съветниците от издигналите ги организации?

2. Въпросник теренно проучване:

Управление на общината

- 1) Каква е общата ви нагласа към общинското управление? (за съответното населено място)
- 2) Какво смятате, че трябва да се промени?
- 3) Доволни ли сте общинската администрация?
- 4) Ако не, защо? Ако да, защо?
- 5) Как оценявате работата на кмета?

- 6) До каква степен успява да си взаимодейства с гражданите и бизнеса?
- 7) До каква степен общинската администрация и кмета работят успешно?
- 8) До каква степен кметът и общинският съвет успяват да работят за доброто развитие на общината и нейните граждани?

Общината и гражданите

- 1) До каква степен е отворена общината към гражданите?
- 2) Смятате ли, че услугите за граждани са достъпни и качествени? Да/не, защо?
- 3) Коя е най-слабата страна на общината при взаимодействието с гражданите?
- 4) Какво бихте променили?
- 5) Как това би помогнало?
- 6) Коя е най-силната страна на общината?
- 7) Как ви помага? Има ли място за подобрения?
- 8) Смятате ли, че в общината се извършват корупционни практики? (Усещане за корупция)
- 9) Бил/а ли сте свидетел на такива или сте чували за такива?
- 10) Смятате ли, че има ефективен граждански контрол върху процедурите за обществени поръчки? Защишава ли се чрез тях гражданския интерес? (чрез обществените поръчки).

Публичност и комуникация

- 1) Приеманите от общината регламенти, програми, бюджет и др. съпътствани ли са от добра информираност за обществени консултации? Публично достъпна ли е информацията за такива обсъждания и техния принос?
- 2) Публикуват ли се стенограми и или протоколи от заседанията на общинския съвет, консултативни съвети и други комисии и органи на общината?
- 3) Обявява ли се публично програмата на общинския съвет за определен период? Достъпна ли е за гражданите?
- 4) Има ли излъчване на заседанията на общинския съвет оре социални мрежи и други форми?

- 5) Обявена ли е програмата на кмета за актуалния мандат на сайта на общината? Участват ли заинтересованите страни в отчетни сесии на общинския съвет или други нарочни събития по отчетността на тази програма?
- 6) Заинтересованите страни включени ли бяха в подготовката на ПИРО 2021 – 2027?
- 7) Участват ли заинтересованите страни в обществени обсъждания и подготовката на секторни програми, в това число тези за социалните услуги, сектор образование, младежите, интеграцията на ромите, както и общинска собственост и др., и новите до 2030 за енергийна ефективност, възобновяеми източници, опазване на околната среда, туризъм и др.?

Ако да:

- a. Как участвате в подготовката на такива документи? Със стандартизирани анкети, с фокус групи, с експертни интервюта провеждани от общината или от външен екип, разработващ документите?
 - b. Как участвате в обществените обсъждания на такива документи – с нарочна дискусия в общината, с писмени становища, друго?
- 8) Има ли обратна връзка от общината за получените предложения от гражданите (чрез становища и др.)?
 - 9) Има ли общински инструментариум за лесен достъп на граждански мнения, оценки и предложения? Как се подават? Има ли платформа или друго?
 - 10) Използва ли общината социалните мрежи за по активна връзка и ангажираност на гражданите?
 - 11) Кои са, ако има, активните местни организации, граждански коалиции и др., които участват активно в подобни обсъждания? Участват ли различните партийни организации в гражданския дебат (обществените обсъждания, местните инициативи, становища по общинските документи и др.)
 - 12) При участията на граждани в консултациите по различни документи, взимат ли предвид предложенията на общността и отразяват ли се на водената политика чрез документа?

- 13) Имате ли местен омбудсман, който да съдейства по тези въпроси и какви форми на взаимодействие са наложени при Вас?
- 14)
- 15) Какво е състоянието на местните медии – какви са (онлайн, печат и др.) и отразяват ли работата на местната общност (инициативи, каузи и др.).
- 16) Как използва общината местните медии за разширяване на обществените обсъждания и за информираност по политики?
- 17) Има ли нови форми на участие, въведени от общината през последните пет години? Какви са и как ги оценявате?
- 18) Има ли консултативни съвети към общината? Какво знаете за работата им?

Достъп и достъпност (въпроси от хибриден характер)

- 1) Имате ли свободен достъп (физически) до общината?
- 2) Съдействат ли служителите в общината, за да откриете това, което ви интересува (или човекът/служителят, към който имате въпрос).
- 3) Стига ли се лесно до общината (пеша, транспорт и др.)
- 4) Достъпна ли е сградата за хората с увреждания? (рампа и др.)
- 5) Достъпни ли са помещенията в сградата за хората с увреждания?
- 6) Съобразени ли са асансьорите за достъп на инвалидни колички и други автономни средства за придвижване?
- 7) Съобразена ли е височината на информационните табла, съобразно необходимостта тази информация да бъде достъпно четима за всеки. (вкл. достъпност за незрящи).
- 8) Осигурява ли общината информация на друг език освен българския.
- 9) Подсигурени ли са чакалните поне с минимални удобства за чакащите (столове, диспенсери с вода, др.)
- 10) Има ли паркинг към общината?
- 11) Има ли прилежаща площ за отдих и почивка – парк, градина, пейки или друго (за възрастни, за родители с малки деца).
- 12) Има ли тоалетни, достъпни за гражданите (вкл. за хората с увреждания).
- 13) Има ли санитарни помещения (места за повиване, за кърмене, др.).
- 14) Има ли общината охрана и доколко изпълнява контролни функции за достъп

III. БИТОВИ УСЛОВИЯ И ФИЗИЧЕСКИ ДОСТЪП В СГРАДИТЕ НА ОБЩИНСКИТЕ АДМИНИСТРАЦИИ

Един често подценяван въпрос по отношение функционирането на общинските администрации е свързан с осигуряването на нормални социално-битови условия както за служителите, така и за гражданите. Обикновено към тази тема се подхожда или безкрайно немарливо като цяло, или пък вниманието се концентрира само в гарантирането на въпросните условия за служителите. Нежеланието, недостигът на средства, незаинтересоваността са сред най-честите причини за това отношение към ползвателите на административните услуги, в които именно би следвало да е фокусирано вниманието.

Именно осигуряването на нормални битови условия за гражданите при пребиваването им в и около административните сгради е въпросът, който е сред акцентите на настоящото изследване. Опитът показва, че споменатите по-горе два варианта в практически план намират следното изражение: служители и граждани се намират в лоша социално-битова среда, стари и амортизирани сгради, в които се използва неефективно отопление, остаряла техника и оборудване, липсват някои елементарни условия и т.н. Важното при този вариант е споделената нищета между административния персонал и гражданите – ползватели на административни услуги. Това споделяне обаче обикновено не важи за ръководния състав на общината, които се помещават при други условия и ползва различни санитарни помещения, техника, оборудване и т.н.

Вторият вариант ясно демонстрира на битово ниво разделението между административен „елит“ и граждани, което в някои общински здания достига до сегрегационни нива. Практическото проявление тук е свързано с предоставяне на добри битови условия за служители и лоши за граждани, в т.ч. липсата на отоплени помещения за изчакване, на санитарни помещения и т.н. Тук нищетата остава само за гражданите – ползватели на административни услуги.

Един трети вариант, в който за всички са предоставени изцяло или поне до висока степен много добри условия, все още остава в сферата на пожелателното за нашите общински администрации. В тази посока може да се направи много и с малко средства и усилия. Въпросът е да е налице желание от страна на общинското ръководство, което да си дава сметка, че отношението към гражданите, посещаващи административните звена, доста често има косвени електорални последици.

Другата важна тема, която ще попадне във фокуса на изследването и до голяма степен е част от тази за социално-битовите условия, е темата за гарантирането на физически достъп до административните сгради. Този въпрос е изведен отделно, защото има отношение към публичността и гражданското участие, тъй като не можем да говорим за тях, ако в съответната сграда се влиза при режим, подобен на този в съоръжение от значение за националната сигурност.

В контекста на това изложение изследователският екип се опита да набере два вида информация за засегнатите въпроси. Първият вид е получен от проведените фокус групи на базата на конкретни въпроси, засягащи социално-битовите условия и достъпността до сградите на общинските администрации. Тази информация има субективен характер и е свързана с възприятията, нагласите и вече формираното мнение на участниците. Вторият вид информация е получен на място в съответните сгради от членове на изследователския екип на базата на техните преки наблюдения и впечатления.

И двата вида информация са подбрани чрез подготвени за целта унифицирани въпросници, за да може получените от тях данни да бъдат еднакви. На тази основа са създадени критерии, чрез които социално-битовите условия и физическата достъпност да могат да бъдат разгледани съпоставимо за отделните общини:

1. Неограничен от технически и физически средства достъп до сградата;
2. Технически или физически средства за осигуряване на достъп на хора в неравностойно положение – подвижна рампа, естакада, асансьор и др.;

3. Има ли удобни чакални за гражданите – ползватели на административни услуги;
4. Наличие на изнесен център за комплексни административни услуги в основната сграда на администрацията;
5. Концентриране на всички общински административни структури, работещи с граждани, в една сграда;
6. Наличие на места за паркиране за граждани – ползватели на административни услуги;
7. Наличие на санитарни помещения за граждани – ползватели на административни услуги;
8. Наличие на питейна вода за граждани – ползватели на административни услуги (от водоснабдителната мрежа или от специални автомати);
9. Облагородена среда около административните сгради;
10. Безплатен достъп до интернет.

Съпоставка на социално-битовите условия в общините спрямо определените критерии

Табл.1

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Асеновград	½	√	√	√	X	√	√	X	√	X
Белене	√	√	√	X	√	√	√	X	√	√
Благоевград	½	√	√	X	X	X	√	X	√	X
Варна	X	√	√	√	X	X	√	√	√	√
Елин Пелин	√	√	√	√	√	√	√	X	√	X
Плевен	X	X	√	½	X	X	√	X	√	√
Приморско	√	√	√	√	√	√	√	X	√	√
Силистра	√	√	√	√	X	√	√	√	√	√
Троян	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√

√ - покрива критерия ½ - покрива частично критерия X – не покрива критерия

През последните години общините значително са подобрили битовите условия в сградите поне на основните си администрации. Вероятно това до голяма степен се дължи на несъмнената модернизация на живота на хората, която ги прави по-взискателни към подобен кръг въпроси. Все още обаче има какво да се желае, особено там, където администрациите се помещават в стари сгради. Голям проблем на много места продължават да бъдат остарялата мебелировка и вече неефективно функциониращата техника, нуждата от ремонт на някои помещения, особено на такива във второстепенни сгради и в санитарните помещения, липсата на добри условия в местата за изчакване на граждани и т.н.

Преди десетилетие всички тези проблеми бяха значително по-дълбоки и тяхното преодоляване дава резултати. Трябва да се отбележи, че немалка част от тях са продукт на европейско финансиране и общините, които са проявили инициативност в тази посока, са успели значително да подобрят средата и условията в общинските администрации. Понеже всички основни сгради се намират в централните части на населените места, около тях по естествен начин средата е била облагородена, изградени са паркове, места за отдих, фонтани, кафенета и т.н. Стремежът дадената община да има презентативен център спомага и за това гражданите да се чувстват по-комфортно около общинските сгради.

Все още нерешен обаче остава въпросът с местата за паркиране около общинските администрации. Тук може да бъде открита зависимост с размера на населеното място, защото липсата на свободни места за паркиране е осезаема в големите градове Варна, Плевен, Благоевград и т.н. Обособяването на т.нар. сини зони превръща всяко паркомясто в приход, което прави отделянето на свободни места за паркиране за ползвателите на административни услуги нерентабилно начинание. В общия случай паркоместа се намират, но за тях трябва да се заплати. Не така стоят нещата в по-малките населени места, като Белене, където не представлява проблем да се паркира и на паркинга на общината. Като цяло, там, където паркирането е проблем и общините разполагат с паркинг, те предпочитат да задоволят нуждите на администрацията и не мислят за места за граждани.

Друг важен въпрос, по който се забелязва положително развитие е концентрирането на административните услуги в отделни центрове в сградите, т.е. това е опит за т.нар. обслужване на едно гише. Често тези центрове разполагат с отделен вход или пък до тях има улеснен достъп. Ефектът в различните общини е несъпоставим заради обема работа, който е възложен на тези центрове – от т.нар. „изнесено деловодство“ до опит за комплексни услуги извършвани в обособени части от сградата, в т.ч. и заедно с деконцентрираните структури на държавната власт по места. В този контекст има напредък и в облагородяването на местата за изчакване, като в някои от по-големите общини има и електронни табла, указващи реда. Тази практика пряко кореспондира с разпръснатото помещаване на някои общински администрации.

Особено в големите общини е изключително трудно всички общински звена да бъдат събрани в една сграда, което налага тяхното разпределяне, а това със сигурност не облекчава гражданите при използването на административни услуги. Добрата практика предполага всички структури, работещи с граждани, да бъдат поместени в една сграда, което на този етап се оказва трудно начинание за по-големите общини.

Самият свободен достъп до основните сгради все още представлява проблем на някои места, като тук отново можем да кажем, че става дума за големите общини, като Варна, Плевен, Благоевград, Асеновград, в които са въведени различни мерки, възпрепятстващи свободното влизане в административните сгради. Този модел е най-силно застъпен при община Варна. Тук не става дума за традиционното запитване къде отива даден гражданин, а за поставяне на технически средства, физическа охрана, записване на входа, издаване на пропуски, на бележки за подпис от служител и т.н. В другите общини се наблюдава по-облекчен режим за достъп.

През годините е свършено нещо и за достъпа на хора в неравностойно положение, като за целта са изградени естакади и технически средства, даващи достъп до сградите. Изключение е община Плевен, където на входа няма изградени такива съоръжения. Единици обаче са общините, които са доразвили идеята като са осигурили и подходящи за целта асансьори или подвижни рампи до по-високите етажи. Там, където няма възможност за такива, обикновено се прилага преместването на основните звена на първия етаж.

Един от най-съществените въпроси за гражданите, колкото и това да изглежда странично, е наличието на свободен достъп до тоалетни и други санитарни помещения в сградите. На този етап общинските администрации, които не разполагат поне формално с такива са по-скоро рядкост. Друг е въпросът, че те обикновено са в значително по-лошо състояние от тези за служителите, а и нерядко са обект на негласни ограничения – намират се в ограничена зона, не се гледа с „добро око“ на тяхното използване от страна на администрацията и т.н.

Два важни компонента, които влияят върху усещането за добра среда са наличието на питейна вода и свободен достъп до интернет. Изискването към тях е продукт на последните години, но все повече граждани са чувствителни към тези две теми. По тези въпроси трудно може да се търсят обективни зависимости с размера на общината, но все пак диспенсъри за вода бяха забелязани във Варна, Силистра и Троян. Същевременно, свободен достъп до интернет не е наличен в някои от големите общини.

Социално-битовите условия, в които функционират общинските администрации със сигурност са много важни и те разкриват отношението, което техните ръководства имат към гражданите. При прегледа на отделните общини умишлено бе избегнат подходът за съпоставка и сравнение, защото, за разлика от интернет страниците, социално-битовите условия в много по-голяма степен се влияят от фактори като размер на общината, възможност за инфраструктурно развитие, финансови възможности, разположение на сградата и т.н. Както се вижда по-горе в текста, стремежът е, на база информацията от отделните общини, да се направят по-генерални заключения и да се очертаят тенденциите на развитие. Освен това се налагат някои препоръки, които несъмнено биха подобрили нивото на обслужване и положителните усещания на гражданите.

Ясно е, че не може да се осъществява безконтролно посещение на сградите, но все пак всякакво допълнително ограничение на достъпа, особено този към ръководството, създава неприятни впечатления. Добре би било да се помисли за по-широкообхватния достъп за хора в неравностойно положение до всички точки, които може да се наложи да посетят. Видимо се подобрява практиката с изнесените административни центрове, но следва да се задълбочи т.нар. обслужване на едно гише, т.е. предоставянето на комплексни услуги и по възможност звената, имащи пряка работа с граждани, да бъдат съсредоточени в една сграда. В изцяло битов план добро впечатление би направило, ако се заделят паркоместа за граждани-ползватели на услугите на общината, за което е възможно да се измислят различни форми. Понеже санитарните помещения в една сграда често се възприемат за нейното „второ лице“, администрациите следва да обръщат по-сериозно внимание на състоянието и поддръжката им.

В допълнение към казаното, понякога дребни неща като диспенсър за вода и безплатен интернет създават усещане у гражданите, че общинската администрация проявява отношение към тях.

Всичко казано със сигурност ще повлияе положително върху начина, по който гражданите възприемат местната власт и администрацията. Макар тези въпроси да нямат пряко отношение към качеството на услугите, те биха улеснили достъпа до тях и биха направили ползването им по-приятно. Грижата и отношението към гражданите са част от видимата неформална част от дейността на общинската администрация и със сигурност тяхното наличие или отсъствие имат отношение към електоралното поведение.

IV. ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ НА ОБЩИНИТЕ. ПРОЗРАЧНОСТ И ДОСТЪПНОСТ ДО ИНФОРМАЦИЯТА

В дигиталната епоха дейността на публичната администрация все по-често се обвързва със съвременните технологии, за да може да е в унисон с обществените очаквания: ефективност, достъпност, възможност за отдалечен достъп и намаляване на времето за реакция. Всичко това налага както държавните институции, така и органите на местната власт да присъстват значително по-активно в интернет пространството чрез разнообразни електронни платформи, информационни сайтове, социални мрежи и т.н. За съжаление в България все още не е внедрена ефективна интегрирана система за административни услуги. За сметка на това отделни институции извършват такива чрез собствените си интернет страници, разбира се, доколкото въобще предлагат.

По отношение на общинските администрации все още най-популярната форма за присъствие в дигиталната среда остават класическите страници. С такива разполагат всички общини, тъй като, посредством публичността, която гарантират, чрез тях се изпълняват редица законови изисквания. Това обаче далеч не значи, че тези страници се отличават с функционалност и могат да бъдат в реална полза на гражданите, улеснявайки техния достъп до информация и административни услуги.

Всяка общинска администрация е решила този въпрос строго индивидуално, което обуславя вариациите на техните страници по отношение на функционалност, визуализация, достъпност и потребителска насоченост. Някои от страниците се доближават до съвременните изисквания, т.е. административното ръководство е склонно да отделя повече средства и внимание на този въпрос, докато други продължават да изглеждат като първообраз на началните опити за създаване на страници в глобалната мрежа.

В рамките на проведения мониторинг на политики за гражданско участие и прозрачност в местната власт бе извършен преглед и на интернет страниците на същите общини. Те бяха подложени на обстойна проверка за наличие на базова информация за функционирането на общинската администрация, както и на достъпността до нея, защото трудният достъп нерядко обезсмисля наличието на дадена информация.

За оценката на страниците бяха въведени критерии, обхващащи различни аспекти:

1. Динамично визуално представяне на съдържанието;
2. Наличие на втори език;
3. Достъпност за хора в неравностойно положение;
4. Потребителска ориентация (user friendly);
5. Контакти с общинското ръководство;
6. Широкообхватно и на място представяне на нужната информация;
7. Наличие на документи, обект на засилен обществен контрол (обществени поръчки, отчети, доклади, решение и т.н.);
8. Директна връзка от страницата чрез електронна форма, email клиент и др.;
9. Електронни услуги;
10. Представяне на дейността на общинския съвет чрез актуални протоколи и решения.

Съпоставка на страниците на общините спрямо определените критерии

Табл. 2

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Асеновград	√	X	X	√	√	√	½	√	√	½
Белене	√	√	√	√	√	√	√	½	√	√
Благоевград	X	X	X	X	√	√	½	√	√	½
Варна	√	√	½	√	√	√	√	X	√	√
Елин Пелин	√	X	X	√	√	√	√	X	√	½
Плевен	√	½	X	√	½	√	√	X	√	√
Приморско	½	½	X	X	√	½	½	√	√	½
Силистра	X	X	X	X	√	½	X	√	√	√
Троян	√	√	½	√	√	√	√	√	√	√

√ - покрива критерия ½ - покрива частично критерия X – не покрива критерия

Извършеният преглед води до някои важни по-генерални изводи за отношението на отделните общински администрации към тяхното позициониране в интернет пространството. На първо място, трябва да се отбележи, че не може да бъде открита зависимост между размера на общината и отношението, което ръководството има към съответната интернет страница. Видимо е, че по-големите общини могат да заделят средства за по-професионална изработка, както в общините Асеновград, Плевен и Троян, чиито страници дори са дело на една и съща компания.

Това обаче далеч не може да бъде прието за правило, защото, обратно на това, страницата на община Благоевград е доста под очакваното ниво за голяма българска община. От друга страна, община като Белене е позиционирана много добре в интернет пространството.

На второ място, не може да бъде открита зависимост между обстоятелството, че един град е център на административна област и качеството и поддръжката на неговата интернет страница. По отношение на публичността и достъпността във Варна и Плевен е постигнато добро ниво, но не може да се каже същото за Благоевград и Силистра. Тук областните центрове дори не са групирани по някакъв географски признак, за да можем да разсъждаваме върху някаква регионална зависимост (социално-икономически проблеми, кадрова обезпеченост на администрациите и т.н.), което дава възможност за интерпретации и търсене на други причинно-следствени зависимости.

На трето място, не може да се приеме за достоверно твърдението, че различни регионални особености влияят върху отношението и съдържанието на интернет страниците на общините. Така например страницата на курортната община Приморско дори не предоставя адекватна и работеща възможност за използване на друг език, различен от българския. Подобна обаче съществува в страницата на община Белене, която едва ли бива отваряна от кой знае колко чужденци. Същото се отнася и за разширените възможности за електронни услуги и възможностите за осъществяването на пряк контакт с административните служби.

Общият извод, който се налага, е че състоянието на интернет страниците на общините и адекватният достъп, който те осигуряват до информация и административни услуги, е малко вероятно да е функция на някакви обективни предпоставки, а по-скоро са повлияни от субективни фактори – ръководните тела на администрациите с техните разбирания, желания, цели и приоритети. Дали една община ще има работеща страница, която ще е в състояние да предоставя възможност за получаване на точна, конкретна и навременна информация, за използване на широк набор административни услуги и за съдействие при

възникнала необходимост, всичко това е функция на капацитета и управленските качества на органите на местната власт и местното самоуправление.

Няма значение от какъв дял от населението се ползват тези възможности. Дори това да са 5%, става дума за добри административни практики, имащи отношение към идеята за добро управление.

Ако трябва да извършим съпоставка между прегледаните страници на общините, то най-добра комплексна оценка биха имали тези на община Белене и община Троян. За сравнително малка община, каквата е Белене, на гражданите се предоставя добър интуитивен продукт, с който се работи лесно, предоставена е синтезирана и адекватна информация, налице е актуален новинарски панел, контакти и широк набор електронни услуги. Достатъчно добре е представена и дейността на общинския съвет, като са поместени както решенията, така и протоколите от заседанията. Наличието на протоколи се забелязва в още четири общини – Варна, Плевен, Силистра и Троян, но, с изключение на Варна, те са в различна степен под формата на препис, докато в страниците на Варна и Белене са налични стенографски варианти. Друго, което прави впечатление е, че единствено в страницата на Белене, чрез специализиран модул, е предоставена възможност за достъп на лица с различни увреждания. В по-ограничен вариант такава е предоставена и на страниците на Варна и Троян.

Страницата на община Троян също получава висока комплексна оценка, като един много добре балансиран продукт, интуитивен и лесен за употреба, предоставящ значителен брой функционални възможности. Разполага с актуален новинарски панел и дава адекватна информация по всички аспекти от дейността на администрацията. Доста информативни са секциите „Профил на купувача“, в която се дава информация за обществените поръчки и тази за дейността на общинския съвет, в която може да бъде открита подробна документация. Страницата на община Троян предоставя най-добри оперативни и функционални възможности за втори език – английски.

На много добро ниво е и страницата на Варна, но поради по-творческата изработка е изгубила някои от основните свойства – интуитивна работа, бърз достъп (популярност преди години бе добил принципът three-clickrule) и минимално объркване.

Отделно от това, трудно могат да бъдат открити протоколите от заседанията на Общински съвет – Варна, понеже не са изведени в отделен раздел.

Сравнително на едно добро ниво са и страниците на Асеновград и Плевен. Доста информативни, с добре развит панел услуги, контактен панел и друга релевантна информация, но, като големи общини, пропуск е липсата на адекватна възможност за втори език (при Асеновград такава няма, а при Плевен не функционира). Двата сайта имат нов изглед, динамични компоненти и визуализации, като при Асеновград дори са повече от необходимото, което създава неудобство при припокриването на различни менюта и панели. Към тази група страници по функционалност, макар и с остаряла и по-статична визия, можем да причислим и тази на община Елин Пелин, която сама по себе си предоставя всичко необходимо, но без възможностите за втори език, за достъп на лица с различни проблеми и за директна форма за контакт. За разлика от Плевен, при Асеновград и Елин Пелин липсват протоколите от заседанията на общинските съвети.

Най-ниската обща оценка по избраните критерии получават страниците на общините Благоевград, Приморско и Силистра. Страницата на Благоевград по-скоро наподобява ретро информационна страница, която е доста статична, без кой знае какво визуално творчество. Предоставената информация е поднесена объркващо, като не са ясно изразени приоритетните и събирателните групи бутони, което внася объркване при търсенето на информация. Страниците на Приморско и Силистра се отличават с по-добра динамика и визуализация, но с още по-голямо объркване при поднасянето на необходимата информация. Занемарено е и публикуването на информация по важни въпроси, като последните обществени поръчки. И при двете страници често се налага изключително дълго превъртане надолу, за да достигнем желаната информация.

Извън визуализацията и информационното качество, важно е също да се отбележи, че при двете страници липсва конкретен панел, даващ възможност за извършването на електронни административни услуги. Като добър пример в страницата на община Силистра може да бъде посочен бързият бутон за достъп до контактна форма, прилаган на редица търговски страници, имащ за цел пряка връзка с оператор.

В заключение може да се каже, че въпросът с присъствието на българските държавни и местни органи в дигиталното пространство все още продължава да бъде една от темите табу в поредицата административни реформи. Идеите за електронно правителство, дигитализация на административните органи и значително увеличаване на обхвата на услугите, извършвани по електронен път, присъстват в програмите на всички политически сили, но така или иначе нужната воля за извършването на тези тежки структурни промени така и не бе намерена. В този контекст не бива да изглежда учудващо, че органите на местната власт и местното самоуправление също отказват да извършат подобни реформи, т.е. сами да реформират себе си.

Макар общините да са най-близо до гражданите, а и те от своя страна най-непосредствено да усещат нуждата от адекватна и компетентна общинска администрация, дигитализацията на общините е процес, за чието осъществяване липсва мотивация и от двете страни. От една страна, общинските ръководства и служители неохотно приемат подобни идеи, защото това е свързано с реформи на работното място, с възникване на потенциална опасност от закриване на работни места заради разширяващите се електронни услуги, с намаляване на корупционния натиск върху гражданите и ограничаване на „властта на гишето“, с увеличаване на степента на прозрачност на процедурите и т.н.

От друга страна, гражданите не се чувстват особено ангажирани с разширяването на дигитализацията, защото тя е свързана с неминуеми „усложнения“, като дигитални компетенции, електронен подпис, система за сигурно връчване и т.н. Отделно, в по-малките общини всеки има познато лице в общинската администрация и анонимността на

електронната услуга не се предпочита. Освен всичко това, голяма част от българските граждани все още подхождат с недоверие към електронизацията на подобен тип услуги.

Добра стартова площадка за разширяване на всички тези практики биха били големите общини – областни центрове, но, както вече установихме, това зависи от политическата воля на представителите на местната власт и местното самоуправление.

V. ГРАЖДАНСКИ ИСКАНИЯ И ПОЛИТИКИ. ПРИСЪСТВИЕ НА ГРАЖДАНИТЕ НА ЗАСЕДАНИЯ НА ОБЩНСКИ СЪВЕТ. ПИТАНИЯ И ВЪПРОСИ

Местната власт традиционно осигурява пълен достъп на гражданите до заседанията на Общинския съвет /част от тях могат да бъдат гледани и онлайн/. Общината не пречатства гражданското участие. Наблюдава се по-скоро слаб интерес и минимална инициатива от страна на гражданите по едни или други въпроси. Формалните законови изисквания са спазени. Гражданска активност не представлява сериозен проблем за местната власт, защото тя е по-скоро трудно забележима. В този смисъл едва ли би могла да бъде възприемана за коректив на общинското ръководство.

Сайтовете на общините предоставят богат набор от обща информация. Връзката с гражданите основно е структурирана през предоставянето на качествени административни услуги, включително голяма част от тях и онлайн.

В правилниците за дейността на общинския съвет е разписана възможността за гражданско участие в заседанията на общинския съвет и неговите комисии, чрез изказвания, поставяне на питання /устни и писмени/, даване на предложения за политики и инициативи, отправяне на сигнали във връзка с нередности и т.н. Липсва информация за последващо прилагане на предложенията, доколкото са били възприети от общинската администрация и представителите на общинския съвет. Това създава усещането за липса на прозрачност или недостатъчно задълбочено отчитане на активността на хората.

Една част от програмите и отчетите на местната власт са публично достъпни, други са трудни за откриване, което е възпрепятства донякъде и анализа на заложените цели и приоритети, и съответно на тяхната ефективност.

Липсва информация и за консултациите във връзка с разработване на плановете за интегрирано развитие (ПИРО) за периода 2021-2027 г.

Някои от общините са особено активни по отношение на онлайн опции за обмен на информация, организиране на различен тип събития, популяризиращи дейността на общината сред местната общност, дискусии с кметове на населени места и т.н.

1. ОБЩИНА АСЕНОВГРАД

В Общите положения на правилника за организация и дейността на Общинския съвет в Асеновград е записано, че гражданите могат да участват в дейността на органа само като гласуват на избори, като участват в общи събрания или референдуми. Още тук е видимо поне формално ограничаване на възможностите за гражданско участие. Липсва възможност за самоинициатива на гражданите.

Все пак член 47 от правилника регламентира възможността граждани и представители на граждански организации да присъстват на заседанията и да имат право да се изказват. Правилникът предвижда и закрити заседания без да уточнява какво може да налага да се вземат решения по таен начин. Едновременно с това обаче дори решенията от закритите заседания се публикуват по реда предвиден от откритите заседания.

По отношение на излъчването на заседанията, когато са открити, текстът е малко неясен. Принципно може такива заседания да се излъчват пряко, но по решение на общинския съвет, а тази част от текста описва по-подробно какво се случва при извънредна обстановка и невъзможност заседанията да са присъствени. Протоколите от заседанията на Общинския съвет съдържат определена информация за решенията и гласуването, но на базата на тази информация не може да се разбере кой или кои съветници как са гласували. Това евентуално биха могли да знаят граждани, които са присъствали на заседанията.

В приложения към протоколите се дава някаква информация във връзка с въпроси, които са разглеждани на заседанията, но те не са особено подборни и вероятно дори хора, които са в течение на проблемите биха се ориентирали трудно какво им се дава като допълнителна информация.

По отношение заседанията на комисии достъпът на граждани е малко по-ограничен като не става ясно от текста на правилника дали по принцип се допускат граждани на заседанията на комисии или само в случаите, когато те са направили писмени предложения, за което имат право. Тази неяснота създава възможности за свободни тълкувания от страна на ръководството на комисиите. От заседанията на комисиите се прави съкратен протокол, което отново означава, че гражданите много трудно могат да се информират затова кой и как гласува и какви позиции заема по време на заседанието. Протоколите на тези комисии не се откриват на сайта на общината.

Сайтът на общината разполага с отделен портал за сигнали, предложения и въпроси като в портала е наличен и регистър на вече подадените сигнали и дори „карта на сигналите“. Порталът води и статистика за текущи и приключени сигнали. Огромна част от сигналите са отчетени като „приключени“, но освен че са маркирани като приключени нищо друго не става ясно – няма никаква информация за начина на приключване на сигналите.

На сайта е публикувана програмата на кмета на общината за целия мандат до 2023 година. Но отчет за дейността на кмета през текущия мандат няма. По отношение на Общинския съвет ситуацията е обратна – има кратки отчети на всеки 6 месеца, но няма програма. Самите отчети са по-скоро протоколно направени – извеждат най-вече статистика за броя на заседанията и решенията и на тази база не могат да бъдат правени никакви съществени изводи, но би било пресилено да се твърди, че отчети с такава структура и съдържание имат съществен принос за повече публичност и прозрачност в работата на Общинския съвет.

По темата за достъп до обществена информация на сайта на общината има специален раздел, в който в съответствие със закона е предоставена информация, но отново подходът е протоколен – дадена е статистика за броя искания и броя положителни и отрицателни отговори. Личи липса на желание да се вложат повече усилия извън тези, които са заложиени по закон.

2. ОБЩИНА БЕЛЕНЕ

Още в началото на правилника за дейността на Общинския съвет се казва, че публичността е един от принципите в работата на органа. В текста на правилника са регламентирани, както правата на гражданите за присъствие на заседания на комисии и на самия Общински съвет, така и правото им да се изказват. Но темата за пряко излъчване на заседанията примерно по интернет не е засегната в правилника. Въпреки това в специална секция са публикувани видеа от заседанията, което означава, че гражданите имат възможност да се запознаят с работата на Общинския съвет.

По отношение решенията на Общинския съвет и протоколите от заседанията, въпреки че в протоколите липсват текстове на всички изказвания, за което общината може да няма административен капацитет за съставяне на пълни протоколи, факт е, че са положени усилия да бъдат възпроизведени всички изразени мнения и комисии от общинските съветници.

Но отчет за работата на Общинския съвет, както и план за дейността му няма. Прави впечатление обаче, че са публикувани максимален брой документи по различни въпроси, както в секцията на общинския съвет, така и в секцията с документи на общината. Община Белене разполага с разписани стратегии и планове по много проблеми. Няколко документа има публикувани само по отношение на Плана за развитието на община Белене, включително и отчет за някои от предходните години. Публикуван е План за интегрирано развитие на община Белене до 2027 година. също така могат да се намерят планове за управление на отпадъците, за опазване на околната среда и енергийна ефективност. Но липсва програма за управление за настоящия мандат.

Интересен факт е, че за сметка на това може да се намери програма за управление на кмета за предишния му мандат и евентуално гражданите да сравнят планираното с постигнатите резултати.

В сайта на общината липсва форма за подаване на електронни сигнали. Но в същото време голяма публичност на цялата администрация се осигурява от пълен списък на служителите с вътрешни номера и описание кой в каква структура работи. Последното дава сравнително добра възможност за ориентация. На практика гражданите могат от дома си по телефона да се свържат с всяко звено в общинската администрация, както и с кметствата.

По Закона за достъп до обществена информация няма никакви материали или поне не са лесно откриваеми в иначе богатия на информация сайт. Заслужават обаче внимание постигнатите резултати при изпълнение на проект по програма „Административен капацитет“. Проектът е със заглавие „Подобряване процеса на разработване, провеждане и контрол на общински политики и разработване на стратегически документи в община Белене“. Като резултат от проекта са разработени правила и методи за мониторинг, контрол и оценка на политиките.

В тези правила, макар и на последно място, е разписано участието на гражданите в мониторинга, контрола и оценката. Предвижда се общината да бъде активната страна, която да търси диалог и взаимодействие с гражданите бизнес структури, медиите и структури на гражданското общество. Поне на хартия разписаните мерки в тази посока звучат добре и показват желание на общината да бъде „проактивна“, когато става дума за осигуряване на повече публичност в дейността и, активизиране на гражданите и различните структури за диалог и съвместни усилия в намиране на най-добрите решения за развитието на община Белене.

3. ОБЩИНА БЛАГОЕВГРАД

В правилникът за дейността на Общинския съвет в Благоевград изрично е записано, че заседанията, както на самия общински съвет, така и на неговите комисии са публични. Нещо повече, председателят на Общинския съвет и председателите на комисии са длъжни да създават условия за присъствие на гражданите. По отношение на заседанията на Общинския съвет изрично е записано, че те могат да се излъчват директно, а заседанията на комисиите се записват като записите се прилагат към протоколите.

Но по отношение възможността на гражданите да вземат участие в работата на Общинския съвет и комисиите процедурите са най-малкото неясни. По отношение участието им в заседанията на комисии няма никакъв текст в правилника и не става ясно дали те имат друго право освен да присъстват и да слушат. На заседанията на самия Общински съвет гражданите могат да се изказват, но трябва предварително и писмено да заявят своето намерение за изказване, питане или становище.

По отношение на публикуването на протоколи и решения, сайтът има проблем с тяхното зареждане, но в случая може да се каже, че това едва ли е умишлено. Самият сайт е много стар като изпълнение и технология. Богат е като съдържание, но необходимостта от радикална промяна е голяма.

За сметка на това са достъпни всички периодични отчети на Общинския съвет от последните 8 години. Факт е, че те не са особено подробни и на тяхна база трудно могат да се правят по-сериозни изводи за дейността на Общинския съвет, но ги има за разлика от други общини, в които са пропуснати. За сметка на това на сайта не може да се открие програма на кмета за мандата или отчет. В случая трябва да се отчете фактът, че действащият кмет застъпи по средата на мандата с хоризонт 2 години и от тази гледна точка няма хоризонт за сериозна програма, а няма и какво толкова да отчети. За сметка на това общината разполага с много широк набор от програми и стратегии по отделните дейности – околна среда, отпадъци, управление на имоти и други.

На сайта има форма за подаване на електронно съобщение в графата „контакти“, а контактите на администрацията са на съвсем друго място в друг линк „Контакти“. Тук проблемът отново е в остарелия сайт, който е доработван, вкарана е повече информация, но пък сайтът е станал още по-малко „юзър френдли“ и ориентацията в него е по-трудна.

Община Благоевград има обществен посредник или омбудсман, който има приемен ден веднъж седмично и това го прави сравнително по-лесно откриваем в сравнение с администрацията. За разлика от кмета омбудсманът е публикувал на сайта подробна информация за своята дейност.

Като положително може да се отрече наличието на изключително голям брой административни услуги, за които има опции документите да се подават електронно. На сайта е предвидена и опция за електронно получаване на документи, но не е ясно дали работи, защото при отварянето и се появява съобщение за софтуерна грешка, което пак ни връща на темата за морално и технологично остарелия сайт на общината.

Все пак сайтът има отделен раздел за достъпа до обществена информация. В него са публикувани доста широк набор от документи, което демонстрира сериозно усилие за прозрачност и осигуряване на максимален достъп на гражданите до информация.

Като цяло предвид проблемите със сайта на общината е много трудно да се определи дали определени пропуски в усилията за откритост, публичност и взаимодействие с гражданското общество се дължат на липсата на някаква политическа воля или са по-скоро резултат от технически и софтуерни проблеми.

4. ОБЩИНА ВАРНА

Правилникът за организацията и дейността на Общински съвет – Варна предвижда редица възможност за гражданско участие и засилен диалог между гражданите и местната власт. Съществен обаче е въпросът относно информираността на гражданите за тези възможности и граждански права.

Важен момент е доколко местната власт като цяло се ангажира в процеса по информиране на гражданите за техните възможности, от една страна, а от друга активно ги стимулира да се включват в дейността на местната власт според предвиденото в правилника.

Глава 9 „Обществен контрол върху работата на общинския съвет, кмета и общинската администрация“ регламентира възможностите, които биват предоставени на гражданите по отношение на контролните функции.

Гражданите имат право да присъстват и участват на заседанията на Общинския съвет и на неговите комисии по ред. При желание те могат да се изказват, да отправят питания, становища и предложения от компетентността на общинския съвет, кмета или общинската администрация, представляващи обществен интерес, и да получават отговори по тях по време на заседанията на комисии или заседанията на Общински съвет, без да бъде гласувано. Формите на питанията са писмени или устни.

По теми извън дневния ред на заседание на общинския съвет, граждани и гости могат да задават тематични въпроси. Те се дискутират в последна точка на заседанието на общинския съвет под наименование: „Дискусия с гражданите“.

В протоколите от заседанията на Общинския съвет /достъпни и през Utube/ е отразено участието на гражданите. Обикновено тяхното участие касае проблеми, свързани с урегулиране състоянието на публични имоти, екологични теми и транспортни теми, теми от сериозна регионална значимост. Липсва информация за предприети действия във връзка с техни констатации и искания.

Писмени предложения, сигнали и молби на граждани, подадени до общинския съвет, се разпределят между различните комисии от председателя по компетентност. Предложения и становища от общинската администрация се разглеждат в комисии, само ако са внесени от кмета на община Варна. Граждани и неправителствени организации могат да внасят за разглеждане материали в постоянните и временни комисии на общинския съвет.

Предвиден е и изборът на т. нар. обществен посредник от страна на Общинският съвет, който да съдейства за спазване правата и законните интереси на гражданите пред органите на местното самоуправление и местната администрация. Не е налична информация относно дейността му.

Предполага се, че преди внасянето на проект на нормативен акт съставителят провежда обществени консултации с гражданите и юридическите лица.

В програмата за управление на община Варна /2019 – 2023 г./ един от основните заложен приоритети е: информираност, толерантност, диалог с гражданите и бизнеса.

Връзката с гражданите е формулирана основно през диалог с тях по повод предложения, сигнали, оплаквания чрез въвеждане на Ефективни услуги, предоставяни от общината; по-активна употреба на иновативни инструменти като мобилни приложения, социални медии, засилващи усещането на ангажираност на гражданите към управлението на общината; различни форми на непосредствен контакт в сайта www.varna.bg; подобряване на достъпа им гражданите до различни социални и здравни грижи и услуги.

Липсва годишен отчет за дейността. В отчета за предходния мандат на кмета гражданите фигурират основно през призмата на разбирането „Община - полезна за гражданите“. Липсва информация за реализирани конкретни граждански предложения в рамките на местните инициативи и политики. В списъка на постоянните комисии на община Варна липсва такава, в която изрично да е включена и връзката с гражданското общество.

5. ОБЩИНА ЕЛИН ПЕЛИН

Правилникът за организацията и дейността на Общинския съвет - Елин Пелин, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация дава възможност на гражданите да присъстват на заседания на Общинския съвет, да се изказват, да отправят питания, становища и предложения от компетентността на общинския съвет, кмета или общинската администрация, представляващи обществен интерес.

При определяне на дневния ред за всяко заседание на общинския съвет, председателят на съвета включва отделна точка „изказвания, питания, становища и предложения на граждани" и определя време за тази точка не повече от 30 минути за едно заседание;

Гражданите могат да участват в заседания на комисиите и да се изказват по въпроси, които са включени в дневния ред на комисията. Гражданите и юридическите лица могат да внасят писмени предложения и становища в комисиите на общинския съвет.

Общинският съвет може да организира обществени дискусии/обществени консултации относно проекти за решения от значим обществен интерес за местната общност. Целта на обсъждането е гражданите на общината и другите заинтересовани лица да дадат становища и предложения по проекти за решения. Председателят на общинския съвет уведомява заинтересованите лица и оповестява предстоящото обсъждане, дискусия или консултация чрез информационния бюлетин на Община Елин Пелин, поставяне на съобщение и чрез публикация на официалната Интернет страница на общината. За постъпилите становища и предложения от заинтересованите лица или гражданите се съставя протокол, който се внася за разглеждане в общински съвет заедно с проекта за решение и становищата на постоянните комисии.

Община Елин Пелин разполага с богат като съдържание уебсайт, който обаче не предоставя протоколи от заседанията на ОС, а само техните решения. Заседанията са достъпни онлайн. Наблюдава се различен интерес от страна на гражданите за участие в заседанията – по-скоро нисък. Няма информация за приложимостта на гражданските предложения и инициативи в дейността на общинската администрация и в стратегическите решения на местно ниво

Провеждат се видео разговори с кметове на отделни села, което дава възможност гражданите да поставят своите въпроси и да направят предложения за дейността. Освен това, ден на отворените врати на община Елин Пелин.

Не са представени програма за дейността на кмета, отчети към нея, както и отчети на Общинския съвет, което ограничава възможностите за от една страна обективен анализ по политики и мерки, от друга – създава усещането за липса на прозрачност.

Община Елин Пелин ползва и платформата „Кмете, виж!“, която предоставя възможност за бързо подаване на сигнали от различно естество директно към администрацията. Платформата позволява да се изпраща информация по всяко време, без да е необходимо да се посещава сградата на Общината или да се търси точният телефон за контакт със съответната дирекция или отдел.

Последната налична информация за търсене на обществена информация по Закона за достъп до информация е от 2020 г. - 13 запитвания – във връзка с отчетността на институцията и контролната дейност на администрацията – 4/.

Липсва информация за дейността на обществения посредник. Положително е наличието на голям брой административни услуги, за които има опции документите да се подават електронно.

6. ОБЩИНА ПЛЕВЕН

Правилникът за работа на Общинския съвет Плевен съдържа текстове за публичността на заседанията на самия Общински съвет, както и на неговите комисии. Но никъде в текста не е регламентирано правото на присъстващите граждани и представители на медиите да взимат участие със свои изказвания и предложения. В същото време трябва да се отчете, че правилникът регламентира прякото излъчване на заседанията на Общинския съвет. И тук, както в много други правилници, е разписана възможността за закрити заседания, но по изключение. Интересна особеност в правилника е, че е разписано присъствие на граждани, но не и на представители на граждански организации.

За сметка на това се предвижда присъствието на представители на медиите, което в други правилници не се регламентира, а по-скоро по подразбиране се приема, че след като гражданите могат, то могат да присъстват и журналисти.

По отношение на прозрачността в работата прави впечатление на първо място наличието в сайта на записи от заседанията на Общинския съвет, което означава, че гражданите могат и „в ретроспекция“ да се осведомят за това какво е ставало даже на по-стари заседания. Добро впечатление прави публикуването на сайта на всички материали от съответното заседание – входирани документи, които се разискват. По същия начин подробно е организирано и представянето на работата на комисиите към Общинския съвет. Като проблем може да се изтъкне това, че от протоколите на заседанията не става ясно кой съветник как гласува, но във всички случаи информацията е доста по-подробна в сравнение с тази от други общини и Общински съвети.

На сайта не се намира отчет за дейността на Общинския съвет, нито негова програма. За сметка на това са публикувани подробни архиви за работата на Общинските съвети 20 години назад, което показва стремеж на общината да предоставя възможно най-голям обем информация за всички, които имат желание да се запознаят с нея.

Макар и по-трудно откриваема на сайта на общината има форма за подаване на сигнали онлайн. Трябва да се отчете, че в общината работят и няколко телефонни линии за подаване на сигнали по различни текущи битови проблеми, което е удобство и улеснение за гражданите на Плевен. Линк на сайта препраща към отделен, нов и модерен сайт за предоставяне на електронни услуги, в който са подредени и разписани широк набор от услуги, които общината извършва електронно.

Както и с общинските съветници, кметът също не е публикувал своя програма или план, както и отчет за свършеното за някакъв определен период от време. В случая едва ли може да се търси умисъл, тъй като в сайта на общината са публикувани редица документи – програми и стратегии по различни аспекти от дейността на местната власт.

Може да се каже, че има административен капацитет за разписването на подобни документи. Вероятно кметът е преценил, че дори и една година преди изборите няма особен смисъл от разговор на тема обещано и свършено.

Въпреки че се избират кметът и съветниците, назначаемата администрация работи с годишни планове. На сайта на общината са публикувани и годишни доклади за нивото на удовлетвореност на потребителите на общински услуги. Това говори най-малкото за наличие на желание за навременно и качествено обслужване на гражданите, което би следвало да се оцени.

В сайта има раздел, в който подробно е разписана процедурата за достъп до обществена информация като са публикувани и съответните бланки на документи, които следва да бъдат попълнени. Добро впечатление прави и подробното разписване на сайта на достъпа до определена информация, която сайтът осигурява, като е описано и това, което не е достъпно на сайта.

7. ОБЩИНА ПРИМОРСКО

В Устройствения правилник за дейността на администрацията на община Приморско е записана необходимостта от създаване на условия за активна обратна връзка с гражданите чрез дискусии, конференции и обсъждания, с цел усъвършенстване на взаимодействието между двете страни.

Съществува и **Постоянна комисия по законност, нормативна уредба , обществен ред, сигнали и жалби, но тук гражданският елемент е по-скоро в посока докладване на нередност.**

Отчетът за дейността на кмета за периода 2015-2019 г. е последният документ, който резюмира активността на общината. Доста формален, гражданският контекст почти изцяло липсва.

Актуална програма за управление на общината не може да бъде открита на сайта на общината. Протоколите от заседанията на Общинския съвет включват само решенията, без дискусиите около тях. Липсва информация за гражданския принос и възприемането от страна на общината и на инкорпорирането в стратегическите документи на гражданската активност. Липсва и видеозапис на заседанията.

Последна данни за предоставена по Закона за достъп до обществена информация – 2012 г.

8. ОБЩИНА СИЛИСТРА

Устройственият правилник на Община Силистра набляга върху административната връзка с гражданите. Подобна е ситуацията и в Управленска програма на община Силистра 2019 – 2023 - даден превес на административното обслужване и предоставяне на услуги за гражданите. По отношение на засилване на гражданската инициативност и подкрепа от страна на гражданите на дейността на местната власт чрез предоставяне на предложения за мерки и инициативи липсва информация. Съответно в Отчета за работата на администрацията на община Силистра за 2021 г. се залага на разглежданите запитвания, сигнали, молби и жалби на граждани, вземане на отношение по тях и изготвяне на отговори или препращането им до компетентните институции.

Липсва информация за развитие на предложения, направени от граждани по време на заседание на Общинския съвет Силистра. Липсват и видеозапис на заседанията. В този смисъл е доста трудно за желаещите да се информират относно взетите решения, дискусиите по тях и т.н.

В седмичната програма на кмета е заложено приемно време за среща с граждани – вторник /10.00-12.00 ч./. Създаден е и **Център за информация и услуги**. Липсва отчет за исканите и предоставени по Закона за достъп до обществена информация справки.

9. ОБЩИНА ТРОЯН

В Устройствения правилник на община Троян връзката с гражданите фигурира по-скоро в посока извършване на административни услуги, администриране на проверки по постъпили жалби, сигнали и предложения на граждани.

В Правилника за организацията и дейността на Общински съвет – Троян, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация е записано, че гражданите могат да се изказват, да отправят питания, становища и предложения от компетентността на общинския съвет, кмета или общинската администрация, представляващи обществен интерес.

Гражданите могат да правят предложения за промени в работната програма, които се обсъждат от общинския съвет при утвърждаването ѝ. В работата на комисиите могат да бъдат изслушвани граждански и неправителствени организации и други специалисти, които не са общински съветници.

В отчета на кмета връзката с гражданите фигурира най-вече в посока реализиране на по-качествени административни услуги /с висока степен на цифровизация на процеса, социални грижи/. Предоставено е детайлно изброяване на броя и насочеността на обработените за годината преписки. За 2021 година в Центъра за административно обслужване са обработени /входящи и изходящи/ 56 361 броя преписки – сериозно повишени спрямо предишни години: през 2018 г. - 28 428 броя; през 2019 г. – 31 601 броя; през 2020 г. – 48 823 броя.

Липсва обаче информация по какъв начин гражданските предложения са инкорпорирани в стратегиите и инициативите на общината, какъв е бил анализът им, дали сее очаква някакъв вид продължение и ползването им в последващ етап.

Създадени са две постоянната комисии: „Законност, обществен ред и контрол върху работата с жалби и предложения на гражданите“ и „Образование, спорт, култура и

граждански организации”, които имат пряко отношение към включването на гражданите във формирането и реализирането на местните политики. За съжаление няма информация за техните решения и инициативи. Частично такъв тип информация би могла да бъде намерена в годишни/полугодишни отчети за дейността на Общински съвет Троян и за неговите комисии. Там обаче информацията е сериозно формализирана и е под формата на сведение за промяната на състава на комисиите.

Отчетът на Председателя за работата на Общински съвет Троян и неговите комисии за 2021 г. дава информация единствено за броя на заседанията и взетите решения на комисиите, които имат съществено отношение в процеса на гражданското представителство.

- Комисия по образование, спорт, култура и граждански организации - 10 редовни и едно извънредно заседание. Взети общо 67 решения;
- Комисия по Законност, обществен ред и контрол върху работата с жалби и предложения на гражданите” - 10 заседания и 76 решения.

Подобна е ситуацията и за периода 01.01.2022 г. до 30.06.2022 г.:

- Комисия по образование, спорт, култура и граждански организации - проведени са 6 заседания, приети 38 решения.
- Комисия по законност, обществен ред и контрол върху работата с жалби и предложения на гражданите” - проведени 6 заседания, приети 35 решения.

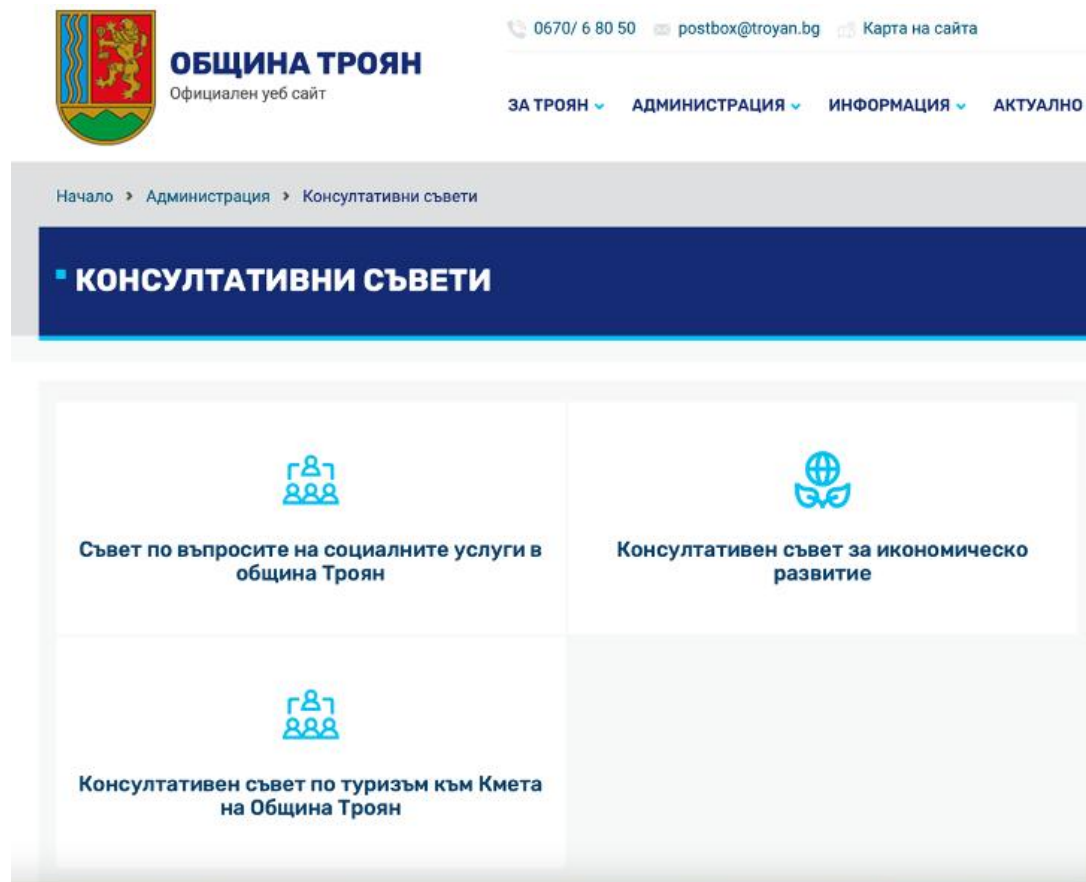
Липсва информация за естеството на разглежданите теми, разисквания по поставени от граждани проблеми и последващи решения/или включване на граждански инициативи в местните политики. Последният качен на уебстраницата на общината протокол от заседание на Общинския съвет е от 26.05.2022 г.

В програмата на кмета е заложено време за срещи с граждани: четвъртък /8.30-10.30 Общината работи с платформата „Кмете, виж!“ за лесно докладване на сигнали от различно естество към общинска администрация. По отношение на постъпили заявления за достъп до обществена информация за 2021 г. - по-голямата част от тях касаят упражняването на права или законни интереси на хората.

VI. ПУБЛИЧНИ ОБСЪЖДАНИЯ И ОБЩЕСТВЕНИ СЪВЕТИ. МЕСТНИ ИНИЦИАТИВИ И УЧАСТИЕ НА ГРАЖДАНИТЕ В ТЯХ. ПУБЛИЧНОСТ ПРЕЗ СОЦИАЛНИТЕ МРЕЖИ

1. ОБЩИНА ТРОЯН

Снимка 1

Община Троян има три обществени съвета:

- **Совет по въпросите на социалните услуги в общината** - създаден с Решение № 190/23.07.2020 г. на Общински съвет Троян. Функциите на съвета са да подпомага извършването на анализ на потребностите от социални услуги на общинско ниво и анализ на състоянието и ефективността на социалните услуги, които се предоставят на територията на общината; разработва предложения за подобряване на качеството и ефективността на социалните услуги, които се предоставят на територията на общината;

- **Консултативен съвет по туризъм към кмета на общината** – основната дейност на съвета е да разработва и приема програма за реклама в областта на туризма и я предлага за утвърждаване от кмета на общината; координира осъществяването на регионалната реклама в областта на туризма; координира и съдейства за изпълнението на проекти на регионално равнище; обсъжда ежегодно през месец май подготовка за предстоящия летен туристически сезон и резултатите от изминалия зимен туристически сезон и пр. Съветът функционира редовно, а протоколите от заседанията са публични – качени са на сайта на община Троян.
- **Консултативен съвет за икономическо развитие** – създаден е през 2012 г. и функционира на мандатен принцип (съвпадайки с мандата на местната власт). През настоящия мандат състава на консултативния съвет се състои от 24 члена, като в него са включени представители на институции, различни браншове и личности с обществени позиции.

По отношение на местните инициативи – В секция „Актуално“ има специално направление „Кампании“. Първата – „Защото Троян е в сърцата ни“ показва публичните общински инициативи на общинското ръководство, положителният пример на граждански кампании. Те са обобщени в няколко тематични кръга – новородени, чистота, инвентро, спорт, детски градини и ясли, празници и фестивали, археологическо лято, социални услуги. Втората кампания, която общината реализира от 2016 г. е „Подари на непознат“. Инициативата се реализира около Коледните празници и има за цел да облекчи хората в нужда, чрез предоставяне на с хранителни продукти, дрехи, други продукти от първа необходимост, играчки, ученически пособия.

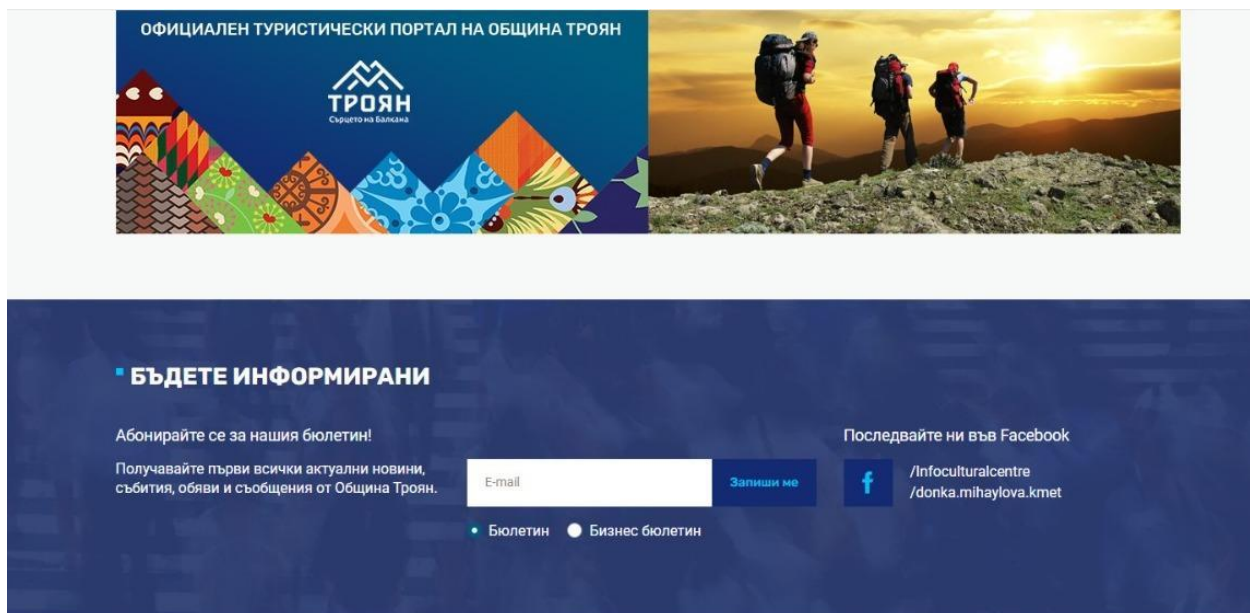
В допълнение, като добра практика следва да се отчете, че в община Троян има създадени няколко общински фонда, с които се цели подпомагане на граждани в нужда, на базата на определени правила:

- Асистирана репродукция и лечение на репродуктивни заболявания;
- Подпомагане лечението на граждани от Община Троян;
- Подкрепа за кадри в сектор „Здравеопазване“;
- Еднократна помощ за новородено и/или осиновено дете.

1) Публичност през социалните мрежи/местни инициативи и участие на гражданите в тях

Община Троян е с една от най-актуалните и добре администрирани интернет-страници, в която се публикува актуална информация и се поддържа голям масив от данни, свързани с общината. Община Троян не ползва и няма създадена официална страница в социалните мрежи Facebook, Twitter, YouTube или Instagram. Вместо това в Интернет-страницата си са публикувани две връзки към Facebook, като едната води към **Информационно-културен център - Троян**, а другата - към Facebook страницата **Донка Михайлова - Кмет на Община Троян**. Трябва да се отбележи, че нито една от двете страници в социалната мрежа не е верифицирана.

Снимка 2

При анализ на информацията, касаеща община Троян в социалните мрежи, бяха установени няколко създадени профили и страници, които се отнасят към местни инициативи и участието на гражданите в тях. Един от примерите е създадената Facebook страница по Проект "За по-устойчив граждански сектор в община Троян", която води и към официална страница на проекта [http://grazhdanitroyan.eu/.](http://grazhdanitroyan.eu/) както и към специално създадени за целта YouTube канал и Twitter акаунт.

Според публикуваната информация става въпрос за проект, който се изпълнява от Сдружение “Дунавски център за обучение и развитие” в партньорство с община Троян. Проектът е с финансова подкрепа в размер на 9 676 евро, предоставена от Исландия, Лихтенщайн и Норвегия по линия на финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Основната цел на проекта е била да се подобри устойчивостта на гражданските организации в община Троян и да бъде повишен капацитета им за организиране на застъпнически кампании и за набиране на средства за тяхното реализиране. Целевата група е граждански организации, регистрирани и действащи на територията на община Троян. Като този проект е целял да бъдат обучени 15 граждански организации и да се надгради капацитета им за устойчиво управление.

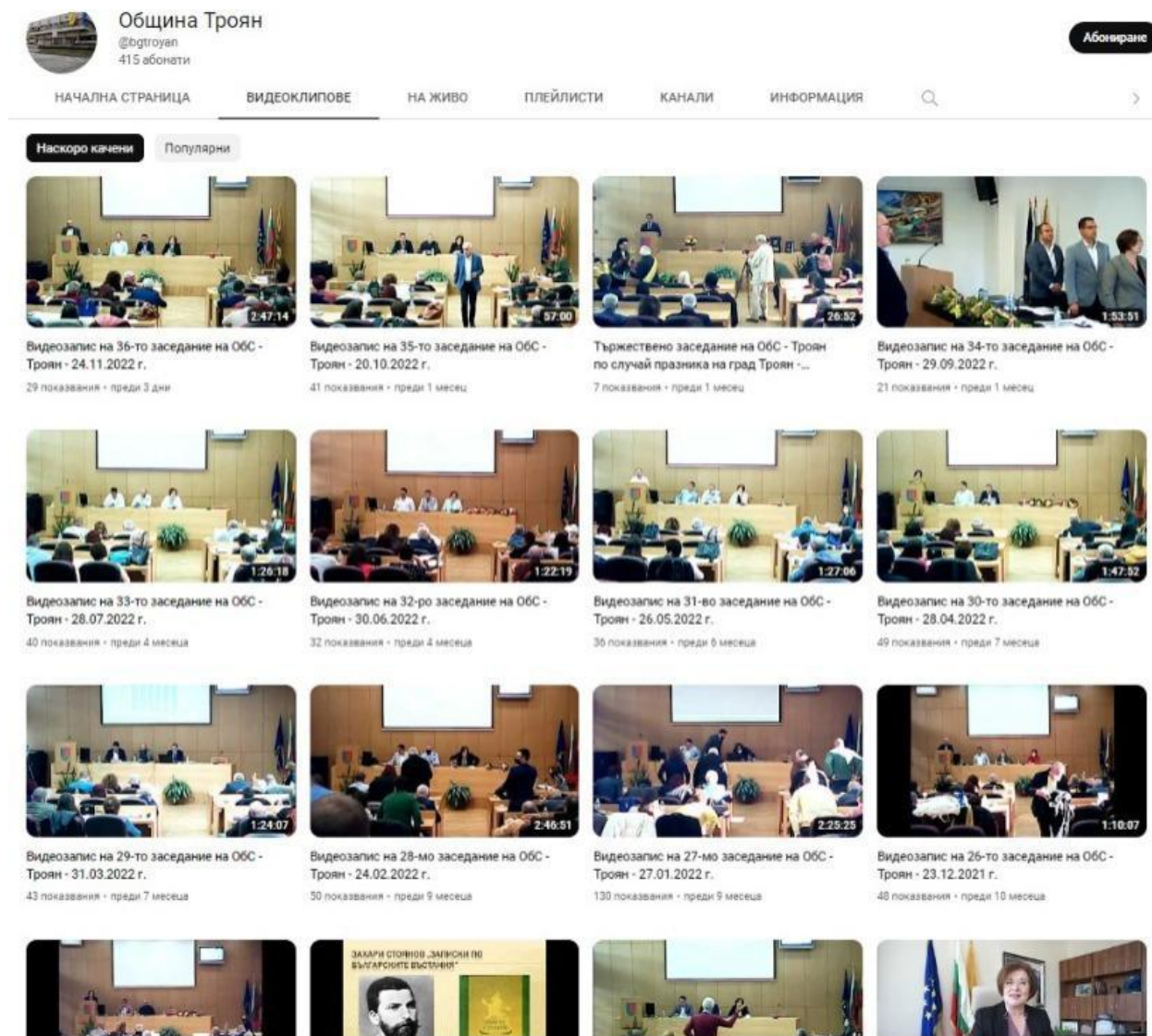
Страница в социалната мрежа Facebook има и **Общинския Младежки Съвет - гр. Троян**, който е учреден на 12 декември 2019 г. и в състава му са включени ученици от четири училища в град Троян. Информационният канал не се поддържа от юли 2021.

Facebook е и мястото, в което са създадени няколко групи, в които се публикува и дискутира информация с Троян и региона. В повечето от тях, обаче присъстват обяви за работа и услуги, политическа агитация и предлагани туристически продукти и услуги. Групи, създадени с идея за гражданско участие и натиск като че ли не успяват да задържат фокуса си върху това и биват “потопени” от горепосочената информация - политическа агитация, къщи за гости, предлагани продукти и услуги, както и обяви за работа. Такъв пример е групата “Промени Троян”, в чието описание се посочва следното: “„Промени Троян” е гражданска инициатива имаща желание да идентифицира проблемите на град Троян и да предложи адекватни решения за тяхното решаване. Сдружението събира хора от различни възрасти, с различни идеи и професии, които да споделят своя опит, преживявания за да предложат и поискат идеи. Общото между всички нас е, че търсим промяна за града който обичаме и в който искаме да живеем. Промяна в обществото, в правата ни, в социалния климат, в себе си, в поведението на управниците получили доверието на гражданите...”

След по-задълбочена проверка на групата, администрирането ѝ и съпътстващите я страници, става ясно, че е създадена с цел политическа агитация, като се използва формулата “гражданско участие”, за да се привлекат повече активни потребители.

Община Троян разполага с канал в YouTube, в който се публикува главно видео съдържание от заседания на местния Общински съвет и приветствия на кмета на общината г-жа Донка Михайлова.

Снимка 3

Община Троян
@bgtroyan
415 абонети

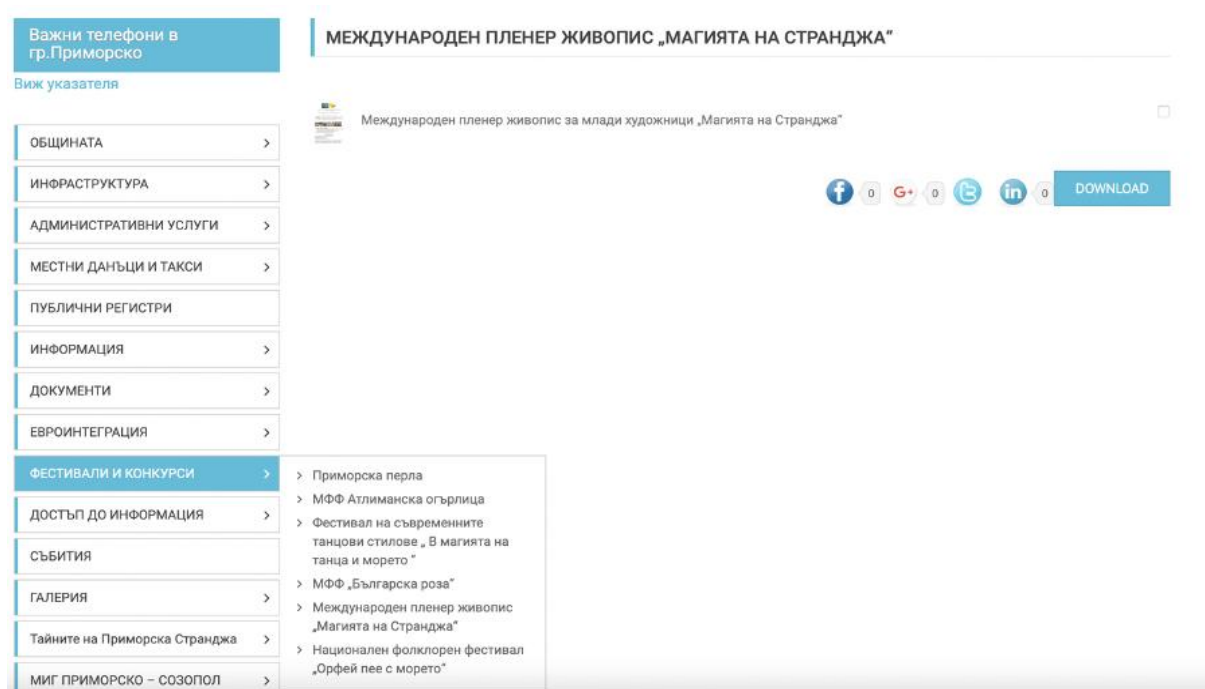
НАЧАЛНА СТРАНИЦА ВИДЕОКЛИПОВЕ НА ЖИВО ПЛЕЙЛИСТИ КАНАЛИ ИНФОРМАЦИЯ

Наскоро качени Популярни

Видео заглавие	Времетрае	Показвания	Времетрае	Видео заглавие	Времетрае	Показвания	Времетрае
Видеозапис на 36-то заседание на ОбС - Троян - 24.11.2022 г.	2:47:14	29 показвания	24.11.2022 г.	Видеозапис на 35-то заседание на ОбС - Троян - 20.10.2022 г.	57:00	41 показвания	20.10.2022 г.
Тържествено заседание на ОбС - Троян по случай празника на град Троян - ...	26:52	7 показвания	26.05.2022 г.	Видеозапис на 34-то заседание на ОбС - Троян - 29.09.2022 г.	1:53:51	21 показвания	29.09.2022 г.
Видеозапис на 33-то заседание на ОбС - Троян - 28.07.2022 г.	1:26:18	40 показвания	28.07.2022 г.	Видеозапис на 32-ро заседание на ОбС - Троян - 30.06.2022 г.	1:22:19	32 показвания	30.06.2022 г.
Видеозапис на 31-во заседание на ОбС - Троян - 26.05.2022 г.	1:27:06	30 показвания	26.05.2022 г.	Видеозапис на 30-то заседание на ОбС - Троян - 28.04.2022 г.	1:47:52	49 показвания	28.04.2022 г.
Видеозапис на 29-то заседание на ОбС - Троян - 31.03.2022 г.	1:24:07	43 показвания	31.03.2022 г.	Видеозапис на 28-мо заседание на ОбС - Троян - 24.02.2022 г.	2:46:51	50 показвания	24.02.2022 г.
Видеозапис на 27-мо заседание на ОбС - Троян - 27.01.2022 г.	2:25:25	130 показвания	27.01.2022 г.	Видеозапис на 26-то заседание на ОбС - Троян - 23.12.2021 г.	1:10:07	48 показвания	23.12.2021 г.
Видеозапис на 25-то заседание на ОбС - Троян - 23.12.2021 г.	1:10:07	48 показвания	23.12.2021 г.	Видеозапис на 24-то заседание на ОбС - Троян - 23.12.2021 г.	1:10:07	48 показвания	23.12.2021 г.

2. ОБЩИНА ПРИМОРСКО

Снимка 4

В община Приморско няма учредени консултативни съвети или ако има такива, то липсва информация на официалната общинска страница.

По отношение на местните инициативи – ежегодно се провеждат няколко фолклорни фестивала, информацията за които не се актуализира редовно.

В сайта има създадена специална секция „Събития“, която обаче не съдържа никаква информация за предстоящи събития, както и за минали такива.

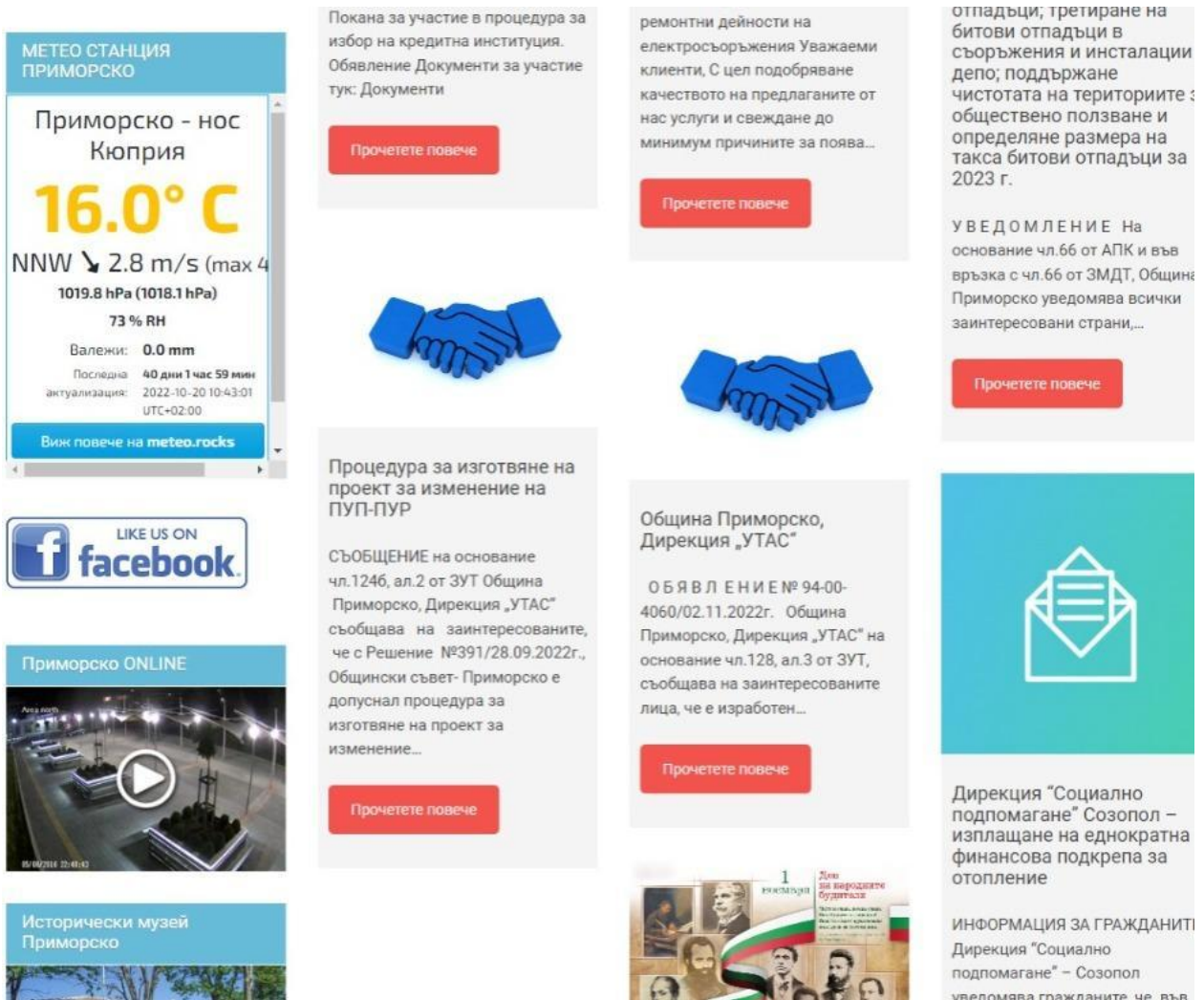
Община Приморско е част от Местна инициативна група (МИГ) Приморско-Созопол, като за периода на проекта 2014-2020 г. са реализирани общо 32 проекта - 16 в частния сектор и 16 в публичния. Основните приоритети на МИГ-а са:

- Подкрепа за местното предприемачество
- Разнообразяване на туристическото предлагане
- Развитие на селското стопанство и преработващата промишленост
- Доизграждане на публичната инфраструктура

Публичната информация за реализираните проекти е оскъдна, затова не може да се направи цялостно заключение по отношение на участието на местни бенефициенти.

1) Публичност през социалните мрежи/местни инициативи и участие на гражданите в тях

Снимка 5

The screenshot displays a grid of website elements:

- Weather Station (METEO СТАНЦИЯ ПРИМОРСКО):** Shows weather for Primorsko - Kypria with a temperature of 16.0°C, wind NNW at 2.8 m/s, and other meteorological data.
- Facebook:** A 'LIKE US ON facebook' button.
- Primorsko ONLINE:** A video player showing a night view of a parking area.
- Historical Museum (Исторически музей Приморско):** A banner for the museum.
- Public Notices:** Several notices with red 'Прочетете повече' (Read more) buttons:
 - Invitation to participate in a credit institution selection procedure.
 - Notice regarding repair activities for electrical equipment.
 - Notice regarding waste treatment and installation.
 - Notice regarding a project for change in PUP-PUP.
 - Notice regarding a decision by the municipal council.
 - Notice regarding a decision by the municipal council (№ 94-00-4060/02.11.2022g).
 - Notice regarding social support for heating.
- Handshake Icons:** Two blue icons of hands shaking, symbolizing agreement or partnership.
- Envelope Icon:** A white envelope icon on a teal background.
- Information for Citizens:** A notice from the 'Социално подпомагане' (Social Support) department.

В официалната интернет-страница на Община Приморско е приложен бутон, който води до една от няколкото Facebook страници с идентични имена. Предполага се, че в случая бутона води до “официална” страница на общината с 11 хиляди последователи, която трябва да отбележим - **не е верифицирана**.

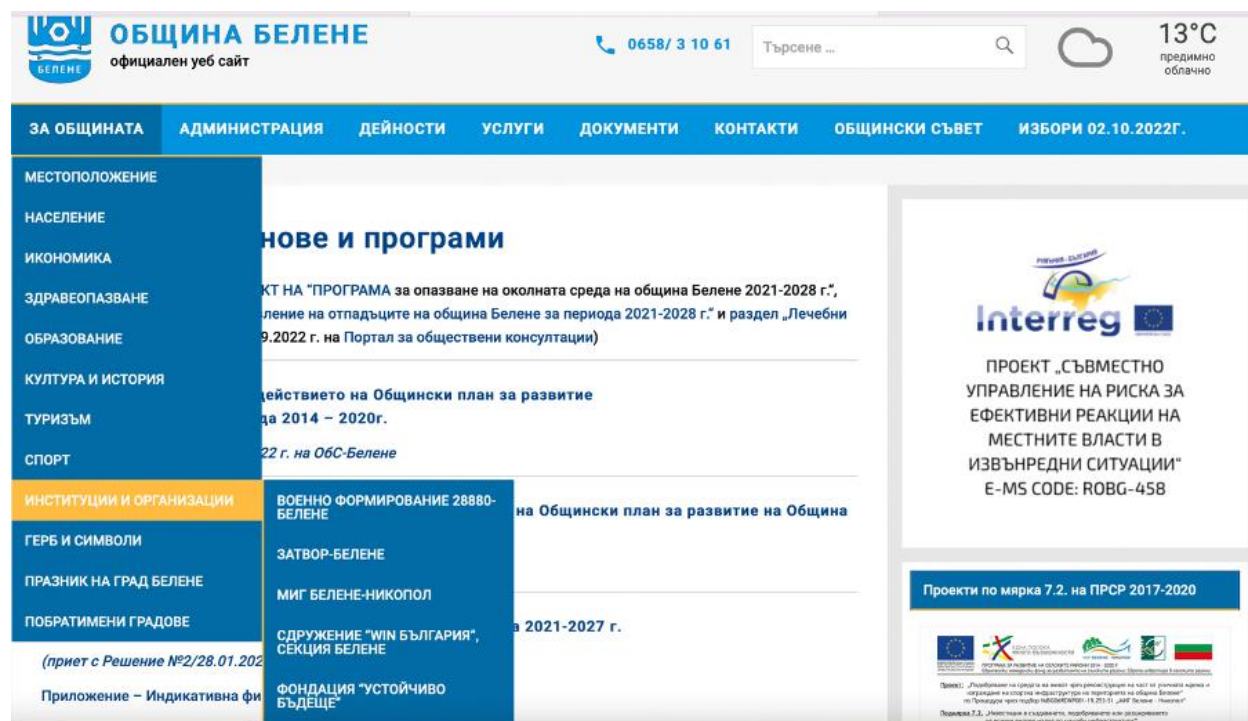
Редовно се излъчват на живо заседанията на местния Общински съвет и се публикуван новини, свързани с различни събития в община Приморско.

Прави впечатление, че към Facebook страницата на Община Приморско е разработена и Facebook група със същото заглавие, в която членуват близо 7 хиляди потребители. Групата се администрира от същия администратор на страницата, което предполага да е официален канал за комуникация на самата община.

При анализа на Facebook страницата и групата, която се администрира от Община Приморско, прави впечатление, че няма като че ли особен интерес от потребителите към публикуваната информация. Коментари липсват, както и съответната обратна връзка. В YouTube съществува много видео съдържание от и за община Приморско, но то е с авторство на различни регионални медии, интернет-потребители и др. Няма официален канал на общината.

3. ОБЩИНА БЕЛЕНЕ

Снимка 6

The screenshot shows the official website of the Municipality of Belene. The header includes the logo, the name 'ОБЩИНА БЕЛЕНЕ', the phone number '0658/ 3 10 61', a search bar, and the weather '13°C предимно облачно'. The main navigation menu includes: ЗА ОБЩИНАТА, АДМИНИСТРАЦИЯ, ДЕЙНОСТИ, УСЛУГИ, ДОКУМЕНТИ, КОНТАКТИ, ОБЩНСКИ СЪВЕТ, and ИЗБОРИ 02.10.2022Г. The left sidebar lists various categories like МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ, НАСЕЛЕНИЕ, ИКОНОМИКА, etc. The main content area features a section titled 'Нови новине и програми' with a list of items, including a program for environmental protection and a project for risk management. A right sidebar contains an advertisement for the 'Interreg' project 'СЪВМЕСТНО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ЗА ЕФЕКТИВНИ РЕАКЦИИ НА МЕСТНИТЕ ВЛАСТИ В ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ'.

В община Белене няма учредени консултативни съвети или ако има такива, то липсва информация на официалната общинска страница. Община Белене е част от Местна инициативна група (МИГ) Белене-Никопол, която има собствена интернет страница: <http://mig-bn.eu>

На нея е представена подробна информация относно стратегии, анализи, резултати от проучвания, обществени обсъждания, отчети и протоколи от срещи. Освен това е налична актуална информация във връзка с обявления и новини за дейността на МИГ-а.

На територията на общината функционира гражданско сдружение „WiN България“, секция Белене, което е учредено през 2007 г. Основната дейност на секцията е насочена към подрастващото поколение с цел повишаване на техните знания относно използването на ядрената енергия за мирни цели и предимствата на ядрената енергетика.

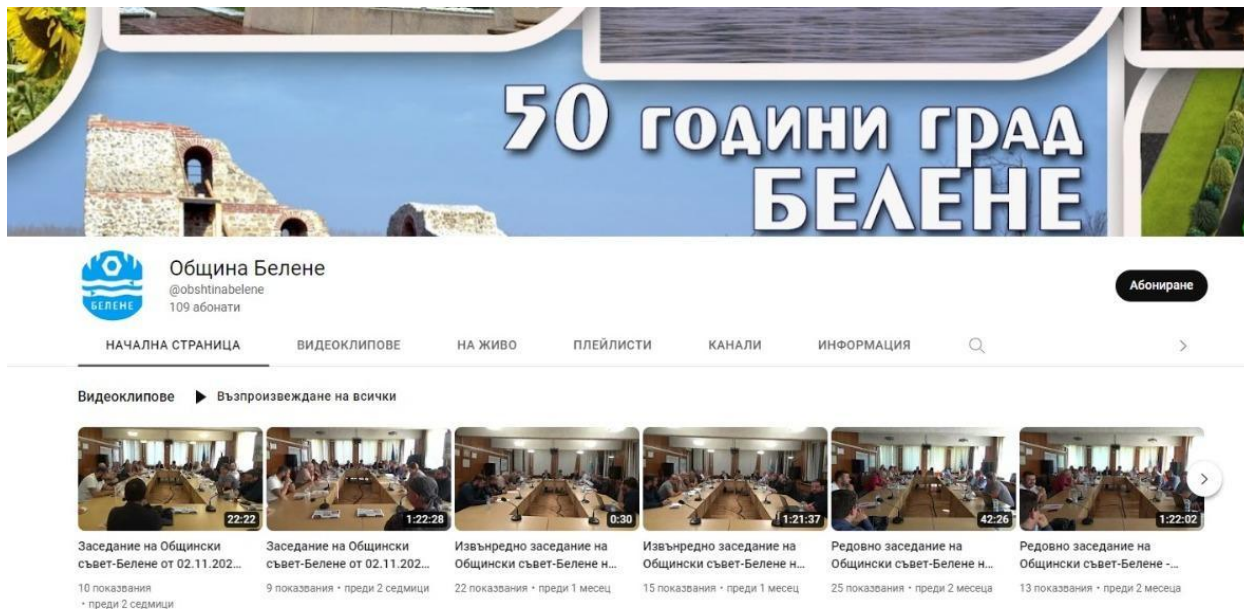
Друга гражданска платформа, която развива дейността си в Белене е Фондация „Устойчиво бъдеще“. Нейната основна цел е да подкрепя устойчивото развитие в социалната и икономическата сфера, да стимулира активното гражданско участие в управлението и включване във всички сфери на обществения и икономически живот на всички групи граждани.

1) Публичност през социалните мрежи/местни инициативи и участие на гражданите в тях

Община Белене няма официални профили или страници в социалните мрежи Facebook, Twitter, Instagram. Единствено Facebook страница има Местна инициативна група (МИГ) Белене-Никопол, която обаче не е широко разпространена и не се радва на голям потребителски интерес.

В платформата YouTube има създаден канал Община Белене, в който се публикува видео съдържание, което основно е от заседанията на местния Общински съвет.

Снимка 7

Община Белене
@obshtinabelene
109 абонати

Абониране

НАЧАЛНА СТРАНИЦА ВИДЕОКЛИПОВЕ НА ЖИВО ПЛЕЙЛИСТИ КАНАЛИ ИНФОРМАЦИЯ

Видеоклипове ▶ Възпроизвеждане на всички

Thumbnail	Title	Duration	Views	Time Filter
	Заседание на Общински съвет-Белене от 02.11.202...	22:22	10 показвания	• преди 2 седмици
	Заседание на Общински съвет-Белене от 02.11.202...	1:22:28	9 показвания	• преди 2 седмици
	Извънредно заседание на Общински съвет-Белене н...	0:30	22 показвания	• преди 1 месец
	Извънредно заседание на Общински съвет-Белене н...	1:21:37	15 показвания	• преди 1 месец
	Редовно заседание на Общински съвет-Белене н...	42:26	25 показвания	• преди 2 месеца
	Редовно заседание на Общински съвет-Белене - ...	1:22:02	13 показвания	• преди 2 месеца

4. ОБЩИНА АСЕНОВГРАД

Снимка 8

Към община Асеновград функционира Общински младежки съвет. Общината има приета програма за развитие на младежки дейности, в която е заложено създаването на младежкия съвет. Консултативният съвет включва представители на младежки организации, училища и спортни клубове. По правилник той координира интересите на младите хора в различни области – образование, култура, спорт, екология, здравеопазване, труд и социална политика, неформално обучение, свободно време и развитие на местните общности, чрез:

- Застъпнически кампании;
- Международното младежко общуване;
- Сътрудничество с общинските и държавните органи и администрация.

Въпреки това обаче, основната му дейност е организирана предимно в областта на благотворителните инициативи.

В общината има създаден още „Обществен съвет за социално подпомагане“. Той обаче е учреден във връзка с разпоредбите на чл. 35, ал. 1 от Закона за социално подпомагане и чл. 52, ал.1 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, т.е. съществуването му е по-скоро формално, в съответствие със законовите разпоредби. Информация за публични инициативи на обществения съвет липсват.

Положителна практика, която следва да се отбележи е, че община Асеновград организира публични обсъждания за гражданите във връзка с предстоящото конструиране на общинския бюджет. През месец октомври 2022 г. предстои такова обсъждане за изготвянето на културния календар за 2023 г. На срещата са поканени културните институции, организации и сдружения, работещи в сферата на културата.

В годините назад е имало подобни обсъждания във връзка с кандидатстването по различни европейски проекти. Освен това, прави впечатление, че граждански сдружения и инициативни комитети правят предложения за реализиране на проекти на територията на община Асеновград. Последното такова предложение е за създаване на нов крайречен парк „Гората на живота“, като инициатива е изцяло частна и е реализирана изцяло със средства на доброволците. Община Асеновград съдейства с техническа и организационна дейност.

1) Публичност през социалните мрежи/местни инициативи и участие на гражданите в тях

Община Асеновград има добре разработена, лесна за навигация интернет-страница, в която има посочен **бутон на Facebook**, който пренасочва потребителя до страница в социалната мрежа, която е с над 5.5 хиляди последователи, но не е верифицирана. В нея се публикуват новини, свързани с общината, като основен източник е официалната интернет-страница. Общината разполага и с добре разработен **видеоканал в YouTube**, където се публикува различно видео съдържание - интервюта, репортажи, архивни кадри и др.

 Община Асеновград
@useg-qv4ru5qc8h
71 абонати

Абониране

НАЧАЛНА СТРАНИЦА ВИДЕОКЛИПОВЕ SHORTS ПЛЕЙЛИСТИ КАНАЛИ ИНФОРМАЦИЯ 🔍

Наскоро качени Популярни

Сдружение "Обединен спортен клуб Асеновец" дари на община Асеновград...

3 показвания · преди 2 часа

Брифинг на кмета на Асеновград д р Грудев, 17 11 22 г

161 показвания · преди 11 дни

Празник на Асеновград, 1996 г

118 показвания · преди 2 седмици

Празник на Асеновград, 1996 г 2

328 показвания · преди 2 седмици

Празник на Асеновград, 1988 г

628 показвания · преди 2 седмици

Международен ден на музеите в Етнографската къща на Асеновград, 199...

53 показвания · преди 2 седмици

Концерт на Росица Пейчева в Асеновград, 1996 г

455 показвания · преди 2 седмици

Зам.-кметът инж. Стоян Димитров даде официално старт на ремонтните...

74 показвания · преди 2 седмици

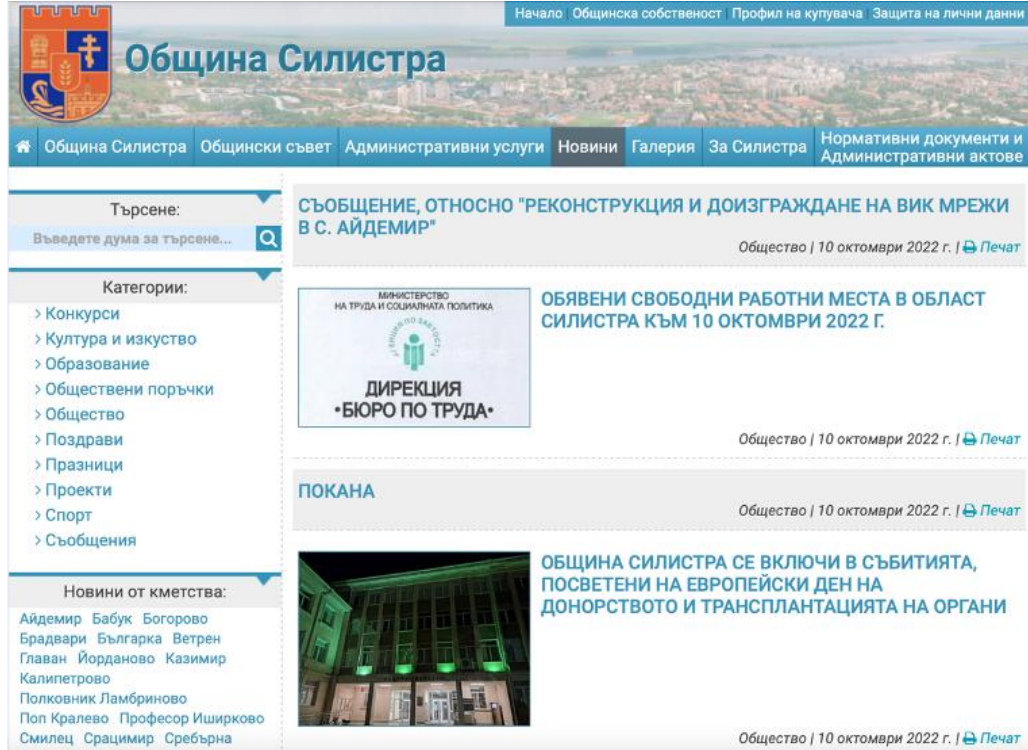

5. ОБЩИНА СИЛИСТРА

Снимка 10

Начало Общинска собственост Профил на купувача Защита на лични данни

Община Силистра

Община Силистра Общински съвет Административни услуги Новини Галерия За Силистра Нормативни документи и Административни актове

Търсене:
Въведете дума за търсене...

Категории:

- > Конкурси
- > Култура и изкуство
- > Образование
- > Обществени поръчки
- > Общество
- > Поздрави
- > Празници
- > Проекти
- > Спорт
- > Съобщения

Новини от кметства:

- Айдемир
- Бабук
- Богорово
- Брадвари
- Българка
- Ветрен
- Главан
- Йорданово
- Казимир
- Калипетрово
- Полковник Ламбриново
- Поп Кралево
- Професор Иширково
- Смилец
- Срацимир
- Сребърна

СЪОБЩЕНИЕ, ОТНОСНО "РЕКОНСТРУКЦИЯ И ДОИЗГРАЖДАНЕ НА ВИК МРЕЖИ В С. АЙДЕМИР"
Общество | 10 октомври 2022 г. | Печат

ОБЯВЕНИ СВОБОДНИ РАБОТНИ МЕСТА В ОБЛАСТ СИЛИСТРА КЪМ 10 ОКТОМВРИ 2022 Г.
ДИРЕКЦИЯ БЮРО ПО ТРУДА
Общество | 10 октомври 2022 г. | Печат

ПОКАНА
Общество | 10 октомври 2022 г. | Печат

ОБЩИНА СИЛИСТРА СЕ ВКЛУЧИ В СЪБИТИЯТА, ПОСВЕТЕНИ НА ЕВРОПЕЙСКИ ДЕН НА ДОНОРСТВОТО И ТРАНСПЛАНТАЦИЯТА НА ОРГАНИ
Общество | 10 октомври 2022 г. | Печат

В общината има създаден „Обществен съвет за социално подпомагане“, който е учреден във връзка с разпоредбите на чл. 35, ал. 1 от Закона за социално подпомагане и чл. 52, ал.1 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, т.е. съществуването му е по-скоро формално, в съответствие със законовите разпоредби. На страницата на общината липсва подробна информация за работата на съвета, фигурира като такъв единствено в административен документ на Общинския съвет.

В секция „Новини“ съществуват дописки относно случващото се в общината – културни и спортни събития, обявени свободни позиции от Бюро по труда, участие в конференции и работни срещи. Липсва обаче информация относно участие на гражданите в дейността на местната власт, включително сдружаването в различни организации.

Публични обсъждания, организирани от община Силистра са основно тези, предвидени по закон – за проекта на годишния бюджет и за отчета на бюджет за предходната година. Тези съобщения обаче са трудни за откриване и е необходимо да се ползва търсачката на сайта. От предоставената информация не става ясно какво е било гражданското посещение.

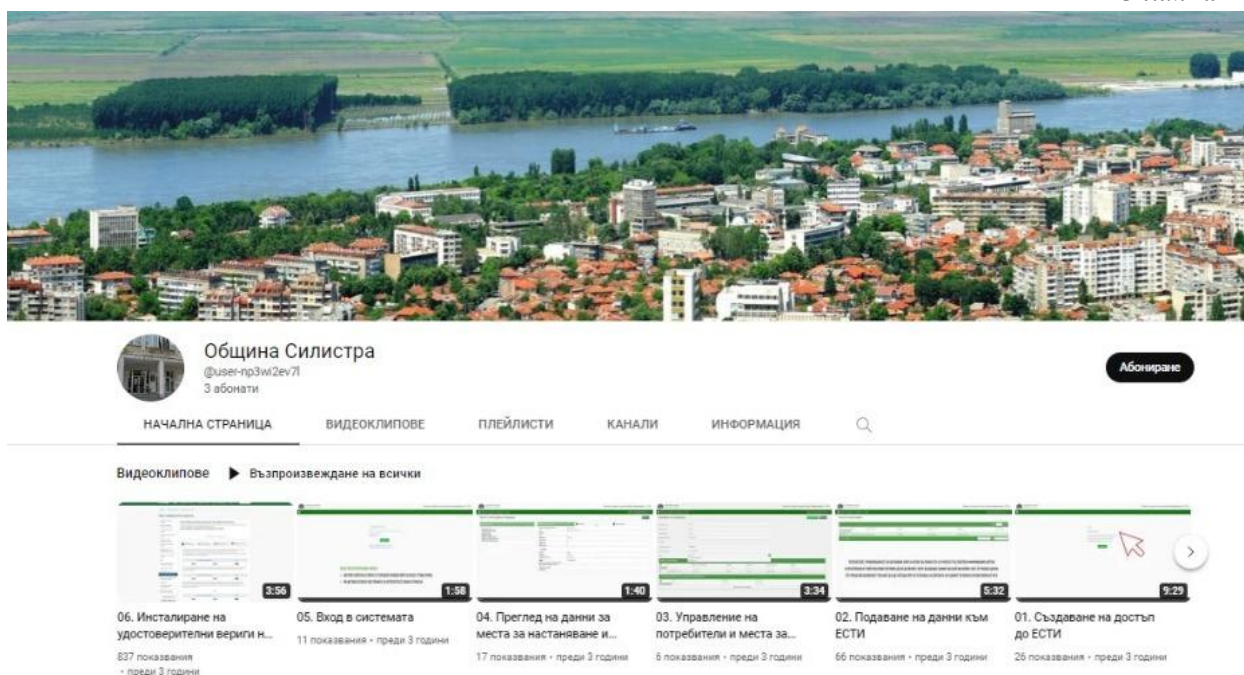
1) **Публичност през социалните мрежи/местни инициативи и участие на гражданите в тях**

Снимка 11

В официалната си интернет-страница община Силистра има публикуван бутон, който води до страница във Facebook, която има близо 14 хиляди последователи и не е верифицирана. Информацията, която се публикува в нея е актуална и отговаря на публикациите в официалната интернет страница на общината. Прави впечатление, че за разлика от други общини, тук се наблюдава администраторска намеса, която се изразява в ограничаване на коментирането под определени публикации, скриване или изтриване на коментари и др. В същото време не може да не се отбележи, че страницата в социалната мрежа на община Силистра отчетливо се вижда, че за поддържането ѝ работи екип (или определен човек), който систематично публикува различна по вид информация и различно съдържание, което разбира се рефлектира и при по-доброто индексирание на страницата според алгоритмите на Facebook, което води и до по-голяма публичност и разпознаваемост сред потребителите, а от там и различни по вид и количество интеракции.

Снимка 12

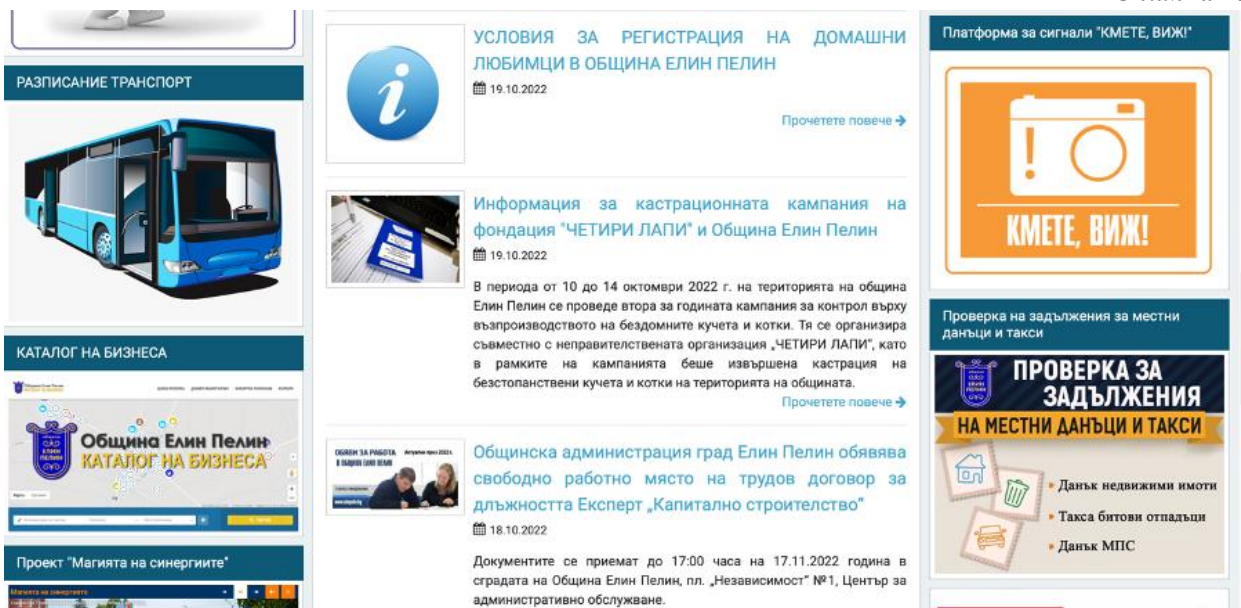
През годините е бил създаден канал с видеосъдържание от името на община Силистра, който обаче не е поддържан и информацията е остаряла. Междувременно има създадена и Facebook страница на местния общински съвет, която също се поддържа и се публикува съдържание, свързано със заседания на общинските съветници и различни новини, свързани с местния парламент.

В община Силистра се забелязва отчетливо дейността на **Женско сдружение „Екатерина Каравелова“**, което е с нестопанска цел в обществена полза. Организацията защитава правата на жените и децата, жертва на домашно насилие и трафик, да предоставя социални услуги на лица, които са затруднени или не могат да задоволят свои основни жизнени потребности. Според нейните основни цели са подпомагане развитието на гражданските и социални права на жените и правото на професионална кариера, преодоляване на последиците от преживяно насилие и трафик на хора с цел подобряване на психичното здраве на българката и нейните деца, стимулиране на гражданската активност на населението в регион Силистра за решаване на значими регионални проблеми, свързани с различни социални групи и общности, разработване на програми и проекти за решаване на демографски, екологични и социални проблеми на населението в региона и др. Според информация, посочена в интернет-страницата на сдружението, партньор в някои техни проекти е именно община Силистра. Сдружението кандидатства и получава финансиране от различни фондации и фондове и разработва кампании, свързани с подпомагането на семейства в беда, социално слаби граждани и деца в риск. Една от инициативите им е „Подари компютър на дете“, свързана с обучението на ученици в ОРЕС среда, поради пандемията от Ковид 19.

В повечето групи, които са администрирани от обикновени потребители и свързани със Силистра и региона, се набляга по-скоро на обяви за работа, предлагане и търсене на продукти и услуги, реклама на производства, ресторанти, заведения и др.

6. ОБЩИНА ЕЛИН ПЕЛИН

Снимка 13

Община Елин Пелин има избран обществен посредник. Съгласно правилника за организацията и дейността му, той защитава с предвидените в закона средства правата и интересите на жителите на общината, когато те се засягат от държавните и общински органи и техните администрации, както и лицата, на които е възложено да предоставят обществени услуги.

За обществен посредник може да бъде избран български гражданин, неосъждан, с постоянен адрес в Община Елин Пелин, с висше образование, с опит в обществената дейност и привързаност към идеите на хуманизма и отговарящо на условията за избор на кмет на община по смисъла на ЗМСМА. Той се избира за срок от 5 години с мнозинство от 2/3 от общия брой на общинските съветници. Лицето, изпълняващо дейността на обществен посредник получава възнаграждение в размер на петдесет на сто от заплатата на кмета, а то се изплаща от бюджета на общината. В правилник, приет на заседание на общинския съвет през 2017 г. са регулирани и правомощията на посредника.

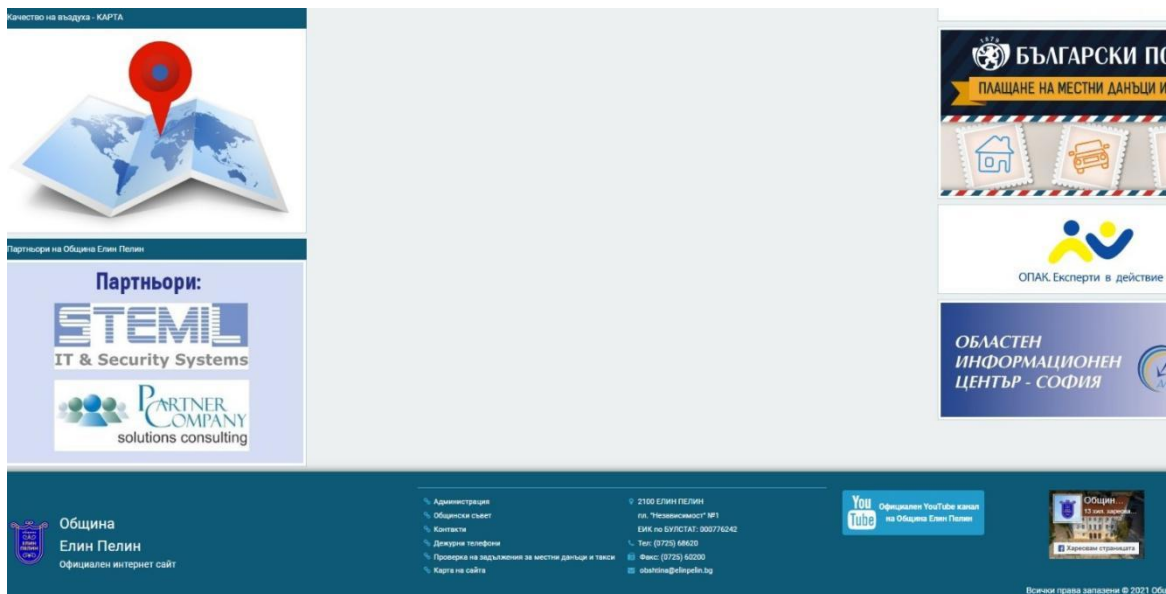
Съгласно него, лицето трябва да представя ежегодно (до 31 януари) отчет за дейността си от предходната година през Общински съвет - Елин Пелин и пред кмета на общината. Последният отчет, наличен на официалната страница на община Елин Пелин обаче е за дейността през 2019 г.

През 2018 г. община Елин Пелин създава платформа за по-лесен достъп и директна комуникация между гражданите и общинската управа – „Кмете виж!“. Платформата предоставя възможност за бързо подаване на сигнали от различно естество директно към администрацията. Това се реализира чрез регистрация в уеб портала <https://kmetevij.com> - и/или мобилното приложение, което позволява на гражданите да приложат снимки и да дадат кратко описание. Данните се изпращат към деловодната система на администрацията, а платформата позволява на човека, подал сигнала, да следи статуса на жалбата през профила си в портала. Обратната връзка по обработката на подадената информация се изготвя от Община Елин Пелин и след проверка за автентичността на сигнала от служител на администрацията, той става видим на страницата на платформата.

По отношение на публичните обсъждания – те са по-скоро формални, съгласно законовите разпоредби – обсъждане на проект и отчет на общинските бюджети, стратегията за МИГ Елин Пелин-Горна Малина, за поемане на дългосрочен общински дълг.

1) Публичност през социалните мрежи/местни инициативи и участие на гражданите в тях

В официалната интернет-страница на община Елин Пелин има публикувани два буюна, водещи към социални мрежи, в които изрично е упоменато, че са официалните канали на община Елин Пелин в официалните мрежи Facebook и YouTube.

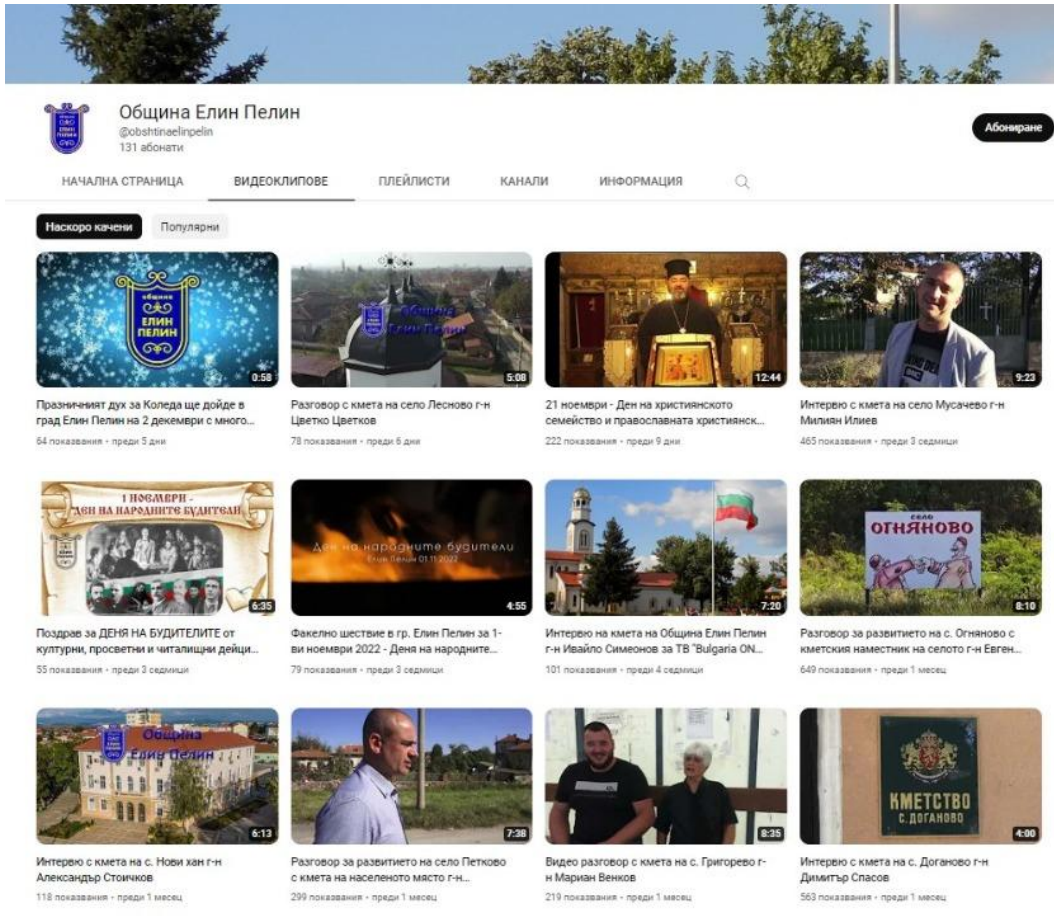

Facebook страницата на община Елин Пелин е една от най-добре поддържаните страници в контекста на разглежданите от този доклад други общини и има над 14 хиляди последователи. От името на общината се отговаря на коментари на потребители, разясняват се решенията, които са взети и т.н. Обръща се внимание на всеки въпрос, зададен от интернет-потребител в официалния канал. Маркираме, че и тази Facebook страница не е верифицирана.

При проучване на интернет-групите, свързани с община Елин Пелин и тук не се наблюдава съществена разлика с останалите общини, които са обект на разглеждане в доклада. Повечето групи са свързани с покупко-продажба, предлагане и търсене на работа, реклама на услуги, заведения за хранене и др. Съществува група „**Да събудим община Елин Пелин**“, в която граждани публикуват снимки и текстове, свързани с инфраструктурни проблеми в общината, протести във връзка с дейността на предприятия от общината и др. Те обаче не се „радват“ на особен потребителски интерес, както и не получават официален отговор.

Видеоканалът на община Елин Пелин в YouTube е добре развит, публикувано е различно по вид видеосъдържание, актуално и в съответствие с новините, които са публикувани и в останалите информационни канали на общината.

Снимка 15

Община Елин Пелин
@obshchinaelinpelin
131 абонати

НАЧАЛНА СТРАНИЦА ВИДЕОКЛИПОВЕ ПЛЕЙЛИСТИ КАНАЛИ ИНФОРМАЦИЯ

Наскоро качени Популярни

Thumbnail Description	Title	Views	Time
Blue background with coat of arms	Празничният дух за Коледа ще дойде в град Елин Пелин на 2 декември с много...	64 показвания	0:58
Man in a blue shirt speaking	Разговор с кмета на село Лесново г-н Цветю Цветков	78 показвания	5:08
Man in clerical attire at an altar	21 ноември - Ден на християнското семейство и православната християнс...	222 показвания	12:44
Man in a white jacket speaking	Интервю с кмета на село Мусачево г-н Милиян Илиев	465 показвания	9:23
Golden banner with portraits	Поздрав за ДЕНЯ НА БУДИТЕЛИТЕ от културни, просветни и читалищни дейци...	55 показвания	6:35
Dark background with text	Факелно шествие в гр. Елин Пелин за 1-ви ноември 2022 - Деня на народните...	79 показвания	4:55
Church building and flag	Интервю на кмета на Община Елин Пелин г-н Ивайло Симеонов за ТВ 'Bulgaria ON...	101 показвания	7:20
Sign for 'ОГНЯНОВО'	Разговор за развитието на с. Огняново с кметския наместник на селото г-н Егген...	649 показвания	6:10
Building with 'Община Елин Пелин' sign	Интервю с кмета на с. Нови хан г-н Александър Стоичков	118 показвания	6:13
Man in a blue shirt speaking	Разговор за развитието на селото Петково с кмета на населеното място г-н...	299 показвания	7:38
Two men standing together	Видео разговор с кмета на с. Григорово г-н Мариан Венков	219 показвания	8:35
Sign for 'КМЕТСТВО С. ДОГАНОВО'	Интервю с кмета на с. Доганово г-н Димитър Спасов	563 показвания	4:30

7. ОБЩИНА ПЛЕВЕН

Снимка 16

Към община Плевен няма учредени никакви обществени и консултативни съвети. През 2016 г. общината е имала намерение да създаде инициативен консултативен съвет в областта на културата, който да генерира идеи и да съветва кмета по отношение на това, което би следвало да се случва в тази област, но идеята остава само като намерение, без конкретна реализация.

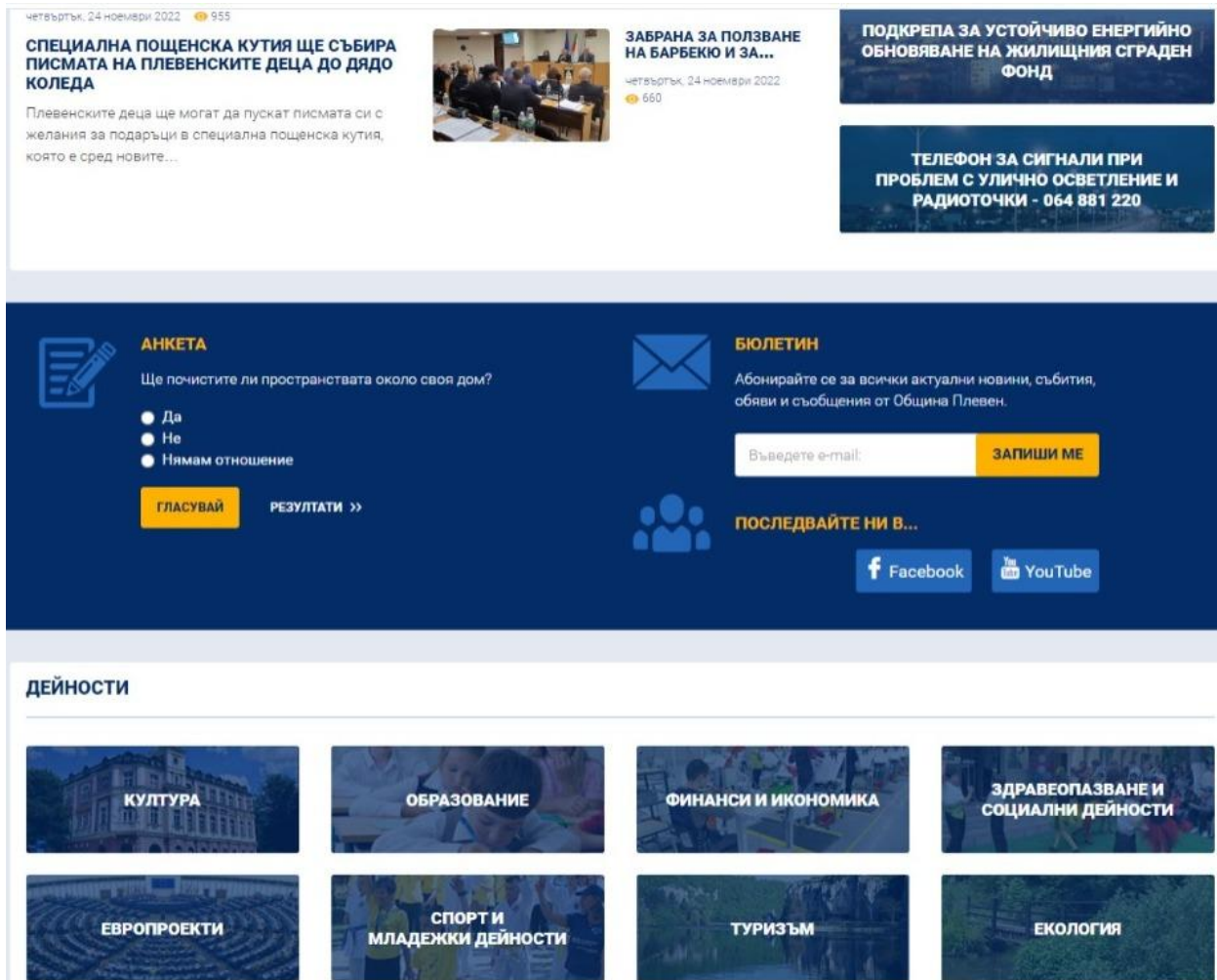
От 2017 година има учреден Младежки общински парламент, за който обаче няма публикувана актуална информация и не става ясно изпълнява ли някакви дейности и взема ли участие

По отношение на публичните обсъждания – на такива са поставяни само и единствено въпроси, които следва да преминат процедура по публично обсъждане по закон, като – обсъждане на проект и отчет на общинския бюджет и поемането на дългосрочен дълг. В публичните дописки, налични на сайта на община Плевен не става ясно какво е било гражданското участие на тези обсъждания.

1) Публичност през социалните мрежи/местни инициативи и участие на гражданите в тях

В интернет страницата на община Плевен са посочени два бутона, които водят към официални страници на общината в мрежите Facebook и YouTube. Близко 10 хиляди са последователите на Facebook страницата на общината, като в нея се публикува актуална информация от случващото се в населените места. При някои публикации личи намеса на администратор, която обаче е в посока ограничаване на коментари така че да не се дава възможност на потребителите да коментират, задават въпроси и т.н. Видеосъдържанието в YouTube канала на община Плевен е оскъдно и неактуално.

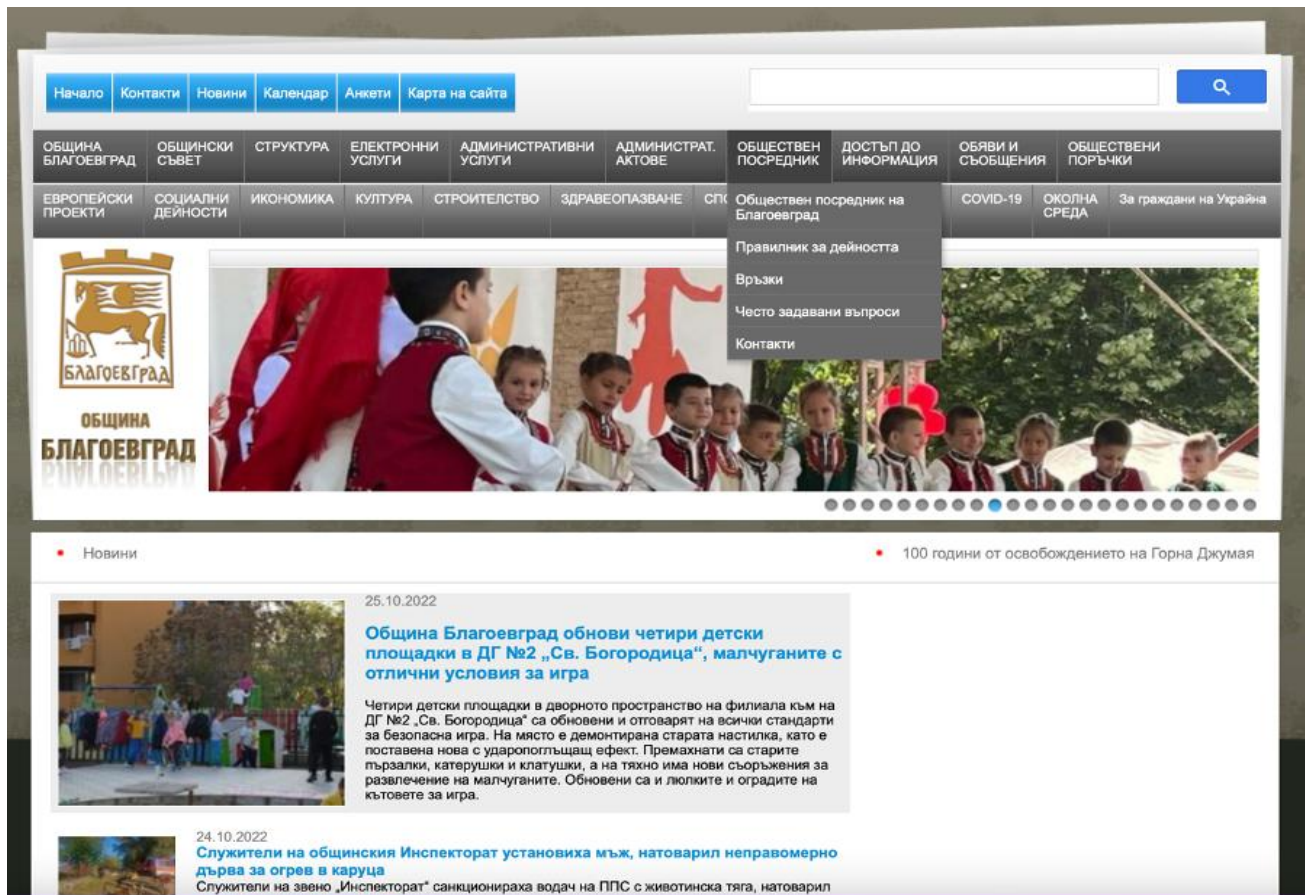
Снимка 17

The screenshot displays the official website of the Municipality of Plevna. At the top, there are news items with dates and titles, such as 'СПЕЦИАЛНА ПОЩЕНСКА КУТИЯ ЩЕ СЪБИРА ПИСМАТА НА ПЛЕВЕНСКИТЕ ДЕЦА ДО ДЯДО КОЛЕДА' and 'ЗАБРАНА ЗА ПОЛЗВАНЕ НА БАРБЕКЮ И ЗА...'. Below the news, there are two blue banners: 'ПОДКРЕПА ЗА УСТОЙЧИВО ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА ЖИЛИЩНИЯ СГРАДЕН ФОНД' and 'ТЕЛЕФОН ЗА СИГНАЛИ ПРИ ПРОБЛЕМ С УЛИЧНО ОСВЕТЛЕНИЕ И РАДИОТОЧКИ - 064 881 220'. The main content area features a survey titled 'АНКЕТА' asking about cleaning spaces around homes, a newsletter sign-up section 'БЮЛЕТИН' with an email input field and a 'ЗАПИШИ МЕ' button, and social media links for Facebook and YouTube. At the bottom, there is a 'ДЕЙНОСТИ' (Activities) section with eight categories: КУЛТУРА, ОБРАЗОВАНИЕ, ФИНАНСИ И ИКОНОМИКА, ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ, ЕВРОПРОЕКТИ, СПОРТ И МЛАДЕЖКИ ДЕЙНОСТИ, ТУРИЗЪМ, and ЕКОЛОГИЯ.

8. ОБЩИНА БЛАГОЕВГРАД

Снимка 18

В община Благоевград има избран обществен посредник. Функционирането му стартира през 2005 г. чрез приемане на правила за дейността му с решение на Общински съвет. Съгласно правилника, общественият посредник получава месечно възнаграждение в размер на 1,5 от размера на средната брутна месечна основна заплата в администрацията на общината. Работното му време съвпада с това на общинска администрация. На всеки шест месеца лицето, избрано за обществен посредник предоставя анализ през кмета и общинския съвет във връзка с постъпилите жалби. Анализът е придружен от личното становище на посредника. Освен това, ежегодно до 31 януари изготвя и представя отчет за дейността си за предходната година, а до 31 март документът се разглежда на заседание на Общински съвет-Благоевград.

Отчетите и становищата са публично достъпни на интернет страницата на община Благоевград. Мандатът на обществения посредник е равен на мандата на избирация го общински съвет, като едно лице не може да бъде избрано за повече от два последователни мандата.

От 2012 г. към община Благоевград функционира обществен-експертен съвет по култура /ОЕСК/. Той се състои от представители на благоевградската културна общественост в лицето на регионалните творчески съюзи и асоциации; административните ръководители на културните и образователни институции и медиите в Благоевградска община, както и изявени творчески личности и експерти в областта на културата и културните политики и участието в него е доброволно. Членовете в съвета са разпределени по различни професионални направления:

- Професионални културни институти;
- Художествена самодейност;
- Културни проекти;
- Архитектура, благоустройство и инфраструктура;
- Медии;
- Образование;
- Културен туризъм.

За съжаление публична информация за дейността на обществен-експертния съвет на страницата на община Благоевград липсва, като последната такава е от 2013 г.

През 2021 г. към община Благоевград е учреден Фонд „Култура“, към който могат да кандидатстват с проекти за финансиране местни физически и юридически лица. Правилникът за дейността на фонда е качен на страницата на общината. Финансовата подкрепа е в размер до 10 000 лв., като се изисква кандидатите да участват със самофинансиране в размер на 10%.

През миналата календарна година са кандидатствали в проекти 10 организации, като 3 от тях са получили финансиране, на 2 от тях е отказано, а на останалите 5 са поискани допълнителни документи. Дейностите по проектните предложения се реализират до края на съответната година.

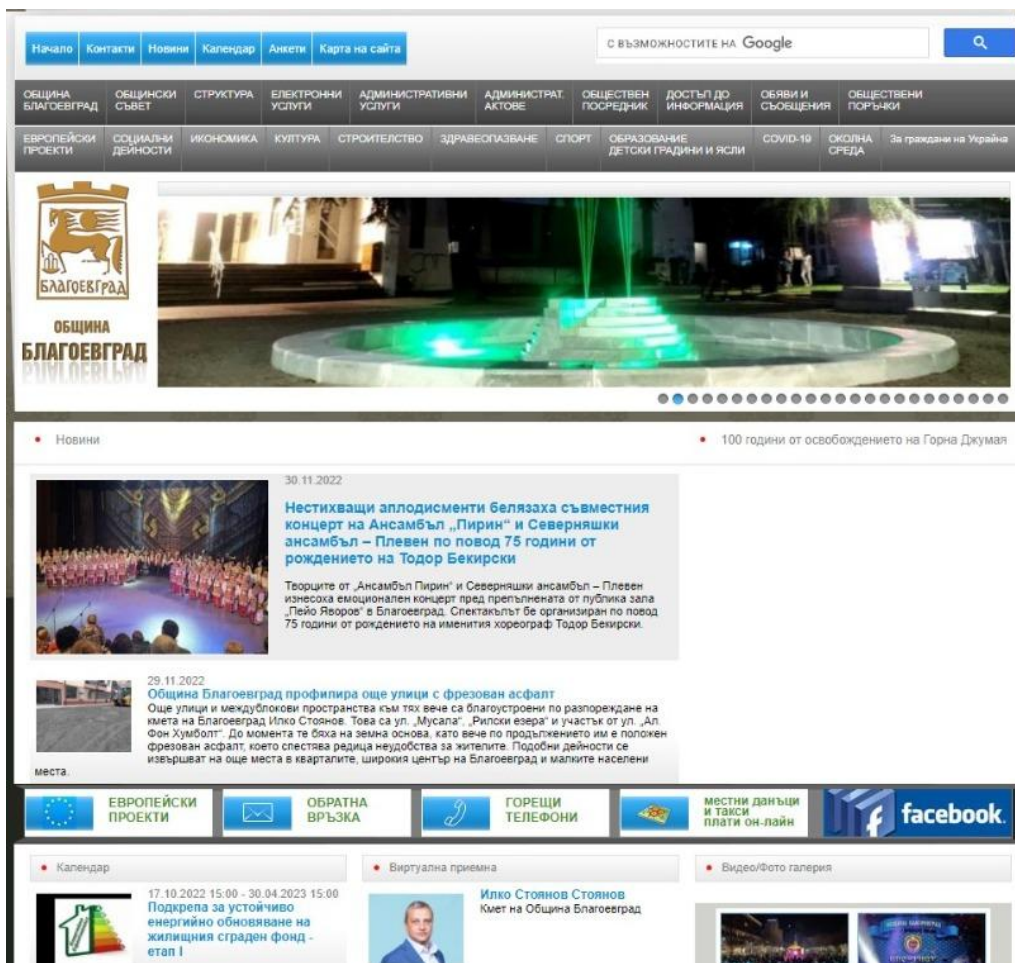
По отношение на публичните обсъждания – на такива са поставяни само и единствено въпроси, които следва да преминат процедура по публично обсъждане по закон, като – обсъждане на проект и отчет на общинския бюджет, поемането на дългосрочен общински дълг, проектите на общинските програми за качеството на атмосферния въздух на територията на общината и общият устройствен план. В публичните дописки, налични на сайта на община Благоевград не става ясно какво е било гражданското участие на тези обсъждания. Налични са предимно покани за събитията и кратко описание на представения документ.

1) Публичност през социалните мрежи/местни инициативи и участие на гражданите в тях

В сайта на община Благоевград има бутон, който води до Facebook страница на общината, която обаче не е налична. След проверка на случая, става ясно, че линка води към страница във Facebook, която е изтрита. Създадена е друга подобна, която не е верифицирана, но публикува различно по тип съдържание и има близо 10 хиляди последователи. От информацията, публикувана в страницата на общината става ясно за редица граждански инициативи, които срещат подкрепа и разбиране от страна на ръководството на общината. Подобен пример е организираната от жители на Благоевград и малките населени места подписка срещу откриване на рудник от „Илинденски мрамор“ ООД за добив на баритна суровина от находище в землището на с. Лешко.

Сред мотивите на хората, подели инициативата, са опасенията, че отваряне на подобен обект ще доведе до редица опасности за здравето на жителите и огромни рискове за околната среда. Лично кметът на общината участва с подписа си в тази инициатива. Гражданите на Благоевград са ангажирани и чрез участие в анкета за спортист на годината на община Благоевград.

Снимка 19

The screenshot shows the official website of the Municipality of Blagoevgrad. At the top, there is a navigation menu with links for 'Начало', 'Контакти', 'Новини', 'Календар', 'Анети', and 'Карта на сайта'. A search bar is located on the right. Below the menu is a grid of service categories such as 'ОБЩИНА БЛАГОЕВГРАД', 'ОБЩИНСКИ СЪВЕТ', 'СТРУКТУРА', 'ЕЛЕКТРОНИ УЛУГИ', 'АДМИНИСТРАТИВНИ УСЛУГИ', 'АДМИНИСТРАТИВНИ АКТОВЕ', 'ОБЩЕСТВЕН ПОСРЕДНИК', 'ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ', 'СЪВЪИ И СЪОБЩЕНИЯ', and 'ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЖКИ'. A secondary row includes 'ЕВРОПЕЙСКИ ПРОЕКТИ', 'СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ', 'ИКОНОМИКА', 'КУЛТУРА', 'СТРОИТЕЛСТВО', 'ЗДРАВЕСОГЛАЗВАНЕ', 'СПОРТ', 'ОБРАЗОВАНИЕ ДЕТСКИ ГРАДИНИ И ЯСЛИ', 'COVID-19', 'ОКОЛНА СРЕДА', and 'За граждани на Украйна'. The main content area features a large banner image of a fountain at night. Below the banner, there are news articles. One article, dated 30.11.2022, is titled 'Нестихващи аплодисменти белязаха съвместния концерт на Ансамбъл „Пирин“ и Северняшки ансамбъл – Плевен по повод 75 години от рождението на Тодор Бехирски'. Another article, dated 29.11.2022, is titled 'Община Благоевград профилира още улици с фрезован асфалт'. The footer contains links to 'ЕВРОПЕЙСКИ ПРОЕКТИ', 'ОБРАТНА ВРЪЗКА', 'ГОРЕЩИ ТЕЛЕФОНИ', 'МЕСТНИ ДАЖЦИ И ТАКСИ ПЛАТИ ОН-ЛАЙН', 'facebook', 'Календар', 'Виртуална приемна', and 'Видео/фото галерия'.

Facebook страницата на община Благоевград се администрира активно, като при някои от публикациите, при които има подадени въпроси от интернет-потребители или заявки за среща, има отговор от името на общината.

На 15 ноември 2022 г. с цел по-добра информираност на жителите община Благоевград стартира **свой официален канал в приложението Viber**. Чрез него потребителите ще могат да получават важна, актуална и навременна информация за случващото се на територията на града и малките населени места. Към този момент абонатите в този канал са 410, като те нямат възможност да публикуват коментари (което е обичайно за подобен тип комуникация), а са ограничени само до интеракции.

Общината има и **официален YouTube канал**, в който се публикува видеосъдържание от различни събития, свързани с живота в община Благоевград. Прави впечатление, че в канала е публикувано и видео от камерите за наблюдение, в което се вижда вандалската постъпка на младежи, които нарушават обществения ред, рушат коледната украса и др.

В община Благоевград има и учредено **Доброволно Формирование „Георги Измирлиев –Македончето“ Благоевград**, което работи в тясна връзка с ръководството на общината в случаи на бедствия и аварии, както и във връзка с усложнената обстановка, предизвикана от Ковид 19. Екип от 6 души - трима мъже и три жени, част от състава на Доброволно формирование „Георги Измирлиев – Македончето“ бяха командирани със заповед на кмета на община Благоевград и се включиха активно в помощ на бедстващите хора в Карловско. Оборудвани със специализирана техника, те участваха в отводняване на обществени сгради, приземни помещения, помощни пристройки, засегнати от наводненията в селата Богдан и Каравелово.

Друга организация, която активно работи в партньорство с община Благоевград е **Общинския младежки парламент-Благоевград**. Общинският младежки парламент има редица дейности, свързани с литературни конкурси, екологичната кампания „Чист и зелен Благоевград! От нас зависи!“, публични филмови прожекции и др.

Интересен казус наблюдавахме при разработването на този доклад по отношение на комуникацията между община Благоевград и Инициатива „За Благоевград“. Според информацията, публикувана във Facebook страницата на инициативата, основните й принципи са:

- Прозрачност - гражданите да знаят какво правят кметът и общинският съвет, а не съдбовни решения за милиони да се вземат след договорки на тъмно.
- Обществен диалог - гражданите да участват във вземането на най-важните решения за града, а не кметът и общинският съвет да налагат лоши идеи, които обричат града за десетилетия.
- Компетентност и ефективност - малка, знаеща, можеща, дигитализирана общинска администрация от експерти, които работят съвместно като добри стопани на града, а не скъп, раздут и неефективен чиновнически апарат за намиране на работа на „наши“ хора.

В началото на месец септември от Инициативния комитет и гражданската организация "За Благоевград" започват подготовка за провеждане на местен референдум по въпроса дали общината да изтегли инвестиционен заем от над 17 милиона лева, за да построи нов аквапарк със спа център и да благоустрои крайградския парк "Бачиново". Сериозният дълг и представените разчети за неговото връщане от очаквани приходи предизвика сериозно неодобрение и отпор. Започна и подписка с искане за референдум, която за един месец събра над 12 хиляди поддръжници.

Зад референдума застана и кметът на Благоевград, който обаче се усъмни в почтеността на подписката. Прякото допитване до гражданите беше подкрепено и от председателят на ОбС, който обаче постави въпроса за цената на референдума.

Междувременно кметът на Благоевград изтегли проекта, внесен във Фонда за устойчиви градове, и според него няма смисъл от това допитване. Тъй като процедурата за допитването до гражданите беше задвижена, кметът на общината предложи в референдума да се включат още шест въпроса, свързани с високотехнологичното развитие на града, с изграждането на модерна ски зона "Картала", която към момента е дадена на концесия, и ефективното използване на минералната вода.

Ако всичко е наред, допитването се очаква да бъде през февруари 2023 година.

ЗаБлагоевград
24 октомври · 🌐

✘ Уважаеми съграждани, през последните няколко дни сме свидетели на невиджана цензура на официалната страница на Община Благоевград във Facebook. Администраторите трият коментари и блокират профили на хора, които изразяват мнение различно от това на местната управа. Тези дръзки и позорни действия грубо погазват Конституцията на Република България, която дава право на всеки български гражданин свободно да изразява своето мнение.

🗣️ Много от Вас ни писаха с молба да дадем глас... [Вижте повече](#)

 РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ Министерство на електронното управление Система за сигурно електронно връчване	 РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ Министерство на електронното управление Система за сигурно електронно връчване
---	---

на Мартин [REDACTED] Марчев
24.10.2022 10:02:58

от ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ БЛАГОЕВГРАД
ЗДОИ относно официалната Facebook страница на Община Благоевград

към До Илко Стоянов, кмет на община Благоевград

с ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОСТЪП ДО ОБЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ

От Мартин [REDACTED] Марчев
Електронен адрес за кореспонденция: [REDACTED]
или ССЕВ (Системата за сигурно електронно връчване)

Г-н Стоянов,

В своя публикация във Facebook Вие споделихте, че след "хакерска превземане на контрола върху официалната страница на Община Благоевград, е създадена нова официална страница на общината в социалната мрежа, която се намира на следния адрес:
<https://www.facebook.com/ObshтинаBlagoevgrad>

На 21-ви октомври, в 15:28 ч. администраторите на страницата изтри коментар под следната публикация:
<https://www.facebook.com/ObshтинаBlagoevgrad/posts/pfbid021nMc89MqsmiTsX0yrrU4WBw1s7jD6kz6xY1WspqHyhGNxoodfaizKfM2I>

Приложено изпращам снимка, от която е видно изтриването на коментарът ми не съдържа обидни квалификации и е израз на гражданска позиция по така наболялата тема за референдума относно Ваше "инвестиционно намерение" да изтеглите по абсолютно непрозрачен най-големия заем в историята на Община Благоевград. Прилагам ко своя коментар към това заявление.

Предвид горезисложеното и на основание Закона за достъп до обществена информация, моля да ми бъде предоставена наличната информация ми се предоставят следните документи, където това е приложимо:

1. Бихте ли потвърдили, че следната страница е официалната Facebook страница на Община Благоевград в социалната мрежа:
<https://www.facebook.com/ObshтинаBlagoevgrad>
2. Бихте ли ми предоставили поименна и детайлна информация за лицата, които са администратори на страницата? В случай, че това е възможно моля да ми бъде предоставено копие от договора с нея.

4. Бихте ли ми предоставили подробна информация относно основата, която е изтрил коментара ми от официалната страница на Община Благоевград?

5. Бихте ли ми предоставили пълна информация относно профилите "асинхронни" потребители, които са блокирани на официалната Facebook страница на Община Благоевград, както причина за блокирането на всеки от тези профили?

Моля, исканата от мен информация да ми бъде предоставена по електронен път на следния email адрес: [REDACTED]

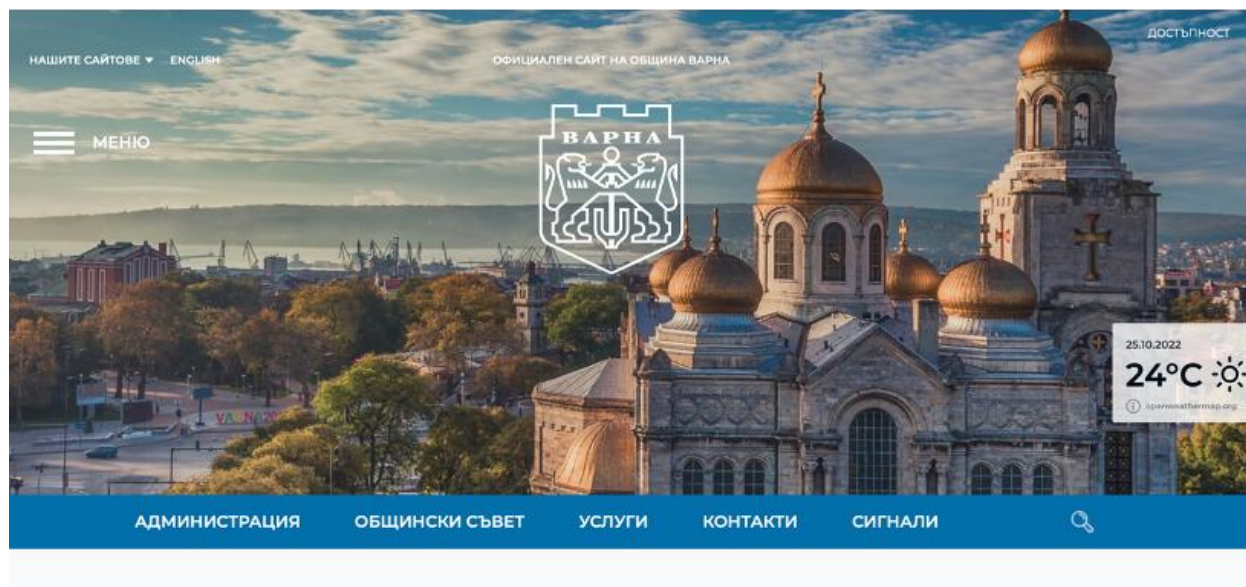
Мартин Марчев

📎 за връчване
xt(3.3 KB)
preg(270.2 KB)

📧 by Ministry of e-
24.10.2022 10:03:00
Registration of Origin
aria, Sofia

9. ОБЩИНА ВАРНА

Снимка 20

В община Варна има създаден обществен съвет по спорта. Съществуването му е регламентирано в устройствения правилник на общинска администрация, но публична информация за дейността му липсва.

Единствената дописка, достъпна през Google е от 2016 г. и гласи, че е структуриран новият обществен съвет по спорта. В наредбата за финансово подпомагане на проявите по програма „Спорт“ и програма „Социален туризъм“ в община Варна е посочено, че член на обществения съвет по спорт участва в комисията, която разглежда проектите, подадени за финансово подпомагане. Отчет и/или протокол от заседания на тази комисия обаче липсват.

Към дирекция „Туризъм“ има създаден консултативен съвет по въпросите за туризма, който е постоянно действащ колективен орган от представители на администрацията и на туристически сдружения. Съгласно правилника за дейността му, консултативният съвет по въпросите за туризма е административно-обществен консултативен орган към кмета на община Варна, който се явява и негов председател.

Основната функция на съвета е да изработва и предлага на Общински съвет - Варна програма за развитие на туризма на територията на общината, както и да дава становища по въпроси, които са от съществено значение за развитието на туризма в община Варна. Някои от заседанията на съвета са достъпни чрез платформата за видео споделяне YouTube.

Към община Варна функционира и Общински консултативен съвет по въпросите за младежта <https://www.facebook.com/kms.varna/>. Съгласно правилника в неговия състав влизат директори на дирекции от общината, представители на Агенция социално подпомагане, Бюро по труда, Областна администрация, представители на НПО, студентски и ученически съвети. За избора на тези представители има описан специален механизъм и условия на които трябва да отговаря кандидатът.

Функциите, които съветът изпълнява са:

- Дава становища по общинския план за младежта;
- Дава становища по проекти за нормативни актове и стратегически документи, които се отнасят за местната политика за младежта;
- Предлага мерки за постигане на целите на общинската политика в сферата на младежките дейности;
- Участва в обсъждането на въпроси, свързани с финансирането на младежки инициативи;
- Координира и съдейства за изпълнение на проекти, свързани с младежките политики на национално и регионално ниво.

Съгласно правилника, съветът заседава не по-малко от един път годишно, а протоколите от заседанията се публикуват на интернет страницата на община Варна. Единственият достъпен протокол от заседание е от проведено такова през 2018 г.

Към община Варна е създаден и „Съвет за сътрудничество по етническите и интеграционни въпроси“. Съгласно правилника за дейността му, съветът е координиращ и консултативен орган, който подпомага кмета на община Варна в разработването и

провеждането на общинска и национална политика по етническите и интеграционните въпроси.

В състава му влизат директори на различни дирекции от Общинска администрация, РДВР, представители на териториалното стратегическо бюро и експертите по етнически и интеграционни въпроси в районните администрации, трима общински съветници, както и представители на НПО, училищни настоятелства и др., които работят в областта на междуетническите отношения. Съветът заседава най-малко веднъж на 3 месеца, а отчетите за дейността му се депозират пред кмета и общинския съвет един път годишно. Публични протоколи от заседания, както и ежегодните отчети за дейността не са налични.

По отношение на публичните обсъждания – на такива са поставяни въпроси, които следва да преминат процедура по задължително обществено обсъждане по закон, като – обсъждане на проект и отчет на общинския бюджет, поемането на дългосрочен общински дълг, проектът на ПИРО, проектите на общински програми. Освен това, на обществено обсъждане за подлагани планове за ПУП на жилищни сгради, проект за изграждане на градска железница, предложения за почетни звания и отличия. В публичните дописки, налични на сайта на община Варна не става ясно какво е било гражданското участие на тези обсъждания. Налични са предимно покани за нарочните събития и кратко описание на представения документ.

1) Публичност през социалните мрежи/местни инициативи и участие на гражданите в тях

Община Варна не поддържа Facebook страница и канал в YouTube. В социалната мрежа Facebook има профил на дирекция "Култура и духовно развитие" към общината, а Общинският съвет има видеоканал в платформата YouTube, който обаче не е редовно поддържан. Проучването ни показва, че има официален верифициран Viber канал на община Варна, в който членуват 1 452 потребителя. В него се публикува актуална информация със случващото се в общината, разписания и промени в градския транспорт и др.

Наскоро качени

Популярни

ПК "Здравеопазване" - 13.01.2022 г.
78 показвания · преди 10 месеца

Заседание на Общински съвет-Варна
16.12.2020 следобед
106 показвания · преди 1 година

Заседание на ПК "Финанси и бюджет" от
14.12.2020
157 показвания · преди 1 година

ПК НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ Виртуална
стая 04.12.2020 г.
79 показвания · преди 1 година

Заседание на Общински съвет Варна №9
от 20 11 2020 г от 10 30 ч 2020 11 20 at 0...
687 показвания · преди 2 години

ПК "БКД" 06.11.2020 г.
130 показвания · преди 2 години

ПК "Наука и образование" 03.11.2020 г.
433 показвания · преди 2 години

ПК ОС 23.09.2020 г. част 3
34 показвания · преди 2 години

ПК ОС 23 09 2020 част 2
39 показвания · преди 2 години

ПК ОС 23 09 2020 част 1
71 показвания · преди 2 години

Специално във Facebook има различни потребителски групи, свързани с община Варна, като в нито една от тях не личи да има официална намеса от страна на общината. Виртуалните групи често дават възможност за самоорганизация на хора, които предприемат действия или се организират в името на някоя кауза, която касае местната общност. Такава инициатива, зародила се от Facebook група, е почистването на спирки на общинския градски транспорт. Граждани се самоорганизируют и чистят автобусни спирки във Варна от графити, стари обяви и мръсотия, като през социалната мрежа качват снимков материал и призовават и други да се включат.

При анализа на информационната политика на 10-те общини в социалните мрежи, беше обърнато специално внимание на следните социални мрежи и платформи: Facebook, Twitter, YouTube и Viber. На първо място е важно да се отбележи, че са наблюдавани “страници”, а не “профили” на съответната администрация. Прави впечатление, че общините до голяма степен са осъзнали нуждата от ползването на подобен тип канали за комуникация и връзка с гражданите. Все още, обаче местната власт в лицето на разглежданите общини, използва социалните мрежи (главно Facebook и Youtube) по-скоро като **канал за разпространение** на вече публикувана в основните им сайтове информация, а не толкова като **канал за комуникация и даване на обратна връзка към гражданите**.

В случаите, в които се наблюдава активно администриране от страна на екипа или представител на общината, то е по-скоро в посока ограничаване на коментирането, триене или скриване на коментари. В някои от общините (Троян, Варна, София) се наблюдава по-силно развита Facebook страница на самия кмет на въпросната община, като за Столична община може да се каже, че изцяло комуникацията на общината в социалните мрежи, става през верифицирана страница на г-жа Йорданка Фандъкова.

Нито една от страниците в социалните мрежи (с изкл. на кмета на София) не е верифицирана, с което да става ясно, че е официална страница на институцията. Това създава риск от недобросъвестно управление на съответната страница. Верификацията е желателна, за да се избегнат т.нар.клонинг-страници, които могат да подвеждат потребителите, че общуват с официален представител на местната власт.

Все по-често се среща ползването на платформата за съобщения Viber, която до стига до много потребители и всеки гражданин, може да се включи доброволно във въпросния канал и да проследява новините в него. Без изненада социалната мрежа Twitter не е сред често ползваните от общините, като това е нормално, предвид факта, че потребителите в България предпочитат Facebook като мрежа с повече опции за споделяне на различно по форма и стил съдържание.

Само една от разглежданите общини имаше Facebook група, която се администрира от официалната страница на общината. Това също е вариант за достигане до максимално широк кръг от потребители и популяризирането на различните дейности. Очевидна е липсата на обратна връзка в социалните мрежи от страна на общините, като естествено не липсват и добри примери (Троян, Благоевград). В повечето случаи на потребителите не се отговаря и не се дава обратна връзка по тяхни запитвания или коментари. Това може да се дължи и на факта, че по наши наблюдения няма конкретни служители или екипи, които да имат делегирани права и възможности да говорят от името на общината във всеки един момент

VII. ИЗСЛЕДВАНИ ОБЕКТИ, ТЕМИ И ПРАКТИКИ В СТОЛИЧНА ОБЩИНА

Правилникът за дейността на Столичния общински съвет предвижда публичност на заседанията, както на комисиите, така и на Общинския съвет. **На заседанията на комисиите гражданите имат право да присъстват по принцип. За заседанията на общинския съвет редът е по-особен.** Гражданите могат да следят заседанието от приемната, но се допускат в залата, ако на самото заседание е допуснато разглеждане на входящия въпрос в дневния ред. В тези случаи те имат право и да се изказват. По отношение на заседанията на комисиите е разписано правото на гражданите да вземат отношение.

Със сигурност има база за това Общинският съвет да бъде критикуван затова, че ограничава гражданите. Но трябва да имаме предвид, че София е с население от над милион жители, а според други оценки дори 2 милиона. Не е все едно и също гражданите на община с няколко хиляди жители да имат достъп до заседанията на Общинския съвет и възможност да се изказват и същите възможности да ги има в столицата. Със сигурност е силно дискуссионен и въпросът дали София, както и другите градове с районно деление, трябва да има само един градски общински съвет и не е ли по-ефективно да има и районни съвети. Съотношението между населението в София и най-малките общини стига до 1 на хиляда, а съотношението на съветниците е едва 1 към 6. Столична голяма община е далеч от много квартални проблеми, а районните кметове са с твърде ограничени правомощия и

бюджет, за да решават много от проблемите, които са важни даже не за целия район, но за някои по-малки квартали или дори междублокови пространства.

В случая със София също трябва да се отбележи, че заседанията на Столичния общински съвет се излъчват на живо, а видеа от тях могат да се гледат на запис, за което също има линк на сайта на общината, който просто е по-трудно откриваме, но е факт, че ги има.

По същия начин сайтът осигурява достъп до решенията, които са взети на всяко едно заседание на Столичния общински съвет. **Като недостатък може да се отчете липсата на възможност за справка за гласуването на отделните съветници.**

За сметка на това обаче не могат да бъдат намерени, както план или програма за работата на органа за някакъв период от време, така и доклад или отчет за свършената работа примерно от началото на мандата до края на втората година или по години.

За разлика от Общинския съвет кметът на община София Йорданка Фандъкова е публикувала на сайта, както актуалната програма за управление в мандата между 2019 и 2013 година, така и отчети за свършеното в предишни периоди и дори за времето, през което е била заместник-кмет.

Както приляга на столица в сайта има цял раздел за контакти с общината, където освен подробна информация как се подават онлайн сигнали има и подробни данни за контакти в централната администрация на Столична община, както и за районните администрации. Специално за Столична голяма община е публикуван и подробен указатели с имена на служителите по звена и стационарни телефони.

В тази част на сайта се намира и линк към раздела за достъп до обществена информация. Освен че съдържа подробно описание на процедурите тази част на сайта дава и достъп за годишните отчети за достъп до обществена информация на общината за период от над 10 години назад.

По отношение на електронните услуги сайтът на Столична община също е „user friendly“ като много лесно се стига до тях. Всъщност линковете препращат към

Държавната агенция за електронно управление и единния портал като от началото на тази година през там се осъществяват всички електронни услуги на общината. Времето ще покаже дали този подход на централизация на административните услуги ще има положителен ефект и доколко може да обхване всички общини в страната.

Сайтът на общината и СОС се подобрява и развива. Той е общ за Столична община и Столичен общински съвет. Има възможност да се слуша туристическа информация и на английски език, чрез клипове отразяващи важни столични забележителности. Съществува възможност за получаване на ограничена информация и на жестомимичен език за хора с увреждания.

Съществуват и специализирани предавания в електронните медии и специализирани издания третиращи проблемите на столицата.

Кметът и заместник-кметовете на общината имат приемни дни всеки месец и те са обявени на сайта на столична община. Практически до кметът на столична община се стига през няколко филтъра, приеман ден е обявен, но не и фиксиран. В повечето райони кметовете и техните заместници имат приемни дни веднъж седмично или месечно. Заради Ковид пандемията на повечето места приемните бяха ограничени, но вече с някои изключения са възстановени. **Например в район Банкя приемните все още са спрени поради коронавирусната пандемия.** Над две трети от общинските съветници имат месечни и дори седмични приемни в т.ч. имейли и телефони за контакт. Около 1/3 от съветниците, предимно от ДБ и БСП не са обявили приемни и начини на контакт с избирателите. Най-често приемните са в общината и клубове на съответните партии, от които е съветника. Няма данни за приемни в селищата в Столична община, освен в някои предизборни периоди. Кметът на София има обявена програма за управление, но не е отчитал изпълнението на програмата си. Столичният общински съвет също има програма, но не е публикувана и като цяло не се изпълнява. Не са известни случаи на публични отчети на съветниците пред гражданите на столицата освен на партийни форуми на съответните партии. За едностранно информиране на гражданите съветниците ползват медиите и интернет. Като цяло отношението към общината и кметовете е по-скоро отрицателно.

С изключение на някои районни кметове, като тези на Триадица, Изгрев и Слатина, които редовно информират избирателите за свършеното от тях в съответните райони, отговарят на въпроси и комуникират с гражданите. На другият полюс са кметове в район Красно село или например Люлин до които достъпът е доста труден. Гражданите считат, че общината и районите трябва да се обърнат в по-голяма степен към гражданите. Общото отношение към районните и столичните служители е, че не са достатъчно компетентни и мислещи за интересите на гражданите.

Голяма част от докладите внасяни в СОС се внасят от общински съветници, а не от звената на столична община които отговарят за съответните въпроси. В ред случаи докладите се внасят едновременно от съветници и съответните чиновници в общината. Този подход има предимство за по-активно участие на съветниците от управляващото мнозинство, но има и недостатъци, свързани с ниска отговорност на администрацията за вземаните решения. В същото време доклади внасяни от съветници на опозицията почти никога не се приемат.

Питанията на съветници по правилник са изнесени в края на заседанията на СОС, края на които е трудно прогнозируем и което пречи за проследяване от гражданите проявяващи интерес към съответния проблем. Допусканите до заседанията журналисти също най-често не издържат до края на заседанията и не отразяват поставените питання. **Дори разрешената от закона теоретична възможност за питання от страна на граждани е практически неизпълнима за хора, чието писъствие на заседанията е забранено и евентуално би трябвало да чакат някъде извън залата кога СОС ще приключи с основните точки и ще ги покани в залата.** Практика е питаннята на съветниците да не се внасят с месеци, а когато се внесат да се отлагат за следващи заседания, например заради ангажираност на кмета. В последният мандат бе въведена положителната практика за питання до районните кметове в Столична община, която увеличава тяхната отговорност за управлението в съответните райони.

През сайта на Столична община има достъп до предлаганите наредби и доклади обсъждани в СОС и комисиите. Вече може гражданите да се запознават предварително с обсъжданите доклади. За съжаление, не са достъпни допълнителните материали съпровождащи докладите, а често те са по важни от самите доклади. Често пъти в последния момент се внасят, както цели доклади така и нови необходими за обсъждането на докладите материали в т.ч. и сериозни изменения в обявените материали. На общинските съветници понякога им се налага да взимат решения по материали предоставени в самото начало на заседанието, като в най-добрия случай заседанието се отлага. При добра подготовка и настоятелност граждански сдружения и отделни граждани успяват да дадат мнения по обсъжданите в комисиите и СОС материали.

Справка за поименното гласуване на съветниците по всяка точка може да се получи само срещу заплащане, но няма общодостъпно обявяване на персоналните гласувания на сайта на общината. В това отношение София изостава от други общини, които изпълняват закона и публикуват персоналния вот на съветниците, което дава възможност за контрол от страна на техните избиратели!

Направление архитектура и градоустройство е осигурило подобрен достъп до доклади и приложения към тях по градоустройствени и други въпроси засягащи ОУП, ПУП, обществени поръчки, допитвания, преместваеми обекти и реклама, регистри на имоти за отчуждаване, различни визи, удостоверения и др.строителни документи, протоколи от ОЕСУТ и др.комисии в т.ч. и дн.ред на предстоящи и минали заседания на ОЕСУТ. Информацията за ОУП и ПУП е със скици, в цвят и мащаб. За съжаление няма ефективен достъп до регистър с общинската собственост или такъв на елементите от зелената система. Инвеститори твърдят, че в други български общини (например Каварна, Плевен, Кюстендил) ПУП, документите за строеж и др.п. се извършват без нужда от подкуп и при това по-бързо от столицата.

Публичните обсъждания в общината се обявяват според закона в общината или районите, които засягат. В мнозинството от случаите разгласата е формална и участниците са ограничени.

Например бюджета на милионната Столична община се обсъжда еднократно в залата на общинският съвет където, дори в случаите в които има повече хора, мнозинството са общински служители. Не се провеждат обсъждания в районите или селищата на общината и нещата от бюджета които ги касаят въпреки, че някои от районите в столицата са с много повече жители от повечето окръжни градове в страната.

Структурата на общината е доста сложна, което затруднява контрола от страна на гражданите. Голяма част от дейностите са прехвърлени на общински и частни фирми, фирми със смесено участие, дъщерни фирми, общински предприятия, концесии, НПО и др.п. форми. Ако контролът над общинските структури е директен и относително изпълним то този над общински фирми е доста по-проблематичен, особено когато са със смесена собственост, дъщерни фирми, фондации и др.п.

Това до голяма степен размива конкретната отговорност за изпълнението или не на дадена дейност и информираността на избирателите. Например при проблеми и напрежение свързани с транспорта, отоплението или водоснабдяването разговорите се водят с търговски дружества, като Центъра за градска мобилност, Топлофикация или Софийска вода, а не с избраните от хората органи за управление на общината. Въпреки наличието на структурата Център за градска мобилност интегрираността на градския транспорт не е достатъчно. Няма нужният довеждащ транспорт до линиите на метрото, а в самото метро не може да купиш билет за автобуса и обратно. **Гражданският контрол върху подобни периферни на Столична община фирми, концесионери, НПО ползващи обществен ресурс е крайно затруднен, ако не е и невъзможен.**

Въпреки, че в Столична община отдавна има стабилно управляващо мнозинство, което работи добре с администрацията политиката в много важни за столичани направление не е определена или не се изпълнява. Характерен е примерът с осигуряването на детски ясли и градини, което на думи е приоритет от много години, но си остава, като остър проблем. Подобно е положението с жилищната политика, която дори не е формулирана.

В същото време общинските жилища в София от около 100 хил. вече са под 10 хил. и няма програма за изграждане на нови такива. Няма изградена политика и ред в изграждането и съхранението на паметниците в столицата, което води до работа на парче и взимане на странни и конюктурни решения.

В Столична община има избран обществен посредник /омбудсман/. Към ОФ Топлофикация също има назначени омбудсмани. В някои райони преди години работеха обществени съвети, но в момента няма данни за реално функциониращи такива. Към Столична община няма изградени такива в чиста форма. Доближава се до такъв Съвета за безопасно движение на децата. В различни експертни съвети се канят експерти и понякога общественици, като например Експертния художествен съвет, Творческия съвет към програма Култура и т.н., но в тях водещо е политическото и административното начало. Няма данни в селата да има работещи кметски съвети, а и не съществуват делегирани бюджети които те да разпределят.

Столична община става често обект на медийни репортажи, жалби на граждани и неправителствени организации по повод съмнения за корупционни практики. Има различни сигнали, медийни публикации и т.н., касаещи сериозни проблеми на гражданите свързани с жилище, бизнес, строителство и дори понякога акт за смърт, които често не могат да получат необходимия документ или съдействие от общинската администрация, без да ползват забранени от закона инструменти. Големите строителни обекти, като ремонта на трасето на трамвай №5, паважа в центъра, строежа на детски градини, ремонта на Северен парк, ремонта на бул. "Граф Игнатиев" или бул. "Витоша" създават подобни усещания. Инвестират се милиони в дадени обекти, които излизат в ремонт още преди да са завършени. Гаранционният срок в Столична община се възприема не като срок в който изпълнителите гарантират, че всичко по обекта ще е изрядно, а срок в който се извършват довършителни работи и ремонти от изпълнителя.

Граждани считат, че Столична община е подобрила работата си по отношение на зелената система и особено в парковете в центъра на София, което е важно с оглед значимото намаляване на зеленината в последните 30 години.

Като позитивна промяна се отчита и добрата работа на изграденото звено (от служители и доброволци) за бързо реагиране при спешни и аварийни ситуации, което оказва помощ дори и в други общини на България.

Достъпността на общинските административни обекти в Столична община е различна в т.ч. и за хора с увреждания. Проблемът с паркирането в и около по-голямата част от сградите на общината не е решен. В доста от тях са предприети мерки за достъп на хора с увреждания, но това изисква значителни средства и все още не е осъществено навсякъде. **Все още съществуват много училища, детски ясли и градини, културни и социални институции и дори здравни заведения, в които достъпът на лица с увреждания е затруднен.**

1) Публичност през социалните мрежи/местни инициативи и участие на гражданите в тях

В Интернет-страницата на Столична община няма посочени бутони за профили или страници на общината в социалните мрежи. Проучването ни показва, че има няколко създадени с еднакви реквизити страници във Facebook, но нито една от тях не е верифицирана. Има страница с 12 хиляди последователи, която може да бъде приета за официална, но тя не е поддържана повече от година. Вместо това от екипа на Столична община залагат на добре разработена и верифицирана facebook страница на кмета на общината г-жа Йорданка Фандъкова. На страницата на кмета се отразяват всички новини, свързани с дейността на Столична община. Логично и интересът към тази страница е огромен, като в нея коментари пишат хиляди потребители. Проучването ни показва, че коментарите не се администрират (видимо), както и не се подава обратна връзка към пишещите.

Столична община има и създаден видеоканал в платформата YouTube, който също не се поддържа от повече от една година. Също така има създаден профил в социалната мрежа Twitter, който не се поддържа от 2020-та година.

Столична разполага с изключително добре разработен верифициран Viber канал, в който има близо 36 хиляди абоната. В него се публикува различна информация, свързани с културни мероприятия, новини от обществения живот на столицата, възможности за туризъм и развлечения и др.

В столицата има различни граждански инициативи, които понякога получават и отзвук в национален мащаб. В голяма част от случаите Столична община е партньор към различни проекти, както и разработва собствени инициативи.

Съществуват различни инициативи от типа на "За денонощен градски транспорт в София", "Новата гора на София", "Зелена София" и др. Интересното е, че в началото стартирала като неправителствена гражданска организация "Спаси София", чиято основна цел беше подобряването на градската среда, градския транспорт и качеството на живота в София, в последствие прерастване в политически проект.

VIII. ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ - ФАКТОР В КОРУПЦИОННОТО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ?

Обществените поръчки са един от най-чувствителните към корупционен натиск елементи на публичното управление. Това е така и като практика, и като усещане сред гражданите. На множеството проведени срещи регулярно се споменава, че местната власт е корумпирана, защото урежда обществените поръчки. Според гражданите, именно те са водещия фактор в реализирането на корупционните отношения. Това възприятие се е наложило през годините на база на публичната информация, която излиза по медиите и на преки наблюдения, които реализират някои общности. Отделните случаи обаче не дават основание да правим генерални заключения и да заклеяваме обществените поръчки като форма на възлагане на строителство, доставки или услуги.

Доколко тази дейност в една община е поставена под корупционен риск е трудно да се каже, защото, както всяка корупционна верига, и тази се реализира при взаимна изгода за двете страни в процеса, т.е. нито една от тях не е заинтересована от разплитане на веригата. Процесът по възлагане на нещо на конкретен изпълнител винаги е будел подозрения у гражданите, но не може да се твърди, до каква степен обществените поръчки в дадена община са обхванати от корупционни взаимодействия. Това, първо, е предмет на разследване на специализирани органи и, второ, невинаги симптомите за корупционно взаимодействие в крайна сметка са показателни за реалното наличие на такова.

Поради това за целите и обективността на анализа можем да направим някои генерални заключения за тенденциите, които наблюдаваме в развитието на обществените поръчки през последния мандат на местната власт (от 2019 г. насам), без да даваме коментар дали

една поръчка е корупционна или не. По-скоро следва да открием някои индикатори и да се опитаме да изолираме определени негативни симптоми, които биха могли да създадат почва за корупционно развитие.

В прегледа са включени осем общини, без София и Варна, където е възможно възлагане и от районите, а това определено може да предизвика погрешни заключения.

От началото на мандата общините са публикували съответно: Асеновград – 64 поръчки, Белене – 25 поръчки, Благоевград – 104 поръчки, Елин Пелин – 37 поръчки, Плевен – 72 поръчки, Приморско – 28 поръчки, Силистра – 61 поръчки, Троян – 90 поръчки. Прави впечатление, че публикуваните поръчки не са пропорционални на размера на общината. Спрямо своята територия и население някои общини са значително по-активни в работата с обществени поръчки от други. Това обаче зависи и от редица други фактори като местоположение, финансово състояние и др.

Като обща негативна тенденция може да бъде посочено, че се наблюдава голям дял на прекратените по различни причини поръчки. В някои от тези случаи това създава възможност за пряко договаряне, което увеличава възможността за корупционен натиск. Прекратителни процедури по обявените поръчки са извършени във всички общини, като за повечето от тях дялът на прекратените е под 20%, което само по себе си е много. Община Елин Пелин с малко надвишава 20% от общия брой. По-забележими случаи са община Плевен с 25% и община Приморско с 36% от общия брой публикувани, т.е. по всяка четвърта и всяка трета поръчка са провеждани прекратителни процедури. Не е задължително това да се разглежда като корупционен симптом. То може да се дължи както на невявяване на участници, отказването им, некомпетентност на администрацията и т.н., но при всяко положение към подобни явления следва да се подхожда с повишено внимание.

Друг важен извод е значително намаляване на дела на процедурите по възлагане чрез открита процедура, публично състезание и търсенето на друго възлагателни форми, преимуществено чрез договаряне или събиране на оферти (поне там, където е възможно разделяне на обекта на поръчка). Това в известна степен ограничава прозрачността на

процедурите, но също не може да бъде тълкувано еднозначно. Законът за обществените поръчки има нужда от сериозни корекции в частта с финансовите бариери и сроковете.

Някои общини умишлено избягват по-дългите процедури, защото те отлагат сериозно във времето понякога неотложни дейности, а и при висок ръст на инфлацията фирмите ги избягват, защото при подписването на договора разчетните стойности по поръчката отдавна вече не са актуални.

Отделно, при някои специфични дейности икономическата активност през последните години е създава естествени монополни играчи, които участват преимуществено в обществени поръчки. Поради това честото срещане на една и съща фирма в даден сегмент изглежда като нещо подготвено, но при по-съществен преглед виждаме, че не са редки случаите, когато само тя участва.

Прави впечатление, че във въпросните общините през този мандат значително намалява дела на поръчките, свързани със строителство, които преди бяха символ на големите корупционни схеми. Има значителен дял на малките поръчки, свързани с услуги и доставки, като това вероятно се дължи на значителното ограничаване на финансовите възможности на повечето български общини.

Накрая, няма как да се кажем, че не бива да изваждаме държавата от корупционното уравнение на местната власт. Много общини, за да работят, използват принципа „дай, за да получиш“ и се превръщат в изпълнител на корупционни схеми, за да могат да реализират определени проекти, без да имат възможност реално да изберат изпълнител.

IX. ФОКУС ГРУПИ - ОБОБЩЕНИЕ И РЕЗУЛТАТИ

За целта на проекта беше извършено проучване чрез фокус групи. Средният размер на една фокус група беше 10 души, като през периода на проекта успяхме да разговаряме с над 150 граждани. За Столична община бяха предвидени 2 фокус групи от по 10 участника. Имаше представители на три съвкупности – бизнес, неправителствени организации и неангажирани активни граждани.

Участниците преминаваха през въпросник от 55 въпроса, обхващащ основните теми на проекта

Средната продължителност на събеседването 1,30 – 2 часа.

Въпросите обхващаха 4 категории от управлението и живота на общината. Общините ще бъдат разгледани последователно за всеки един аспект. Текстът обобщава преобладаващите позиции на гражданите, взели участие във фокус групите.

1. Управление на общината

1) Община Силистра

Отношението на гражданите е по-скоро положително към общинското управление. Според тях общината е малка, далеч е от политическия и икономически център на страната София. Именно поради това няма достатъчно инвестиции, като заедно с това липсват сериозни очаквания, че местната власт може да подобри моментното състояние.

Гражданите не дават конкретни препоръки за подобряване на положението и като цяло смятат, че при настоящата администрация общината е достигнала максимума на възможностите си. Отчитат, че след три поредни мандата на кадрово постоянство наличните служители в администрацията са придобили сериозен опит и са повишили първоначалните си знания и професионализъм.

Кметът е възприеман като положителна фигура от политическите си симпатизанти и е уважаван от опонентите си. По общо мнение е диалогичен, достъпен, редовно взаимодейства с гражданите и създава впечатление, че се вслушва в тях. На обратния полюс е оценката от представителите на бизнеса. Според тях има пълно изваждане на обществените поръчки от общината, допуска се намесата на централната власт върху дейността на кмета, липсва пълноценен диалог и др. Интересно е да се отбележи, че към самата администрация отношението също е положително от всички участници.

Въпреки натрупаният опит, **като основен минус гражданите определят липсата на подготвени кадри за администрацията.** Според тях това е така поради намаляването на населението, намаляването на хората в активна възраст, а и затихването на икономическия

живот в града. За много позиции в администрацията не достигат хора с подходяща квалификация и опит. Може да се каже, че според респондентите има дефицит на кадри.

Цялостната оценка на работата на администрацията и кмета е по-скоро положителна, а за някои от гражданите дори висока. Ръководството на общината видимо работи, реализира проекти и облагородява града, което се вижда и оценява от хората.

Като основна амбиция на местната власт според гражданите следва да се разглежда построяването на мост над Дунав, който да свързва града със Западна Румъния, тъй като Силистра е близо до сухопътната граница – при града Дунав навлиза изцяло в румънска територия. Като положителна инициатива се разглежда озеленяването на междублоковите пространства. Като основен проблем се изтъква водния цикъл и наводняването на улиците.

2) **Община Варна**

Отношението към общината е крайно негативно. Гражданите считат администрацията за неефективна и твърдят, че отношението към тях не е добро. Според участниците всичко трябва да се промени, тъй като управлението не е фокусирано върху нуждите на хората.

Важно е да се отбележи, че отношението към администрацията е раздвоено – според едни е тромава, но други са доволни от нея. Въпреки това за всички кметът липсва, той не работи, както и общинските съветници. Според участниците във фокус групата и ма пропуски приработката общинската администрация и кметът и те не работят успешно заедно. Като цяло са лаконични за управлението в общината и не навлизат в детайли. По темата корупция са категорични, че системно се “точат пари”. Дават фрапиращи примери – извънредно скъп булевард, инвестиране на огромни суми за пречиствателна станция и др.

3) **Община Плевен**

Присъстващите демонстрират отрицателно отношение към общината. Според тях администрацията е мудна и раздута. Схващат я като статукво – в смисъла на липса на нови хора. За участващите в проучването местната власт отблъсква инвеститорите и изнудва хората, които идват да инвестират[1].

Според гражданите промените трябва да са насочени към реализирането на инфраструктурни проекти. Трябва да има магистрала, да се откриват повече работни места, да се възобнови изграждането на АЕЦ Белене.

Участниците не са доволни от администрацията – според тях е тромава. Обслужването е бавно и неефективно. Според гражданите кметът само си прави ПР. Теглят се заеми за поддържане на инфраструктурата и изграждане на нова като не се привличат средства по проекти[2]. Заявяват, че общува с гражданите основно през фейсбук. Представителите на бизнеса не са доволни от отношението на местната власт.

Твърдят, че има селективен подход. Същото е и отношението им към общинския съвет. За тях **Общинския съвет е бизнес ориентиран, а кметът дава обществени поръчки срещу подкрепа.**

4) Община Белене

Общата нагласа на участващите граждани е негативна. Според тях липсват хората, допълват, че дори може да се каже, че общината “гони хората”[3].

Основно виждат необходимостта от промяна в посока на повече работни места, тъй като такива няма. Кметът не успява да се справи с този проблем. Според тях са виновни и от ПП ГЕРБ през чието управление бе спряно изграждането на АЕЦ-Белене. С болка съобщават, че намаляват децата. Закрита е една от детските градини, има проблеми и с едното училище. Няма поминък. След спирането на работата по АЕЦ-Белене са се появили проблеми и с други стопански субекти. Според тях именно бизнесът влияе най-много на гласуването на хората по време на избори.

Интересно е, че са доволни от самата администрация. Услугите са на ниво, но смятат, че експертите не са достатъчно ангажирани, т.е. не помагат достатъчно на гражданите.

Относно работата на кмета – гражданите са единодушни, че той няма потенциал и идеи, възприемат го като спуснат насила. Не виждат активен екип от специалисти около него. Въпреки това отчитат, че се опитва да бъде добронамерен.

Респондентите твърдят, че бизнесът в общината е негов – свързан със семейството му или с близки до тях хора. С другите стопански субекти се отчита, че не работи добре, или не оказва необходимото съдействие.

Много от гражданите потвърдиха, че кметските заместници не идват в общината дори на заседания на общинския съвет, т. е. не участват в работата на общината. Заедно с това бе потвърдено, че кметът е подкрепян от мнозинството в общинския съвет. Обикновено всички предложения са от името на кмета, съветниците са само гласувачи. Гражданите ги определиха като пасивни.

5) Община Асеновград

Отношението към общината е предимно негативно, макар и не толкова хомогенно колкото е при досега разгледаните общини. Гражданите са недоволни най-вече от управлението на кмета. Според тях има редица нерешени проблеми в общината, което води до хаос в управлението. **Като огромен плюс виждат развитите социални услуги.** Заедно с това изтъкват, че чистотата не е добра - липсва екарисаж, парковете не се поддържат, има каруци по улиците и не се работи по осигуряване на грижа за бездомните животни.

Отношението към администрацията също е негативно[4]. Според тях в много от случаите служителите са нелюбезни, а в други и некомпетентни. Гражданите дават лоша оценка и за работата на кмета[5]. Според тях той не обича да взаимодейства с гражданите, а с бизнеса контактува, но не публично, което е предпоставка за корупция.

Запитани за съвместната работа между кмет и администрацията, участниците обясниха, че още в началото на мандата, кметът е уволнил неудобни служители, които съдят е възстановил. Оттам се е появило и значително напрежение. Що се отнася до ОС – кметът като цяло работи добре със съветниците и не се наблюдават сериозни противоречия. Дори част от опозицията[6] гласува предложения бюджет без особени забележки. Докладите се внасят от името на кмета и администрацията и в повечето случаи се приемат без забележки.

6) **Община Благоевград**

Отношението към общината е нееднозначно, но гражданите са по-скоро недоволни. Още в началото на дискусиата беше изказано твърдението, че **голяма част от общинските съветници имат доходи с неясен произход.**

Според участниците са нужни промени на национално равнище - промяна в изборния модел и даване на повече права за избор на отделни граждани извън партийните листи. Групата от граждани се обединиха около схващането, че се налага смяна на философията и начина на мислене в общината.

Според тях трябва да се дадат повече възможности за бизнеса, а реализираните проекти да са с по-голям обхват.

Участниците във фокус групата смятат, че администрацията работи старателно, но с годините се наблюдава сериозна загуба на компетентни хора, които не могат да бъдат качествено заместени. Губи се връзката между поколенията и няма кой да обучава новопостъпилите служители. Това води до честа смяна на служителите, а оттам и до спадаща мотивация за развитие.

Общото мнение на респондентите е, че кметът не е убедителен. **Липсва му визия за развитие на общината. Поема ангажименти, които не изпълнява.** Според тях кметът се занимава основно с имиджови проекти, не чува гражданите и не познава гражданските организации. Беше отбелязано, че администрация и кмет работят координирано, но строго формално, като не се забелязва явна конфронтация. Същото не може да се каже за взаимодействието между кмета и ОС, които категорично не успяват да работят заедно. В едно изречение - състоянието на града не радва никого.

7) **Община Елин Пелин**

Гражданите са негативно настроени към местната власт. **Основната забележка е свързана с реализирането на скъпи проекти, които са с почти нулева ефективност за гражданите.** Категорично бе заявено, че това е най-слабият общински съвет от промените през 1989 г. до сега.

Според участниците следва да се направят редица промени[7] - да се дадат повече права на общините (чрез промяна в Закона за местната власт и местното самоуправление), децентрализация; реализираните проекти да не касаят само част от гражданите и териториите в общината; да се адресират повече питання към представителите на местната власт.

От друга страна администрацията бива определяна като работеща бързо и качествено. Служителите са опитни и като цяло се изказа всеобщото мнение, че оплакванията са рядкост.

Оценката за кмета е силно отрицателна. Мнението на групата е, че сменя много хора, често отсъства и поема ангажименти, които не изпълнява. Посочват, че двата часа на седмица приемно време за граждани е крайно недостатъчно. Заявената отвореност към гражданите се схваща в качеството на реализиран личен ПР от страна на кмета на гърба на общината.

Според представителите на бизнеса в групата **общината се намесва в частни сделки**. Това създава усещането и за „задан план“ в отношения бизнес – община и съмнения за корупционни практики. .

Администрацията и кметът работят в координация и строго формално. Всички доклади излизат от името на кмета. Почти всички бяха на мнение, че ОС е безкритичен към предложенията на кмета[8].

8) Община Приморско

Гражданите дават по-скоро слаба обща оценка за дейността на общината като цяло[9]. Основното твърдение беше, че нещата случват, но изключително бавно. Като основни проблеми бяха дадени недостатъчната спешна медицинска помощ - само 1 линейка; липсата на пречиствателни съоръжения в селата; проблемите с ВиК и лошите пътища.

В този случай и администрацията бе оценена слабо. Бе изтъкната трудната комуникация и раздутият щаб. Според гражданите обратната връзка се бави, а понякога изцяло липсва. Не отсъстваха и обвинения в некомпетентност.

Кметът също получи слаба оценка, макар утешително да бе споделено, че е по-добър от кмета на Царево.

Основна слабост е затвореността и липсата на комуникация с гражданите. Беше отбелязано, че всяка седмица има приемна, но самият градоначалник не обича подобно взаимодействие, освен ако това не са „определени бизнесмени“.

Кметът и администрацията успяват да работят заедно. В началото на мандата кметът е уволнил няколко служители, после е уволнил и главния архитект (според групата заслужено).

Кмет и ОС като цяло работят добре и без сериозни противоречия. Има стабилно мнозинство, което застава зад градоначалника. Докладите се внасят от кмета и администрацията и в повечето случаи се приемат.

9) **Община Троян**

Групата даде добра обща оценка. Изтъкнаха се развитите социални услуги и добрата работа с гражданите и бизнеса. Гражданите посочиха, че **ако нещо трябва да се промени, то следва да е в посока на възможностите за реализация и отдых на младите хора**; да се доразвива традицията за подкрепа на занаятите, което се счита за много силна страна на общината.

Единодушно бе заявено, че **администрацията работи бързо и качествено с добро отношение към гражданите**[10]; успяват да обслужат гражданите навреме като проблеми има с малките села, които нямат редовен превоз (главно за услугите, които местният кмет не може да предостави).

Личността на кмета е много добре оценена, като отново бяха изтъкнати социалните дейности, инвестициите и др. с препратката, че трябва да се осигури по-добро заплащане. **Взаимодействието по оста кмет-граждани/бизнес бе оценено като крайно положително.** Всяка седмица се спазва приемното време за граждани и се приемат всички

чакащи; често се организира срещи и форуми с бизнеса и се обсъжда проблемите му, като се търсят полезни решения.

Кметът и общинската администрация имат добра координация. Отбелязва се, че няма текучество и служителите са опитни. **Ситуацията с ОС е различна – гражданите го описват като безличен.** Всички решения се гласуват единодушно, дори бюджетът на общината. Липсата на дебат се отчита като слабост.

10) Община София[11]

Категорично се заявява отрицателно отношение към общината (особено районите Оборище, Подуене, Овча купел, Люлин, Младост). **Известни нюанси в положителна насока се отбелязват по отношение на 1-2 района, в които има комуникация /Триадица, Изгрев, Слатина/.** Като цяло оценките за районните кметове са дори по-негативни от тези на кмета на общината Йорданка Фандъкова (тези на Овча Купел, Красно Село, Средец). Групите имат известни компетенции и отчитат проблема, че няма съветници на районно ниво и отделен бюджет за районите. Единодушно бе заявено, че е нужна голяма промяна, която да обхваща администрацията и управлението (за да са обърнати към гражданите).

По отношение на администрацията участниците са предимно недоволни. Администрацията на много места е некомпетентна и нелюбезна, както в районите така и на ниво Столична община. Бурно се осъжда бавното и некачествено обслужване, често с необходимост от административен, публичен или финансов натиск/ съмнения за корупция.

Оценката за кмета на голямата община и огромното мнозинство от районните кметове е негативна с няколко относителни изключения на районни кметове, като тези в Слатина, Триадица, Изгрев.

Относно взаимодействието с гражданите участниците смятат, че е налице добър ПР, но с малки изключения няма качествена комуникация с гражданите. Важи, както за общинския, така и за районните кметове. Не са свършени елементарни неща, като това в метрото да може да получаваш билети за целия град и обратно.

Съвместната работа на кмета с администрацията по-скоро виждат като безпроблемна. Всеобщо е възприето разбирането, че при нужда зам.-кметовете служат за "бушони". Районните кметове са с малки правомощия и рядко са интересни на медиите.

Според участниците кметът контролира СОС и като цяло няма проблеми с прокарването на решенията. Липсва по-дългосрочно мислене. Не може да се говори за значими успехи. Отчитат справянето с бездомните кучета. Оспорват помежду си ефективността на транспортната система в полза на гражданите.

2. Общината и гражданите

1) Община Силистра

Според гражданите е налице достъпна администрация, вкл. за хора с двигателни проблеми. Гражданите открито могат да поставят своите проблеми. Административните въпроси се изпълняват в срок и при пълно съдействие от страна на служителите.

Най-слабата страна, която се посочва е ограничената възможност на гражданите от селата да комуникират и взаимодействат с общината.

Най-силна страна е работата върху инфраструктурата, най-вече ремонтът и подобряването на училищата и детските градини. Посочва се и поддържането на богат културен календар.

Преки сведения и наблюдения за корупция няма (освен, че обществените поръчки се взимат от външни за общината фирми). Категорично застават зад твърдението, че **няма граждански контрол**. Може да се каже, че гражданите са твърде лаконични относно групата въпроси за корупцията и не навлизат в детайли[12].

2) Община Варна

Отвореността на общината към гражданите се поставя под въпрос. Често публичната информация се бави или изобщо не се качва на общинския сайт.

Някои услуги за граждани са качествени, други не, като цяло респондентите са раздвоени по отношение на предоставяните от общината услуги.

За съжаление гражданите са убедени, че макар да има електронна система за жалби и електронно деловодство, от това нищо не следва

Най-слабата страна на общината е формализмът (отчуждеността спрямо гражданите). В този смисъл нашите респонденти биха променили всичко (или почти всичко).

Като най-силна страна се посочва ПР-ът на общината. Посочва се като успешен и по мнение на запитаните показва управляващите в най-добрата им светлина.

Относно корупцията беше отговорено, че **общината има фундаментален проблем по този въпрос и посочват няколко емблематични корупционни схеми**. Като цяло хората възприемат като такива: изграждането на булевард „Васил Левски“, пречиствателната станция, „източването“ на социалните услуги. Според респондентите граждански контрол върху обществените поръчки няма и такъв не е възможен.

3) Община Плевен

Още в началото на тази част беше заявено, че комуникацията с гражданите минава през социалните мрежи.

Според участниците в групата администрацията трябва да се направи електронна, защото обслужването се бави и има селективен подход. Всъщност според самите граждани администрацията е най-слабото звено на общината. Допълват, че има нужда от повече проекти, които да вкарат повече инвестиции в общината.

Като най-силна страна, утешително заявяват, че към днешна дата корупцията е по-малко от преди. Кметът има предимството да бъде сравняван с предходния градоначалник. Въпреки това, допълват, че всичко търпи подобрене.

Все пак в има усещане за корупция, особено по отношение на обществените поръчки. Липсва ефективен граждански контрол.

4) Община Белене

Има достъп до общината, но гражданите нямат интерес към нейната дейност. Предвиден е механизъм, чрез който гражданите могат да се изказват на заседание на ОС[13]. Групата пояснява, че кметът не ги променя, защото не му създават проблеми, хората не се ползват от тези си права. Услугите, предоставяни от общината са достъпни и бързи.

Най-слаба страна се посочва липсата на подкрепа за бизнеса, който се намира извън кръга, близък на кмета. Това, което може да се промени – смяна на кмета. Гражданите и различните фирми трябва да са равнопоставени, да няма пристрастия.

Най-силна страна - Много добра организация на местния панаир и зарята на Нова година. Идеята е да се привличат значително повече туристи.

Относно корупцията гражданите твърдят, че се дават много пари за некачествено строителство. Няма сериозна последователност при ремонтите. Също така твърдят, че преди избори се взимат кредити показно[14]. Не могат да дадат конкретни примери на корупционни практики. Заявяват, че няма граждански контрол върху дейността на общината. По отношение на въпросите с НПО са лаконични (общината е малка), тъй като наличните организации гравитират около кмета.

5) Община Асеновград

Гражданите в групата смятат, че по-скоро няма отвореност на общината към гражданите. Въпреки това са на мнение, че самите услуги са по-скоро достъпни и качествени, но се работи бавно. Хората и техните проблеми се прехвърлят между служителите. За хората от селата е още по-трудно, основно заради нередовния или недостатъчен транспорт.

Като най-слаба страна на общината се счита екологията в града. Според групата тя се очертава като проблемна тема – налице е лошо поддържане на зелените площи, замърсяване, прекомерно използване на полезните изкопаеми и др.

Това, което искат да се промени е дигитализация на услугите. Оттам да се търси съкращаване на администрацията и заплащане според резултата. Самите граждани искат съкращаване на времето, за което се извършват услугите. По същество се търси по-добро административно обслужване. Като най-силна страна се определя събирането на данъци.

Според гражданите усещането за корупция е силно[15]. Като свидетелства за корупция бяха посочени паркът до жп гарата, който се е превърнал в сграда, отдаване на 200 дка за концесия, използване на земи на читалището и др.

За групата няма ефективен граждански контрол. Има хора в конфликт на интереси в общината. Отношението към бизнеса е на принципа наши-ваши.

б) Община Благоевград

Групата с готовност обсъжда съществуването онлайн платформа, в която се качват сигнали за различен тип нередности.

Според гражданите услугите са достъпни, но некачествени. Разчита се на слабата информираност на гражданите, които не знаят как да защитават интересите си.

Най-слабата страна общината е, че не обяснява с какво се занимава. **Липсва обратна връзка в много от случаите.** Тази отчужденост следва да се промени и да се ограничи текучеството на общинските служители при всяка смяна на кмета.

Като най-силна страна се посочва **организирането на културни събития и мероприятия,** ориентирани към опазване на духа и традициите.

Корупцията се посочва като „видима“. Дават се за пример няколкото общински съветници чакащи решения на последна инстанция; Фалшифициране на документи за земи и др. Групата е категорична, че няма ефективен граждански контрол.

7) Община Елин Пелин

Посочва се като отворена за гражданите община. Съществува онлайн платформа, в която се качват сигнали за различен тип нередности. Обикновено се отговаря на сигналите. Според гражданите услугите са достъпни и качествени.

Като най-слаба страна се посочва забавянето на отговори при постъпили сигнали. Дори се твърди, че има репресии при постъпили „неудобни“ искания[16]. Като желани промени бяха посочени промени в законодателството и въвеждането на услуги на едно гише.

Най-силната страна на общината се оказва организирането на културни събития и други подобни, ориентирани към опазване на духа и традициите на Шопския край.

Усещането за корупция бе определено като силно. Посочиха се редица примери: промяна на благоустройствения план с цел облагодетелстване на определени хора; Бързо разрешаване на казуси на хора, подкрепящи кмета; Обстоятелството, че една фирма печели всички поръчки за благоустройство; продажба на гори под реалната им стойност; проблеми около газовото дружество и др. Граждански контрол няма, макар да има гражданско сдружение в тази посока, но то не е ефективно.

8) Община Приморско

Общината се счита като отворена към гражданите, макар групата да не е напълно категорична в тази си оценка.

По отношение на услугите, използвани от гражданите на критика се подлагат организацията и контрола, които се определят категорично като слаби. Няма обратна връзка и бавно се получава отговор. Случва се прехвърляне на гражданите от един на друг служител. За жителите от селата транспорта е нередовен и за справка губят часове.

Най-слаба страна на общината е липсата на обратна връзка при поставяне на проблем. Групата счита, че постепенно хората са се обезверили и дори вече не сигнализират[17].

Според гражданите следва да се намали администрацията, да се реализира по-добър контрол и да има персонални отговорности на служителите. Именно по този начин, смята те, ще се подобри и ускори административното обслужване на гражданите.

Респондентите се затрудняват да определят коя е най-силната страна на общината (освен морето). Все пак се посочва, че е ремонтирана пречиствателната станция в Китен. Подобрението може да е в много посоки.

Усещането за корупция е по-скоро силно. Дава се конкретен фрапантен пример - скъпото кръгово кръстовище на Приморско, изпълнено с материали доста над нормалните цени. Граждански контрол категорично няма. Гражданите са доста пасивни и вероятно не виждат смисъл от активност[18].

9) Община Троян

Използва се онлайн платформата **kmetevij.com**, но се в групата споделят, че се случва и да не отговарят на сигналите; Положителен е фактът, че се приемат предложения, идващи от НПО или отделни граждани и се отразяват в програми и документи на общината[19]. Услугите на общината се определят като достъпни и качествени. Проблем има само с малките населени места.

Като най-слаба страна на общината се определя **наличието на известна показност и липсата на сигурен транспорт и услуги в селата.** Промяна може да има в посока на по-редовен транспорт и по-добро административно обслужване.

Като най-силна страна категорично се посочва наличието на различни видове занаяти и дейности, свързани с тях, както и това, че Троян е чист град; има училище за планински водачи; привлича средства от различни проекти и има силно развити социални услуги.

Подобрение следва да се търсят в реализирането на повече работни места, още по-висока степен на социална сигурност и др.; Гражданите остават категорични, че трябва да се въздейства за по-добро заплащане от страна на бизнеса.

Групата по-скоро няма усещане за сериозни корупционни практики, но все пак има проблем около незаконната сеч в горите (тези, които са публична собственост).

Твърди се, че по-скоро има ефективен граждански контрол. Съществуват НПО и активни читалища, които се интересуват от това какво се случва на заседанията на ОС и на комисиите. За съжаление като цяло гражданите са пасивни.

10) Община София

Общината е по-скоро отворена към гражданите. Някои районни кметове се крият от хората (пр. Люлин). Районните служби също са в различни сгради, което често е объркващо. За съжаление се констатира, че до столичния кмет практически не може да се стигне. Заседанията на СОС са закрити за достъп на гражданите. Това не означава, че няма районни кметове, които комуникират добре с гражданите, такива са: Изгрев, Слатина[20].

Някои услуги (и то не за всички райони) са достъпни и на ниво, но като цяло има проблем с възможностите на общината да ги осигурява. Не се извършват достатъчно бързо. Трудно се стига до чиновниците в администрацията[21]. При строителство се ширят двойни стандарти и корупция[22]. Служителите често са некомпетентни за ред услуги /Надежда/.

Най-голяма слабост на общината е, че не реагира на проблемите на хората и не е активна при решаване на затрудненията с малките улици и междублоковите пространства. Избягва се работата с по-сериозни проблеми. Много бавен документооборот. Проблемите се затлачват с години и се трупат. Трябва да се подобри комуникацията между голямата община и районите, както и между различните административни звена и гражданите. Ако това се случи, гражданите изказват надежда, че ще се обслужват по-лесно и бързо гражданите и ще имат доверие във взетите решения.

Членовете на фокус групите се затрудняват да посочат най-силна страна на общината. Според тях е скъсана е връзката между гражданите и общинския съвет. Може би транспортът се възприема като „положителен герой“, но твърдението се оспорва.

Зелената система също е добър пример, но само в центъра на столицата. Според гражданите трябва да се създаде звено за бързо реагиране към СО. В Овча купел предишния кмет е комуникирал много добре с гражданите чрез подобна практика. Като цяло респондентите смятат, че всичко може да се промени и трябва да се промени.

Усещането за корупция е в абсолютна степен. Това се отнася най-вече за обществените поръчки. Резултатите от ред дейности го доказват. Дават се примери за подкупи при необходимост от ПУП, суми за получаване на общинско жилище, ремонта на трасето на трамвай № 5 и др. Категорично няма граждански контрол. Особено що се касае за общински фирми или такива с участие на Столична община.

3. Публичност и комуникация

1) Община Силистра

Гражданите в групата са убедени, че има прозрачност, има и готовност тя да бъде повишена, но няма интерес от хората. Съвсем малко са тези, които се борят за тези въпроси.

Категорична са, че има информация на сайта на общината. Стенограмите и протоколите са публични. Общинският съвет има публикувана програма за 6 месеца, както и отчет към нея. Кметът също има програма за мандата, която е публикувана на сайта на общината.

Важно е да се отбележи, че са реализирани поне две обществени обсъждания като едно от дори в условията на пандемията. Заседанията на общинския съвет се излъчват на живо. Проектите на нормативни актове се публикуват. За съжаление се отбелязва, че гражданите не са активни в процеса по тяхното обсъждане или даване на предложения. Ако има активност, то тя преминава във фейсбук.

Определено има и обратна връзка. Общината реагира на проблеми на гражданите и ги разглежда, дори самият кмет е активен, но по същество граждани не са толкова активни. Конкретен инструмент за връзка с гражданите няма, но всички въпроси, които гражданите поставят се разглеждат (проблем е активност). Няма и активни НПО.

Същото важи и за партиите, които са активни само през съветниците си. Има общинско радио и местен сайт, но диалогът става главно в местни фейсбук групи.

Отчита се наличието на консултативни съвети, но те са създадени към различните кметства или малки населени места. Няма общински омбудсман.

2) Община Варна

В групата твърдят, че няма публично достъпна информация, в добрия случай само я бавят, в лошия не я предоставят изобщо[23]. Заедно с това допълват, че има протоколи от заседанията на общинските съвети, но по отношение на комисиите не са толкова стриктни. Програма на Общинския съвет не се намира на сайта, като не се знае дали ако такава съществува, въобще е достъпна за гражданите. Налични са преки предавания на сесиите на ОС.

Членовете на групата не са наясно дали кметът има актуална програма[24]. Според тях той се отчита, но отчита едни и същи неща. Отчетите са писмени и чрез медиите, досега не са излъчвани на живо.

На обществените обсъждания няма активно гражданско участие. Според респондентите това често са казионни организации, близки до местната власт, които имитират дейност. Общината демонстрира желание за обратна връзка от страна на гражданите, но нищо от техните предложения не се взема под внимание. В групата не са запознати да има специален инструментариум за комуникация с гражданите[25]. Диалогът преминава през социалните мрежи. Според запитаните начинът, по който се използват социалните мрежи е чрез платени тролове, близки до управляващите, които имитират гражданско участие и одобрение на политиката. Твърди се, че се дават огромни средства. Има хора, които са назначени формално да вършат друга работа, но реално правят пропаганда в социалните мрежи.

Няма активни граждански организации, вкл. партийни, които да са участващи на обществените обсъждания. Участват само казионни организации. Гражданското мнение по отношение на различни документи не се взема под внимание. Няма общински омбудсман.

Местните медии не са голям фактор. Основно радио Варна се счита за медия, която информира по общинските въпроси. Като цяло се счита, че медиите се контролират.

Общината не въвежда нови форми на участие. Няма консултативни съвети към общината[26].

3) Община Плевен

Гражданите са категорични, че се публикуват общинските документи на сайта и се обсъжда бюджета, но по селата не ходи никой. Трудно се намират протоколи и стенограми. Няма програма на общинския съвет. Твърди се, че не се излъчват сесиите онлайн и гражданите нямат достъп до тях[27]. В групата се допълва, че кметът има програма. Той комуникира с гражданите най-вече през група във фейсбук, в която членуват 50 хиляди души[28].

Групата няма информация за участие на граждани при обсъждане на последния ПИРО. Като цяло се изказва притеснението, че хората не са загрижени и не проявяват интерес към обществените обсъждания. Не се знае каква е обратната връзка на гражданите, но кметът прави такава във фейсбук. Социалните мрежи се схващат като имитация на диалог, кметът отговаря на всички. Страницата „За Плевен“ е основен инструмент за търсене на гражданска активност. Извън това няма организации или структури, които активно да участват в обсъжданията.

Въпреки голяма дейност в социалните мрежи, не се взимат под внимание гражданските предложения при изготвянето на различни документи или решения. Няма общински омбудсман. Няма нови форми на участие. Няма консултативни съвети[29].

Изказа се радикалното мнение, че местните медии са подвластни на властта („на хранилка“). Те са само електронни. Хартиените са почти изцяло фалирали, останалите не излизат редовно. Местните медии се използват за пропаганда.

4) Община Белене

Всичко важно е публично и качено на сайта, но няма интерес от страна на гражданите. Публикуват се протоколи от общинския съвет и задължителни материали. Според групата не може да се види гласуването на всеки от съветниците. Комисиите също не се публикуват. Няма програма на ОС (поне такава, която да е публикувана). Всички заседания се излъчват, като има и архив от видеозапис за последните 2 години.

Гражданите нямаха отговор относно програмата на кмета. Такава не е публикувана и не е ясно дали се следва[30]. Приет е ПИРО, но според участниците общината е можела да си го направи и сама. Дискусии по темата не е имало.

Заинтересованите лица – граждани и бизнес обикновено взимат участие в отделните обсъждания на ОС. По същество от гражданите идват малко предложения, но обратната връзка е налице. Често за комуникация се ползват групи във фейсбук, вкл. кметът има страница във фейсбук.

Няма активни граждански структури, а и самите партии не са активни, когато няма избори. Според групата гражданските предложения биха се взели предвид, но хората не са активни и рядко има такива. Няма общински омбудсман. Няма и местни медии. Липсват и консултативни съвети.

По същество общината не реализира нови форми на участие и включване на гражданите. Според участниците проблемът е, че служителите в общината не участват в обучение за подобряване на квалификацията и обслужването на гражданите.

5) Община Асеновград

Основно беше изтъкнато, че регламенти, програми и бюджет като документи не се обсъждат ефективно. Информацията от значение, когато е възможно, не се публикува.

Според участниците основните документи не се публикуват[31]. Като по същество липсва публичността и достъпността на общината. Публикувани са документи за ОУП, Фестивал „Брилянтин“.[32]

Заседанията се излъчват по кабелната ТВ и дебатите могат да бъдат проследени. Програмата на кмета не е известна на участниците, като те са убедени, че дори да има, то тя със сигурност не се отчита. За ПИРО на Асеновград нямат информация.

По отношение на различните обществени обсъждания по-скоро се констатира силно ограничено участие. Има Обществен младежки съвет, който е пасивен. При обсъждането на бюджета също е имало малко граждани.

Обратна връзка от общината има, главно чрез портала за сигнали през сайта. За съжаление според участниците се отговаря частично и не на всички запитвания, понякога се повторни искания. Освен сайт има и страница във фейсбук в която ПР-а на кмета отговаря на някои поставени въпроси. Социалните мрежи се използват.

В общината има активни НПО, свързани с животните, туризма и др. Когато има възможност се опитват да участват. Непредставените в общинския съвет политически субекти са по-активни в обществени акции и срещи с хората – пр. ПП Възраждане (за Българите в Украйна), ИТН и др. БСП е провеждала публична акция - Солидарен Великден.

По същество гражданските предложения не се взимат предвид. Общински омбудсман също няма! Местните медии са три – две кабелни телевизии и един общински вестник, но като цяло общината не се възползва много от тях. В същото време не се насърчават нови форми на участие, а достъпът до кмета е прекратен[33].

Нямат информация за консултативни съвети, освен за формално съществуващия Младежки обществен съвет.[34]

6) Община Благоевград

Сайтът на общината публикува всички изискуеми документи. Като цяло липсва широк граждански интерес.

Сесиите на ОС се публикуват. Също така има достъп до програмата на ОС. Излъчват се и самите заседания. Няма качена програма на кмета и участниците нямат информация за нея.

При осъждането на ПИРО е имало гражданско участие. Има участие и по време на обществените обсъждания, но активността е ниска. Комуникацията с гражданите преминава през сайта и през страници във фейсбук.

Заедно с това участниците допълват, че има активни НПО - Индивидуални граждани, „Ние жените“, „Гласът на Джумаята“ и др. **Това не променя факта, че предложенията на гражданите обикновено не се взимат под внимание.** Няма общински омбудсман, но се осъществява процедура по избора.

Според групата местните медии отразяват дейността на местната общност и общинската дейност. Особено активно е радио Благоевград. От страна на общината не се стимулират нови форми на гражданско участие. Участниците не знаеха за конкретни консултативни съвети[35].

7) Община Елин Пелин

Сайтът на общината публикува всички изискуеми документи. Според участниците липсва широк граждански интерес. Налице са протоколи от сесиите на ОС, за заседанията на комисиите няма такива. Трябва да се отчете, че ОС има програма ОС и заседанията се излъчват онлайн.

Участниците твърдят, че формално кметът е обявил своята програма, но по нея няма отчетност. При осъждането на ПИРО са участвали основно кметовете и кметските заместници. Липсвала е активност от страна на гражданите.

Комуникацията с гражданите преминава през сайта на общината и през фейсбук. Отчитат, че са назначени двама служители, които отговарят за връзки с обществеността.

По отношение на гражданското мнение няма много голяма активност освен от отделни граждани и едно гражданско сдружение. Дори и така, обикновено не се взима мнението на гражданите. Има общински омбудсман. Местните медии също отразяват случващото се в общината. Участниците не знаеха за нови форми на участие[36]и за конкретни консултативни съвети[37].

8) Община Приморско

Всички документи се обявяват, но гражданския интерес е изключително нисък. Кметът се отчита ежегодно, но по общо мнение хората се страхуват да критикуват.

По правило се публикуват решенията на Общинския съвет, но не и на комисиите. Информация за персоналното гласуване може да се получи, но при спазване на процедурата - след поискване. Участниците твърдят, че програма на ОС не е качена, дори не им е ясно има ли такава програма! Сесиите на ОС се излъчват в интернет. Преди е имало излъчване и по телевизия СКАТ, но офиса ѝ в Приморско вече е закрит и такова покритие не се осъществява.

Програма на кмета е обявена и той се отчита по нея, но към тези отчети няма никакъв интерес, вкл. и от НПО. Има приет ПИРО, като формално е имало обществено обсъждане, но няма данни за гражданска активност при предложенията

Според участниците няма активно участие от гражданите при обществените обсъждания. Въпреки това има Обществен съвет от десет души към кмета на общината, избран е с решение на общинския съвет. Неформални съвети има към някои кметове на села. Съществуват и консултативни съвети по туризъм и безопасност на движението[38].

Обратна връзка по-скоро няма. Участниците споделят, че има сайт, както и групи във фейсбук, но и на двете места се отговаря частично и не на всички или след повторни искания[39]. Мненията на гражданите не се взимат под внимание при изготвянето на документи и решения.

Участниците твърдят, че няма активни групи. Читалищата проявяват относително активност, но главно за проблемите, свързани с дейността им. Няма общински омбудсман. Също липсват и местни медии. Респондентите ни споделят, че липсват нови форми за участие, макар да се добавят нови функции и актуализации на сайта на общината. Налични са и консултативни съвети за туризъм и за безопасност на движението.

9) Община Троян

Сайтът на общината публикува всички изискуеми документи в необходимите срокове, но въпреки това няма особен граждански интерес.

Публикуват се и стенограмите, вкл. персоналните гласувания на съветниците. Налична е и е публично достъпна програмата на ОС. Самите заседания също се излъчват. Програмата на кмета също е достъпна, както и ежегодните отчети по нея.

Според участниците няма приет ПИРО. Споделят, че има гражданско участие при обществените обсъждания. Въпреки това преобладават общинските служители и гражданите често са пасивни. Преди е имало по-чести квартални съвети, но на този етап ролята им запада.

Групата е единодушна, че обратната връзка е налице, но формата в сайта не винаги работи добре. Кметът не се притеснява да дава отговори във фейсбук профила си. В общината има активен информационен отдел, който следи за мненията на гражданите, реагира бързо ако се налагат корекции в културния календар (при заявка) и др.

НПО в общината са активни. С най-голямо значение е Инициативна група Троян-Априлци-Угърчин, също много активни са и читалищата в общината. Въпреки това няма активна практика да се вземат предвид много предложения от общността.

Няма общински омбудсман, но има местни медии - два вестника в т.ч. и общински, както и местна кабелна телевизия. Всички те отразяват дейността на общината и работят активно с местната власт. Според участниците медиите (местни и регионални) се използват добре и по предназначение. Отбелязват, че има и активни консултативни съвети - за бизнеса, за здравеопазването, квартални съвети.

10) Община София

И в двете групи доминира убеждението, че обсъжданията са формални („Нищо не се обсъжда“). Някои документи, които трябва да са публични, не са. По възможност се спазва публичност на минималната информация. Дори по съдебен път трудно се получава подобна информация, в т.ч. и за Общинските предприятия и фирми.

По отношение на стенограмите има известна публичност, но много документи не се публикуват. Не може да се проследи индивидуалното гласуване на съветниците по дадено решение. При дневният ред на постоянните комисии отскоро е възможно да се отворят съответните доклади, но липсват съответните съпътстващи важни документи и становища! Общинският съвет приема програма за работа, но не я спазва, и не е налична за гражданите. Сесиите на ОС са забранени за граждани, но се излъчват по интернет. Може да се наблюдават и на монитор от приемната на Столична община.

Кметът не е обявил управленска програма[40]. Съответно отчети не се правят и не се обсъждат с гражданите. Отделни районни кметове се отчитат в интернет за свършеното от тях /Триадица, Слатина, Изгрев/. По отношение на ПИРО участниците нямаха информация[41]. Според участниците хората имат желание да участват в обществените обсъждания, понякога са и активни, но общината умишлено ограничава техните възможности.

Сигнал и предложение се подава лесно, но трудно се получава отговор или резултат. Кметът на Подуене кани гражданите в определени случаи, в Овча купел, Оборище и Младост също е имало подобна практика, но вече не се прилага. Обикновените гражданите не получават обратна връзка по повод проблемите, които поставят, както на живо, така и през онлайн възможностите.[42] Има платформа и може да се пращат онлайн сигнали, получава се вх.№ и това, че са препратени на някой чиновник, но не е ясно дали някой след това ги чете.

Участниците във фокус групите признават, че има изграден сайт, който се подобрява (както и редица подсайтове), но по принцип смятат, че се акцентира върху пропагандата и ПР-а. Това не пречи на местни структури и активни граждани, както и на представители на политическите партии да взимат участие в различни дебати. НПО, които са обезсърчени, се заместват от нови такива (градът е голяма, а каузите много; в това отношение движението е значително).

Според нашите респонденти гражданите не оказват достатъчен натиск и настоятелност, за да бъдат чути. Трудно е да се твърди, че тяхната активност се взема под внимание. Няма видими резултати. Има общински омбудсман, но не е особено активен. Има омбудсман и в Теплофикация, но няма данни за съществени резултати от работата му.

Медиите, централни и местни, отразяват относително често дейността на СО и СОС. Споре участниците повечето са зависими и са пристрастни (отразяват едностранно). Използвани са много активно за пропаганда. Работи се целенасочено с определени медии, а неудобните се ограничават. Журналистите са „приласкавани“ („хранени“), в т.ч. и на нарочни семинари.

Участниците не виждат разширени функции на сайта на общината, а най-вече малко повече възможности за информация. Също така нямат данни за актуалното състояние на консултативните съвети, в т.ч. и за съществуващите преди - за младежи, за безопасност, за децата и др. Някои, като Експертния художествен съвет се използват за политическите цели на управляващите и са далеч от "експертност"[43].

4. Достъп и достъпност (въпроси от хибриден характер)

1) Община Силистра

До общината има свободен достъп. Някои от служителите не са учтиви, но като цяло по-скоро съдействат на гражданите. Общината е в центъра, стига се лесно до сградата, проблем по-скоро има за хората от селата, но в този случай е предвидено да се осъществяват част от общинските услуги в самото населено място.

Общината е достъпна, като има подход за хората с увреждания. За тях са създадени всички необходими условия, вкл. да стигнат до всяка точка в сградата. За гражданите са осигурени столове в чакалните, достъп до тоалетни, наличен е и паркинг. Височината на таблата е стандартна, не е мислено за различната височина на гражданите. Сайтът на общината разполага и с английска версия.

Към общината няма прилежаща зона за отдих, парк или друго подобно. Няма и допълнителни санитарни помещения (за отдих, за повиване и кърмене и др.)

Охраната е отзивчива към гражданите, насочва ги и по-скоро им съдейства, отколкото да ограничава достъпа.

2) Община Варна

Има осигурен достъп, но не пълен. Служителите често си прехвърлят гражданите и не са максимално съдействащи. Не винаги насочват и към правилния експерт, за да се разреши проблема.

До общината има обществен транспорт, но до някои районни администрации не е лесно да се стигне. Трудно се паркира около общината. Хората с увреждания имат достъп, но не в цялата сграда. Асансьорите също не са съобразени напълно с техните нужди. Информационните табла също не са съобразени.

Няма места за чакащите, не са осигурени дори минимални удобства. Тоалетните са с лошо качество и не са достъпни за инвалиди. Към общината има паркинг, но около сградата не стигат паркоместата, вкл. няма за инвалиди. Сградата се охранява от общинска полиция.

Има общински предприятия за чистота и спорт, както и някои други, вкл. общински търговски обекти. Всичките са търговски дружества и са описани на сайта. Няма отчети на общинските предприятия, а само приходи и разходи.

3) Община Плевен

До общината няма свободен достъп. Има изнесено деловодство, което се занимава с гражданите. Наличен е обществен транспорт и до общината се стига лесно. Все пак за хората от селата не е толкова лесно - трябва да пътуват. Трудно се паркира около общината.

До общината няма достъп за хората с увреждания. Помещенията и асансьорите също не са съобразени с техните нужди. Височината на таблата също не е съобразена. Сайтът има английска версия.

Няма места за чакащите и не са осигурени удобства. Няма и достъп до тоалетни, както и наличие на допълнителни санитарни помещения. Има общински фирми за ремонтване на пътища, както и за паркове и градинки.

4) Община Белене

Достъпът до общината е свободен. Служителите са отзивчиви и се опитват да са в помощ на гражданите. До общината се стига с лекота и пеша, но има и осигурен паркинг.

За хората с увреждания и инвалидност има осигурен достъп до първия етаж, където се осъществява обслужването. Асансьорите не са съобразени с евентуална необходимост в тях да влязат инвалидни колички или др. Таблата също не са съобразени като височина и размер. Сайтът има английска версия.

Фойето на общината е достъпно и там има условия (столове) да се изчака спокойно. Отделно към общината има прилежащ парк и пейки за отдих. За съжаление няма достъп до тоалетни, както и допълнителни санитарни помещения.

Има охрана, но се влиза лесно.

5) Община Асеновград

Достъпът по оценка на участниците е около 75%. Има съдействие от служителите. Стига се лесно, с уговорките, че това не важи за жителите на селата. **Сградата на общината е недостъпна за хора с увреждания (като се обмисля как да се реши този проблем).**

Помещенията също не са достъпни за хората с увреждания, асансьорите не са адаптирани. Таблата също не са съобразени. Администрацията не говори чужд език, сайтът също е само на български.

В чакалните са осигурени минимални удобства за гражданите - пейки и столове. Има паркинг, както и площ за отдих и почивка. За гражданите са достъпни и тоалетни, но не и допълнителни санитарни помещения.

Има цивилна охрана в общината, която отговаря за реда, но като цяло не ограничава достъпа. В останалите обекти достъпът е свободен. Кметът няма приемна. Не се отчита. Съветниците от БСП имат приемни. Приемни имат и партии непредставени в ОС. Няма данни за отчети на общ-съветници, особено публични. Участниците не могат да посочат със сигурност кои са общинските предприятия.

6) Община Благоевград

До сградата е осигурен достъп и служителите съдействат на гражданите. Има достъп за хората с увреждания. Помещенията са относително достъпни, защото се обслужват на партерния етаж. Асансьорите са съобразени. Обслужването е само на български.

Осигурени са минимални удобства - столове и пейки. Наличен е паркинг, прилежащи площи за отдих и тоалетни. Охраната изпълнява контролни функции за достъп, съгласно правила за вътрешния ред. Комуналните дейности са общинска отговорност, строителството се възлага на частни фирми. И в двете направления не се осъществява или прилага механизъм за контрол.

7) **Община Елин Пелин**

До сградата е осигурен достъп и служителите съдействат на гражданите. До общината се стига лесно. Достъпна е за хората с увреждания, като е осигурена рампа до 1 етаж. Помещенията са относително достъпни. Сградата няма асансьори и вътрешни рампи за достъп. Обслужването се осъществява само на български.

В общината има чакални с минимални удобства – столове и пейки. Наличен е паркинг, прилежащи площи за отдих и тоалетни. Охраната изпълнява контролни функции за достъп, съгласно правила за вътрешния ред. Налични са БКД, Газово дружество /търговско дружество, 100 % общинска собственост/. Дружествата се отчитат на сесия. Събирането на отпадъци се осъществява от частна фирма. БКД събира само част от зелените отпадъци. Строителството също се възлага на частни фирми. Няма механизъм за контрол.

8) **Община Приморско**

До сградата е осигурен достъп и служителите съдействат на гражданите. Цивилната охрана има задължението да ги упътва, но има и електронно информационно табло.

Стига се лесно, с уговорките, че това не важи за жителите на селата. **За хора с увреждания е осигурен пълен достъп, вкл. и на горните етажи.** Помещенията също са достъпни, а асансьорите са съобразени с техните нужди. Информационните табла не са съобразени. Наличен е паркинг, прилежащи площи за отдих и тоалетни.

Охраната е цивилна и се намира в сградата на общината. Тя отговаря за реда, но като цяло не ограничава достъпа. В останалите обекти достъпът е свободен. Кметът има ежеседмична приемна. Съветниците нямат приемни, прием се извършва чрез обявените им мейли и телефони в сайта, а и с помощта на администрацията. Няма данни за отчети на общ-съветници, особено публични. ОФ е Медицинския център. ОП се занимава с чистота и озеленяване. Общината е включена и във ВиК асоциация.

9) Община Троян

До сградата е осигурен достъп и служителите съдействат на гражданите. До общината се стига лесно. **За хората с увреждания е осигурен достъп, вкл. и на втория етаж.** Тъй като асансьорите не са съобразени има вътрешна рампа. Таблата не са съобразени и са със стандартен размер.

Указателните табели са изписани и на латиница, наличен е и информационен център със служители, владеещи чужди езици. Подсигурени са чакални с допълнителни удобства за гражданите - столове, дезинфектанти, климатик и др.

Наличен е паркинг, прилежащи площи за отдых и тоалетни (вкл. съобразени, за да се ползват от хората с увреждания или специални потребности). Липсват допълнителни санитарни помещения.

Охраната изпълнява контролни функции за достъп, съгласно правила за вътрешния ред. Съветниците нямат приемни и координати за връзка на сайта защото всички ги познават и често са сред хората в т.ч. на празници по селата! Кметът осъществява ежеседмичния прием и възлага на съветниците определени задачи по компетенции.

Общината разполага със: собствено дружество за водата, цената на която е най-ниска в района; Общинска болница; Общински пазари; БКД в т.ч. събиране на отпадъци; АД с Априлци за преработка на отпадъци. Налични са договори: за събиране на отпадъци с частна фирма (БКД събира част от зелените отпадъци.), за строителство – частни фирми. Няма обявен механизъм за контрол. Други предприятия са: Национално изложение, Природен музей, Художествен музей, галерия.

10) Община София

Във всеки район, както и в столична община, достъпът е различен и в различна степен. В Столична община охранява общинска полиция, за да спира гражданите от участие в сесии на СОС, но е възможно да се стигне до някои чиновници. В Младост също няма достъп.

Налични са центрове за обслужване на граждани, но понякога чиновниците са „зли“ и неучтиви. Въпреки това в повечето случаи охраната оказва съдействие на гражданите. Има обществен транспорт. Стига се до общината и районите относително лесно.

Хората с увреждания имат определен достъп, но не навсякъде и не до всички съветници и експерти. Същото се отнася до социалните служби, дирекции и звена на общината (пример - в Люлин няма достъп). Не може да се стигне до всички помещения, има известни ограничения. Асансьорите са съобразени на някои места /в сградата на СОС/, но другаде е недостъпно и има трудни за преодоляване стълби. Таблата също не са съобразени. Сайтът на СО има и английска версия.

Чакалните рядко са снабдени с минимални удобства (минимум столове или пейки за чакане). Паркирането е трудно в почти целия град. В повечето случаи няма осигурени възможности за паркиране /дори платено/ с изключение на крайградските райони. Прилежащите площи за отдых също са под условие и не всеки район има. Достъпни тоалетни има само в Столична община, но не и във всички райони и общински обекти. Допълнителни санитарни помещения не са налични.

Кметът на СО практически не приема граждани, има достъп до зам.-кметовете. Практиката в различни райони е нееднозначна, от криене от гражданите до свободен достъп до кмета. Контролът на общинските фирми е доста труден, ако не и невъзможен. Например Софийска вода, Топлофикация. В ред случаи формално има данни, но са некоректни или дори фалшиви и трудно може да се въздейства[44]. Има многобройни аутсорснати услуги към НПО и фирми в т.ч. със смесено участие, които много трудно се контролират! Мрежата е доста голяма и е пръсната на цялата територия на столицата. Съществуват фирми във фирми и механизми за преотдаване. Няма възможност за лесен достъп до свободно за ползване общинско имущество.

-
- [1] Примери не са посочени.
- [2] Има се предвид проекти по програми на ЕС.
- [3] Факт е, че населението на Белене се свива драстично. За последните 20 години се е свило с над 1/3.
- [4] Близо 90% от участниците във фокус групата.
- [5] По техни думи – «3.50 по шестобалната система».
- [6] В случая представителите на БСП.
- [7] Предимно на национално ниво.
- [8] Беше употребено сравнението «гумен печат» по отношение на общинския съвет.
- [9] По техни думи – среден 3.33 от 6.
- [10] Интересна бележка бе направена за отдел «Местни приходи», който бе оценен високо.
- [11] София се разглежда като специален случай с редица условности – териториални, демографски, инфраструктурни и др.
- [12] Правят предложение за [денонощен горещ телефон в общината за сигнали на граждани за конкретни проблеми.](#)
- [13] [Правилата са останали от предишната администрация.](#)
- [14] Споменават, че въпреки това няма ръст на задълженията.
- [15] Категоричността на запитаните е несъмнена. Цитат – „корупция 1000%“.
- [16] Конкретни не са посочени, но се твърди, че са извършвани уволнения на кметски заместници и служители.
- [17] Допълва се, че понякога има фрапантни примери, например, за да има спешна помощ се налага общината да плаща на шофьорите!?
- [18] Прокрадва се твърдението, че общината е малка и е опасно много да критикуваш.
- [19] Не са дадени примери
- [20] [Труден е достъпът до хора, които могат реално да движат и решават проблемите в повечето райони. Трудно се намират и съветниците, които са само 61 за цялата Столична община.](#)
- [21] Интересна подробност е [слабата организация с контейнерите за разделно събиране на отпадъци и липсата на хигиена около тях.](#)

- [22] Примерно един ПУП се реализира за 5 год. дори и с рушвети /Овча купел и др./ за разлика от други общини в страната /Каварна, Плевен, Кюстендил/.
- [23] Твърдението категорично е пресилено.
- [24] Има налична на сайта.
- [25] Има система за сигнали.
- [26] Макар че такива бяха открити на хартия. Консултативен съвет по превенция на ХИВ/СПИН, Консултативен съвет по пътна безопасност, Консултативен съвет по туризъм, Консултативен съвет по въпросите за младежта и др.
- [27] Напълно невярно има запис на заседанията, излъчване на живо, цялата документация от заседанията, вкл. и на комисиите.
- [28] Важно наблюдение е, че чрез нея могат да се спечелят изборите.
- [29] Има.
- [30] На сайта все още стои предходната програма.
- [31] Стенограми няма, но всичко останало е налично на сайта.
- [32] Не е вярно, всъщност има доста информация, макар самата програма да я няма.
- [33] Към лятото на 2022 г.
- [34] Има и много други.
- [35] Все пак такива бяха открити на сайта.
- [36] Такива има – Елин-Пелин има собствена „Зелена платформа“.
- [37] Такива поне документално има.
- [38] Не са дадени подробности за тяхната дейност.
- [39] Подчерта се, че по отношение на фейсбук страниците се блокират хора, които задават неудобни въпроси.
- [40] Трябва да се отбележи, че има множество различни секторни програми, както и дългосрочната „Визия за София...“ с хоризонт до 2050 г.
- [41] Има такъв – София план.
- [42] Спорно твърдение.
- [43] Имат заседания и са публикувани.
- [44] Пример - на Завода за боклук не му излизат десетки хил. т. РДФ гориво.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА АВТОРИТЕ:

АЛЕКСАНДЪР ДИМИТРОВ – доктор по политология, преподавател по дисциплините „Политическо лидерство“, „Структура и функции на съвременната държава“ и „Сравнителна политикология“ в УНСС. Специализира по програмата на Международен институт Фулбрайт (FISI 2014) и в Руския институт за стратегически изследвания (РИСИ 2014) в областта на глобалната сигурност, „замразените“ конфликти и международното сътрудничество. Участва като експерт в дейността на Националния политически институт „Димитър Благоев“; води курсове по политическо образование по темите политически консерватизъм, лявото и дясното в местната власт, европейски политически фамилии, политически радикализъм и др.

БОЯН БАЛЕВ – доктор по политология от СУ “Св.Климент Охридски”. Завършил е бакалавърска степен по специалност „Политология”, магистърските програми „Макроикономика” в Софийския университет „Св. Климент Охридски”, както и “Национална сигурност и отбрана” във Военна академия “Г. С. Раковски”. С дългогодишен опит в работата с партийни структури, предизборни щабове и органите на местната власт и местното самоуправление.

ГАБРИЕЛА ВЕЛИЧКОВА – политолог, завършила е магистратура по “Политически Мениджмънт” в СУ “Св. Климент Охридски”. Завършила Национална програма "Управленски умения" на Българско училище за политика "Димитър Паница". Придобита квалификация „Изграждане на имидж в публичното пространство” от Институт по публична администрация и европейска интеграция. Сертифициран треньор по групово-динамичен тренинг и експерт асесмънт център. С дългогодишен опит в неправителствения сектор. Координатор тинк-танк дейности към Институт за социална интеграция.

ГАЛИН ДУРЕВ – доктор по политология от СУ “Св.Климент Охридски”. Завършил е бакалавърска степен по специалност „Политология”, магистърските програми „Политически мениджмънт” и „Международни отношения и проблеми на сигурността” в Софийския университет „Св. Климент Охридски”, както и “Защита на националната сигурност” в Академията на МВР. С дългогодишен опит в работата с партийни структури, предизборни щаботе и органите на местната власт и местното самоуправление.

НЕВЕНА АЛЕКСИЕВА - доктор по политология /външна политика и международни отношения/ от Университета за национално и световно стопанство. Преподавател във Военна академия “Г. С. Раковски”. С дългогодишен опит в неправителствения сектор, ръководител и участник в редица проекти, свързани с развитие на гражданското общество в България и засилване на диалога с националните и местните власти.

НИКОЛАЙ БЕЛАЛОВ – Магистър ВМЕИ ”В. И. Ленин”, ФТ, Експлоатация на жп транспорта; АОНСУ - Варна, Управление на персонала; работи в Център за обучение на кадри при НС на БСП; 1995-1999г. - районен съветник в район Оборище,София; 2013-2015г. - Столичен общински съветник; Зам.председател на ПК за Образование, култура, наука и културно многообразие; от 2007г. Председател на Дискусионен клуб за социална местна политика; член на УС на ИСИ.

СТОЯНКА БАЛОВА – доктор по философия, направление политически език и реторика от Софийски университет „Св. Климент Охридски”. Завършила е магистратура по „Политически Мениджмънт” в СУ и по „Биотехнологии” в Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски”, гр. София. Главен асистент в катедра „Реторика“ на Философски факултет в Софийски университет. Заема също длъжността „Изпълнителен директор“ в Институт за социална интеграция. Общински съветник в община Златица за трети мандат.